ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 14
14 ΙΑΝΟΥΑΡ. 1939-Δ!

Η Νεολαία

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΩΝ ΕΞΩΦΥΛΛΩΝ ΜΑΣ

ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ: Μία εἰκόνα ἀπὸ τὴν ἔναρξιν τοῦ Πρώτου Συνεδρίου τῆς Ὀργανώσεώς μας κατὰ τὴν στιγμὴν ποὺ ἐκφωνεῖ τὸν ἐμπνευσμένον λόγον του ὁ Ἀρχηγός.

ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΥ: Φαλαγγίτισσαι παρελαύνουσαι μὲ ἀθλητικὴν περιβολήν.

Ἡ Νεολαία

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ, ΗΘΙΚΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ, ΤΗΣ «ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Η ΑΓΟΡΕΥΣΙΣ ΤΟΥ

Ἡ δημοσιευομένη ἐν συνεχείᾳ ἀγόρευσις τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε. Ο. Ν. ἀποτελεῖ ἱστορικῆς σημασίας κείμενον. Ὄχι μόνον διότι αὐτὴ ἔδωσε τὸν τόνον, τὸ μέτρον καὶ τὴν κατεύθυνσιν εἰς τὴν τόσον ὥριμον καθ' ὅλα καὶ τόσον γόνιμον πρώτην ἐπίσημον συγκέντρωσιν τῶν διοικούντων στελεχῶν τῆς ὠργανωμένης ἑλληνικῆς νεολαίας, ἀλλὰ κυρίως διότι ἐν αὐτῇ ὁ Ἀρχηγὸς καὶ Δημιουργὸς τῆς Ὀργανώσεως συνώψισε μὲ τὴν ἰδιαιτέραν, τὴν ἐντελῶς ἰδικήν του, προσωπικήν, σοφὴν σαφήνειαν καὶ ἁπλότητα, τὰς κατευθυντηρίους ἀρχὰς αἱ ὁποῖαι θὰ διέπουν εἰς τὸ διηνεκὲς τὸν δυναμικώτερον ἐξ ὅλων τῶν ἄλλων θεσμῶν, τοὺς ὁποίους ἡ ἐπανάστασις τῆς 4ης Αὐγούστου εἰσήγαγεν εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Ἔθνους. Ὄντως μὲ τὴν ἀγόρευσιν αὐτὴν εἰς τὴν Ε. Ο. Ν. ἐδόθη μετὰ τὸ νομικὸν καὶ τὸ ἠθικὸν κῦρος θεσμοῦ κρατικοῦ καὶ ἐθνικοῦ. Ὅπως ἐδόθη ἐπίσης εἰς τὴν πανελλήνιον ὁμογένειαν ἡ ἀπόδειξις ὅτι ἡ μεταβολὴ τῆς 4ης Αὐγούστου δὲν ἐξήντλησε τὸν ἱστορικόν της ρόλον καταλύουσα, ἀλλὰ καὶ συνεχίζει τὸν ρόλον αὐτὸν δημιουργικῶς, συγκροτοῦσα καὶ ἀναδεικνύουσα θεσμοὺς νέους, οἱ ὁποῖοι, συμπληρούμενοι καὶ κραταιούμενοι, θὰ συνδεθοῦν ἀκόμη μεταξύ τους καὶ θ' ἀξιολογηθοῦν διὰ νὰ συναπαρτίσουν μίαν ἡμέραν τὸ νέον ἐθνικὸν πολίτευμα τῶν Ἑλλήνων.

Τὴν ὠργανωμένην ἐθνικὴν νεότητα, τὴν νέαν αὐτὴν ἐθνικὴν δύναμιν, τὴν δύναμιν τῆς ἀνερχομένης νέας γενεᾶς, ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς τὴν συνήθροισε, τὴν συνήσπισε, τὴν συνήνωσε καὶ ἀφοῦ τῆς ἐπαλλαπλασίασε τὴν ὁρμήν, τὴν ἐνέταξεν ἔτσι ηὐξημένην καὶ ἠνδρωμένην ἐν πίστει καὶ πνεύματι, μὲ τὸν ἀστάθμητον δυναμισμόν της ὁλόκληρον, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἑλλάδος.

Αἱ κυαναῖ στρατιαὶ τῶν ἑλληνικῶν νεανικῶν φαλάγγων, αἱ παροῦσαι καὶ αἱ μέλλουσαι, εἰς τὴν ἀγόρευσιν τοῦ Ἀρχηγοῦ, τὴν ὁποίαν θ' ἀποκαλέσωμεν καταστατικὴν τῆς Ὀργανώσεώς των, θὰ εὑρίσκουν τὴν συγκινητικὴν ἀποκάλυψιν τῆς πρώτης συλλήψεως τῆς ἰδέας καὶ τῆς βαθμιαίας ἐνσωματώσεώς της ὑπὸ τὴν παροῦσαν μορφήν. Πρὸ παντὸς ὅμως θὰ εὑρίσκουν εἰς αὐτὴν τὰς θεμελιακὰς ἐντολὰς καὶ τὰς ὑποθήκας τοῦ δημιουργοῦ, ὑποθήκας ποὺ ἀποπνέουν ὅλην τὴν αὐστηρὰν καὶ μεμετρημένην πατρικήν του στοργήν. Ἕνα πλήρη καὶ ἄρτιον κώδικα ἐντολῶν καὶ ὑποθηκῶν, ὁ ὁποῖος μεθοδικὰ περιέλαβεν ὁλόκληρον τὸν κύκλον τῆς ζωῆς καὶ τῶν σχέσεων τῆς ὀργανώσεως ὡς μονολιθικοῦ συνόλου καὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν νέων ποὺ συναποτελοῦν τὸν μονόλιθον αὐτὸν ἔναντι τῶν ἰδίων ἑαυτῶν των, τῆς Πατρίδος μας, τῶν συμβόλων καὶ τῶν θεσμῶν της, τῆς Ἐθνικῆς Ἐκκλησίας, ἀπέναντι τοῦ ἀκαταλύτου πρώτου κυττάρου τῆς ἐθνότητος — τῆς οἰκογενείας — ἀπέναντι τῆς Κοινωνίας καὶ τοῦ Σχολείου. Ἂν κατορθώσουν νὰ πειθαρχήσουν τὴν ζωήν των καὶ νὰ τὴν ὑποτάξουν εἰς τὰ πλαίσια καὶ τοὺς ὁρισμοὺς αὐτοῦ τοῦ κώδικος, ἂς εἶναι βέβαιοι ὅλοι, ἀπὸ τώρα, ὅτι ἡ πραγματοποίησις τοῦ εὐφροσύνου ὀνείρου μιᾶς νέας, πλουσίας καὶ φωτεινῆς ἑλληνικῆς ἀνθήσεως δὲν θ' ἀφήσῃ νὰ τὴν περιμένωμε πολύ.

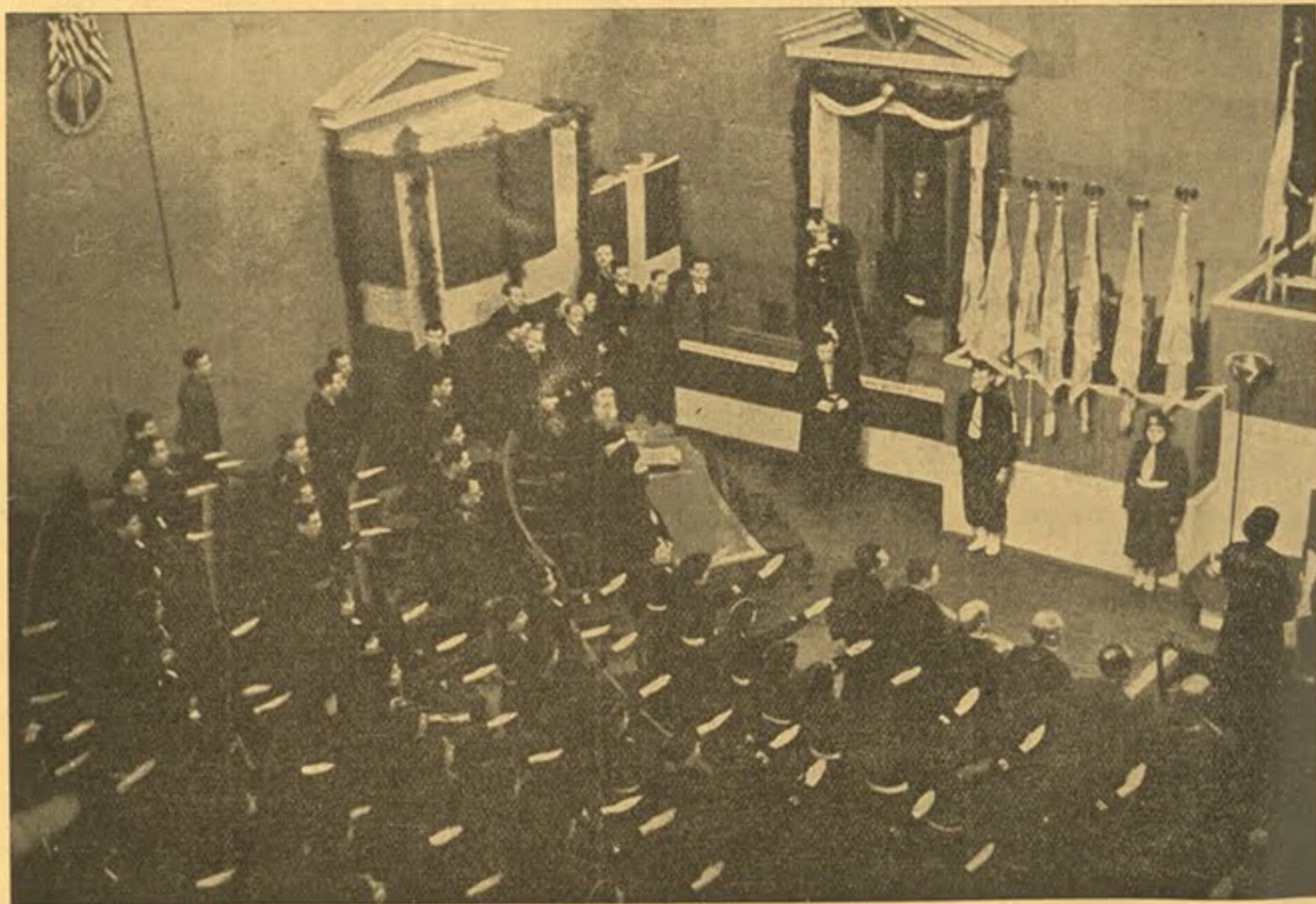
Το Συνέδριο, πού άρχίζουμε σήμερα, είναι τό πρῶτο Συνέδριο τῶν περιφερειακῶν διοικητῶν τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως τῆς Νεολαίας καί ή ἀπαρχή τῶν παρομοίων συνεδρίων, πού θά γίνωνται μελλοντικά. Τό πρῶτο τοῦτο συνέδριο ἔχει τήν ἐξαιρετική τιμή νά λαμπρύνεται ἀπό τήν παρουσία τοῦ γενικοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως τῆς Νεολαίας, τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου καί ἀπό τήν παρουσία τῶν Α.Α. Β.Β. Υ.Υ. τῆς πριγκηπίσσης Φρειδερίκης καί τῆς πριγκηπίσσης Εἰρήνης, ἀνωτάτων βαθμοφόρων εἰς τήν Νεολαίαν.

Εἶναι περιττό νά σᾶς ἐξηγήσω ποιά σημασία ἔχει γιά τήν ἐξέλιξι καί τό μέλλον τῆς Νεολαίας ή παρουσία τοῦ Διαδόχου καί τῶν πριγκηπισσῶν τῆς Βασιλικῆς Δυναστείας τῆς Ἑλλάδος μεταξύ σας.

Βέβαια, τό συνέδριο αὐτό δέν πρέπει νά περάση χωρίς νά ἔχη ἀποτελέσματα γιά τήν Ὀργάνωσιν. Ἡ γνωριμία μεταξύ σας εἶναι μεγάλο πρᾶγμα, πιό σπουδαῖο ὅμως θά εἶναι τό ὅτι θά καταλήξετε ἐπάνω στά θέματα, πού θά συζητήσετε, σέ συμπεράσματα, πού θά ἰσχύσουν γιά ὅλη τήν Ὀργάνωσι. Γιά τοῦτο λόγοι, ὁσοδήποτε χαρμόσυνοι καί γεμᾶτοι ἐνθουσιασμό καί ἄν εἶναι, νομίζω ὅτι εἶναι περιττοί. Καί τό περισσότερο, ἐπάνω στό ὁποῖο πρέπει νά καταγίνουν οἱ συζητηταί, θά εἶναι τά θέματα, στά ὁποῖα θά ἔχουμε νά ἐξετάσουμε καί νά λάβουμε ἀποφάσεις καί νά βγάλουμε συμπεράσματα. Καί ἐγώ ὁ ἴδιος σήμερα δέν θ' ἀσχοληθῶ παρά στό νά σᾶς ἐκθέσω τίς παρατηρήσεις μου, πού ἔβγαλα ἀπό τήν ἀνάμιξί μου στή Νεολαία καί ἀπό τήν πεῖρα, πού ἀπέκτησα ἀπό τήν ἀνάμιξί μου στήν Ὀργάνωσί σας καί δόξα τῷ Θεῷ ἔχω ἀναμιχθῆ ἀρκετά. Καί τό πρῶτο πού ἔχω νά σᾶς ἐξηγήσω εἶναι τό πῶς γεννήθηκε καί πῶς προῆλθεν ή ὀργάνωσις αὐτή. Γιατί ἔχει μεγάλη σημασία γιά κάθε πρᾶγμα, τό πῶς γεννήθηκε, τό πῶς προῆλθε.

★

Κρατική ἦτανε ή πρώτη ἐμφάνισίς της καί νόμος τοῦ Κράτους τήν ἵδρυσε. Ὅμως ἀπό τό νόμο ἀπ' εὐθείας δέν ξεπήδησε ή Ὀργάνωσις. Ἐβράδυνε πολύ μετά τό νόμο καί θυμᾶμαι ἀκόμα τίς ἀνησυχίες τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου γιά τή βραδύτητα αὐτή. Εἶχα ὅμως τό λόγο μου. Εἶχα σκεφθῆ ὅτι μιά τέτοια Ὀργάνωσις ἔπρεπε κατ' ἀνάγκην νά εἶναι μαχητική καί ἀγωνιστική. Καί οἱ μαχητικές καί ἀγωνιστικές ὀργανώσεις μποροῦν νά κυροῦνται μέ νόμο, ἀλλά πρέπει νά βγαίνουν ἀπό τά μύχια τοῦ Λαοῦ, ὅπως τό δένδρο τό μεγάλο καί ὑπερήφανο βγαίνει ἀπό μέσα ἀπό τά σπλάχνα τῆς γῆς. Ἄφηκα λοιπόν τό νόμο κατά μέρος καί ἄφηκα νά δημιουργηθῆ μονάχη της ή Ὀργάνωσις μέ ὅλες τίς ἀνωμαλίες, πού παρακολουθοῦν τήν αὐτόματη ἀνάπτυξι, μέ ὅλες τίς ἀταξίες καί διαφοροποιήσεις καί ὅλες τίς ἀντιξοότητες, πού παρουσιάζονται πάντοτε μέσα στίς μεγάλες αὐθόρμητες κινήσεις. Εἶπα ὅτι ἦτανε προτιμότερο νά τά πάρουμε ὅλα αὐτά εἰς βάρος μας, παρά νά χαλάσουμε τή γενική ἀρχή: δηλ. ή Νεολαία, κάτω ἀπό τήν προστασία βέβαια τοῦ Κράτους, νά ξεπηδήση μονάχη της. Καί ἔτσι ξεπήδησε. Ἔχω καθῆκον νά ἀναφέρω ὅτι στάς Πάτρας

καὶ στοὺς Γαργαλιάνους ἔγινε ἡ πρώτη ἐμφάνισίς της, ὕστερα στὰς Ἀθήνας καὶ κατόπιν στὶς ἄλλες πόλεις καὶ στὰ χωριὰ τῆς Ἑλλάδος. Ὅλες αὐτὲς οἱ ἐμφανίσεις ἔγιναν μὲ διαφορετικοὺς κανονισμούς, μὲ διαφορετικὴ διαίρεσι, μὲ διαφορετικοὺς βαθμοφόρους καὶ μὲ διαφορετικοὺς ἐσωτερικοὺς ὀργανισμοὺς καὶ πολλὲς φορὲς μὲ διαφορετικὲς στολές. Αὐτὸ εἶχε κάμει βέβαια στὴν ἀρχὴ μιὰ ἐντύπωσι ἀταξίας, ἀλλὰ πραγματικὰ δὲν ἦτανε ἀταξία, γιατὶ μέσα σ' αὐτοὺς ποὺ ἔκαναν τὶς ἐμφανίσεις αὐτὲς ἡ αὐτὴ ψυχὴ ἐθέρμαινε παντοῦ τὰ κορμιά των, τὰ ἑλληνόπουλα καὶ τὶς ἑλληνοποῦλες, καὶ αὐτὲς οἱ φαινομενικὲς ἀνωμαλίες ἦτανε ἀποτέλεσμα τοῦ «Παρτικουλαρισμοῦ», ποὺ ἔχουμε οἱ Ἕλληνες μέσα μας. Σιγὰ-σιγὰ ὅμως ξαφανίσθηκαν μόνες των καὶ αὐτὲς οἱ διαφορὲς καὶ οἱ ἀνωμαλίες καὶ ἔγινε ἡ Ὀργάνωσις ὁμοιόμορφο σύνολο στὶς ἀρχὲς τοῦ ἔτους αὐτοῦ.

*

Γιὰ νὰ γίνη ὅμως αὐτὸ τὸ πρᾶγμα μέσα σὲ μύριες ἀντιδράσεις, ἐχρειάζετο ὄχι μονάχα ἡ ἀγωνιστικὴ πρόθεσις, ἀλλὰ καὶ ἕνα ἀγωνιστικὸ καὶ μαχητικὸ πρόσωπο, ποὺ νὰ διευθύνη τὴν ὅλη κίνησι τῶν νέων. Καὶ τὸν νέον αὐτόν — παρ' ὅλη τὴ μετριοφροσύνη του ἠμπορῶ νὰ τὸν ὀνομάσω — τὸν βρῆκα στὸ πρόσωπο τοῦ κ. Ἀλ. Κανελλοπούλου.

Νὰ μὴ νομίζετε ὅτι ὁ ἀγώνας δὲν ἦτανε ἐπικίνδυνος! Ἐπαίζετο ἡ τύχη τῆς Νεολαίας καὶ ὁ κ. Κανελλόπουλος ἔπαιζε φυσικὰ καὶ τὸ πρόσωπό του καὶ ἐγὼ τὸ δικό μου.

Ἀπὸ αὐτά, ποὺ σᾶς εἶπα, καταλαβαίνετε ὅτι ἀποφασίσαμε ὅλοι μας νὰ πᾶμε στὸν ἀγῶνα τῆς κατακτήσεως τῆς θέσεως τῆς Νεολαίας μέσα στὴν Κοινωνία, μὴ θέλοντας νὰ ἔχωμεν οὔτε τὰ σύμβολα, οὔτε τὴ δύναμι τοῦ Κράτους καὶ παλαίοντας μὲ τὴν ἴδια δύναμί μας μονάχα! Κι' ἐπετύχαμε! Ἐπετύχαμε, γιατὶ παρουσιάσθηκαν κι' ἄλλα πρόσωπα, πρώτης τάξεως ἀγωνιστικὰ πρόσωπα καὶ νέοι καὶ νέες καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ στὰς Ἀθήνας καὶ στὶς ἐπαρχίες, ποὺ ἀγωνίσθηκαν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μὲ ὅλες τὶς ἀντιδράσεις καὶ διακινδυνεύοντας πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς καὶ αὐτὲς τὶς θέσεις ποὺ κατεῖχον. Καὶ ἀποτελέσθηκε ἀπὸ αὐτοὺς τὸ στέλεχος, γιατὶ τὸ στέλεχος φυσικὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐκείνους, ποὺ ἀγωνίζονται ἐντατικώτερα. Αὐτὴ ἦτανε ἡ πρώτη ὁρμή. Ὥστε ἐξηγούμεθα τώρα: Τὴ στιγμὴ αὐτὴ ποὺ ἡ ἀντίδρασις ἔλειψε πλέον κατὰ μέγιστο μέρος, τώρα ποὺ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Ὀργανώσεως στέκεται ὁ γενικὸς ἀρχηγὸς αὐτῆς, ἡ Α.Β.Υ. ὁ Διάδοχος, τώρα ποὺ ἐγὼ ὁ ἴδιος ἐπῆρα στὸ χέρι μου τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, τώρα μπαίνει στὸν ἀγῶνα τὸ Κράτος μὲ ὅλο του τὸ κῦρος καὶ τὴ δύναμί

του. Δηλαδὴ σ' ἐκεῖνο, ποὺ μόνη της ἡ 'Οργάνωσις, μὲ τὰ ἴδια της τὰ μέσα, ἐκέρδισε, τώρα σ' αὐτὸ θὰ τὴν βοηθήση τὸ Κράτος, νὰ τὸ ἀποτελειώση. Καὶ ἡ ἀντίδρασις στὸ ἑξῆς δὲν θὰ ἀντιμετωπίζῃ μόνον τὴν 'Εθνικὴ 'Οργάνωσι τῆς Νεολααςς, ἀλλὰ καὶ τὸ Κράτος.

Αὐτὴ εἶναι ἡ γενικὴ ἰδέα ποὺ δὲν συζητεῖται ἀλλὰ ὑπάρχει. Καὶ ἐπάνω σ' αὐτὴν θὰ πρέπει νὰ προσαρμοσθοῦν οἱ σκέψεις καὶ οἱ συζητήσεις ποὺ θὰ κάνετε ἐδῶ.

★

Τώρα τὸ δεύτερο δεδομένο εἶναι οἱ σκοποὶ τῆς 'Οργανώσεως: Ποιοὶ εἶναι οἱ σκοποί; Βασιλεύς, Πατρίς, Θρησκεία, Οἰκογένεια, 'Αναγέννησις τῆς 'Ελλάδος. Καὶ τὸ καθεστὼς τῆς 4ης Αὐγούστου. Αὐτὸ τὸ τελευταῖο, τὸ καθεστὼς τῆς 4ης Αὐγούστου, σᾶς τὸ τονίζω γιατὶ εἶναι ἡ ἀσφάλεια, ἡ ἄγρυπνη φρούρησις τῶν ἄλλων ποὺ προανέφερα. "Οταν δὲν τὸ εἴχαμε αὐτό, ὅταν δὲν εἴχαμε τὸ καθεστὼς τῆς 4ης Αὐγούστου, εἴδατε ποῦ εἴχανε πέσει καὶ Βασιλεία καὶ Θρησκεία καὶ Πατρὶς καὶ Οἰκογένεια καὶ τὰ πάντα. Τὸ καθεστὼς λοιπὸν αὐτὸ ἔχει πρῶτο του καὶ κύριο προορισμὸ νὰ περιφρουρήση τὴν ὕπαρξι καὶ τὴν ἐπικράτησι ἐκείνων, ποὺ σᾶς προανέφερα.

Γι' αὐτὸ εἶναι καὶ ἀπὸ τοὺς κυριωτέρους σκοποὺς τῆς 'Οργανώσεως καὶ γι' αὐτὸ διαπαιδαγωγεῖται ἡ νεότης μὲ αὐτὸ τὸ ἰδεῶδες. Καὶ ἔχουμε τὸ δικαίωμα νὰ τὴν διαπαιδαγωγήσουμε τὴν Νεολαία κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Βεβαιότατα. Γιατί, ἂν δὲν τὸ κάμωμεν ἡμεῖς αὐτό, θὰ τὸ κάμουν ἄλλοι γιὰ τοὺς σκοπούς τους. Θυμᾶσθε ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια τί γινότανε μὲ τὶς διάφορες ὀργανώσεις Νεολαίας. Εἴχαμε κομμουνιστικὴ Νεολαία, εἴχαμε Νεολαία τοῦ α κόμματος, τοῦ β κόμματος, τοῦ γ κόμματος, τῆς δ κομματικῆς 'Ενώσεως καὶ δὲν θυμᾶμαι πόσες καὶ πόσες. Τώρα τὰ σβύσαμε αὐτὰ ὅλα καὶ ἔχουμε μιὰ καὶ μόνο Νεολαία, τὴν 'Εθνικὴ Νεολαία. 'Αλλ' αὐτὴ τὴν 'Εθνικὴ Νεολαία δὲν ἠμποροῦμε νὰ τὴν ἀφήσουμε χωρὶς περιεχόμενον, νὰ ζῇ μέσα σ' ἕνα πλήρη ἀδιαφορισμὸν γιὰ ὅ,τι συμβαίνει γύρω της. Γιατὶ ἂν τὸ Κράτος κάμῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, τότε θὰ ἔλθουν οἱ Α ἢ οἱ Β, ποὺ δὲν θὰ εἶναι ἀδιάφοροι καὶ θὰ τὴν προπαγανδίσουν καὶ θὰ τὴν παρασύρουν.

Δεύτερον γιατὶ τὸ Κράτος ἔχει ἀναμφισβήτητο τὸ δικαίωμα νὰ διαπαιδαγωγήση τὴν Νεολαία πρὸς τοὺς σκοπούς του. "Αν δὲ τὸ προηγούμενο ἀπὸ ἡμᾶς κράτος εἶχε ἀφήσει τὴν διαπαιδαγώγησι τῆς Νεολαίας σὲ χίλιες δυὸ ὁμάδες ἰδιωτικές, τοῦτο γινότανε τότε γιατὶ τὸ κράτος ἐκεῖνο ἦτανε κλωτσοσκούφι. Σήμερα τὸ Κράτος δὲν εἶναι κλωτσοσκούφι καὶ τὰ δικαιώματά του τὰ παίρνει στὰ χέρια του καὶ τὰ ἐξασκεῖ.

★

Αὐτοὶ εἶναι οἱ σκοποί. 'Επάνω σ' αὐτοὺς τοὺς σκοποὺς δὲν ἔχετε ἀνάγκη νὰ συζητήσετε. "Ενα ἄλλο ποὺ πρέπει ἐπίσης νὰ προσέξητε, εἶναι τοῦτο: Ποιὰ εἶναι ἡ θέσις τῆς 'Εθνικῆς 'Οργανώσεως τῆς Νεολαίας ὡς συνόλου. 'Η θέσις της αὐτὴ ἔχει δύο ὄψεις: 'Η πρώτη εἶναι ἐπιβοηθητικὴ καὶ ἡ ἄλλη εἶναι αὐτοτελής. 'Η ἐπιβοηθητικὴ θέσις της εἶναι ὅτι πρέπει νὰ βοηθῇ τὶς προσπάθειες τῆς 'Εκκλησίας, τοῦ Σχολείου, τῆς Οἰκογενείας καὶ ὅλων τῶν ὀργανώσεων ποὺ ἔχουν σκοποὺς ἐθνικοὺς καὶ ἐθνικὰ ἰδεώδη. 'Η αὐτοτελὴς θέσις της εἶναι τὸ ὅτι ἀποτελεῖ ἕνα ἰδιαίτερο ἑνιαῖο σύνολο, ποὺ ἔχει, νὰ ποῦμε, καὶ τοὺς ἰδιαιτέρους του συνολικοὺς σκοποὺς καὶ τὴν συνολική του ἐπίδρασι στὴν Κοινωνία γενικά. Γιατὶ δὲν πρέπει νὰ μᾶς φεύγῃ ποτὲ ἀπὸ τὸ νοῦ ὅτι ἡ Νεολαία περιλαμβάνει καὶ ὅλας τὰς μυριάδας τῶν παιδιῶν, ποὺ ἀγωνίζονται τὸν ἀγῶνα τοῦ βίου ὡς ἐργάτες καὶ ἐργάτριες στὶς πόλεις καὶ στὰ χωριά, τὰ ἀπειράριθμα παιδιὰ τῶν ἀγροτῶν. Λοιπὸν ἀποτελεῖ ἕνα σύμπλεγμα αὐτοτελές, αὐθύπαρκτον. Οὔτε ἐπάνω σ' αὐτὸ ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ συζήτησις. Καὶ μένει τώρα νὰ ἐξετάσουμε πῶς θὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἔργο της. Αὐτὸ εἶναι τὸ γενικὸ θέμα, ποὺ θὰ περιλάβῃ ὅλα τὰ ἀντικείμενα καὶ ἐπάνω στὸ ὁποῖο θὰ εἰσφέρετε ἐδῶ τὴν πεῖρα σας. Τὰ στοιχεῖα, μὲ τὰ ὁποῖα ἔχουμε νὰ κάμουμε, εἶναι πρῶτα ἡ Θρησκεία, ἀντιπροσωπευο-

μένη ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας εἶναι Ὀργάνωσις χριστιανική, γιατὶ αὐτὴ εἶναι ἡ θρησκεία, μὲ τὴν ὁποίαν τὸ Ἔθνος μας εἶναι ἀπὸ αἰώνων στενώτατα συνυφασμένον. Αὐτὸ δὲν συζητεῖται. Τοῦτο καθόλου δὲν σημαίνει ὅτι δὲν σεβόμαστε τὰς πεποιθήσεις τοῦ καθενὸς ἄλλου. Ἀλλὰ θέλουμε νὰ ποῦμε ὅτι ἡ Ὀργάνωσίς μας εἶναι χριστιανικὴ καὶ περιλαμβάνει πρῶτα τὸ ὀρθόδοξον δόγμα, τὸ ὁποῖον κυριαρχεῖ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ κατόπιν ὅλα τὰ δόγματα τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὥστε ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα δὲν νομίζω ὅτι ἔχετε τίποτε ἄλλο νὰ συζητήσετε παρὰ μονάχα τὸ πῶς θὰ ἀποφευχθῇ μὲ ἐπιμέλεια, ἐπιμελέστατα, κάθε ἐνέργεια, ποὺ ἠμπορεῖ νὰ θίξῃ τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις τῶν ὑπηκόων τῆς χώρας αὐτῆς ποὺ δὲν εἶναι Χριστιανοί. Ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα ἤθελα νὰ σᾶς πῶ ὅτι τὰ μέλη τῆς Νεολαίας, ποὺ ἤθελον γίνει ποτὲ αἰτία νὰ θιγοῦν αἱ θρησκευτικαὶ πεποιθήσεις ἄλλου, δὲν θὰ τὰ θεωρήσω πλέον ὡς ἀνήκοντα εἰς τὴν Νεολαίαν. Ὁ σεβασμὸς στὶς θρησκευτικὲς πεποιθήσεις τῶν μὴ Χριστιανῶν πρέπει νὰ εἶναι ἀπόλυτος. Ἐννοεῖται, καὶ σ' αὐτὸ ποὺ θὰ σᾶς πῶ θέλω νὰ προκαλέσω ὁλόκληρο τὴν προσοχήν σας, ὅτι ἂν ὑπάρχουν γονεῖς ὄχι χριστιανοὶ ἀλλὰ ποὺ θέλουν μὲ ὅλη τους τὴν ψυχὴ τὰ παιδιά των νὰ ἔμπουν εἰς τὴν Ὀργάνωσι, μὲ πλήρη ἐπίγνωσι ὅτι πρόκειται περὶ Ὀργανώσεως καθαρὰ χριστιανικῆς καὶ τὰ παιδιά τους τὸ θέλουν ἐπίσης, ἐμεῖς μὲ εὐμένειαν θὰ ἐξετάσουμε τὴν ἐπιθυμίαν των αὐτήν, ἀφοῦ πρῶτα βεβαιωθοῦμε ἀπολύτως, ἐξετάζοντες κάθε περιστατικὸ χωριστά, ὅτι καμμία πίεσις ἀπὸ κανένα, οὔτε ἡ ἐλαχίστη, δὲν ἐξασκήθηκε οὔτε στοὺς γονεῖς, οὔτε στὰ παιδιά. Καὶ αὐτὸ εἶναι ἐπίσης θέμα, ποὺ μπορεῖτε νὰ συζητήσετε, μὲ πολλὴ ὅμως προσοχὴ καὶ πάντα ἡ ἐφαρμογή του μόνον στὸ μέλλον ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ.

Κατὰ τὰ ἄλλα ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις τῶν Νέων μὲ τὸ παράδειγμα ποὺ θὰ δίδῃ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ὑπακοῆς στὴν Ἐκκλησία μας, καθὼς καὶ μὲ τὸ νὰ μετέχῃ στὶς θρησκευτικὲς τελετές, ὅσο εἶναι δυνατόν, μὲ τὸ νὰ δείχνῃ πάντοτε τὸ σεβασμὸ τὸν ἀπόλυτο στὴ χριστιανικὴ θρησκεία, θὰ βοηθῇ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον στὴν ἐκπλήρωσι τοῦ κυρίου αὐτοῦ σκοποῦ. Εὐτυχῶς μὲ τὴν Ἐκκλησίαν μας τὴν Ὀρθόδοξον δὲν ἤλθαμε ποτὲ σὲ διενέξεις καὶ ἡ ἀντίδρασις ποὺ παρουσιάσθηκε ἀλλαχοῦ μέσα στὴν Κοινωνία δὲν παρουσιάσθηκε ποτὲ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μας. Ἠμπορῶ νὰ πῶ πὼς ἡ Ἐκκλησία μᾶς ἦτανε πάντοτε ἐνθουσιώδης βοηθός. Καὶ τὰ ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας καὶ μάλιστα τελευταῖα, ἀφότου παρέλαβα τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, ἔδειξαν μεγάλη προθυμία νὰ βοηθήσουν τὴν ἀνάπτυξι τῆς Ὀργανώσεως καὶ νὰ παροτρύνουν τὰ παιδιὰ τῶν Ἑλλήνων νὰ μετάσχουν εἰς αὐτήν.

Ἐπίσης ἱδρύματα ἐκπαιδευτικὰ καὶ ἀνάλογα Διαμαρτυρομένων μᾶς ἐβοήθησαν. Τελευταῖα ἡ Χριστιανικὴ Ἀδελφότης Νέων, ἡ Χ.Α.Ν., ἦλθεν ἀμέσως πρόθυμος βοηθὸς καὶ ἐτέθη κατὰ τρόπο ἀπόλυτο στὴν διάθεσι τῆς Ὀργανώσεως τῆς Νεολαίας. Καὶ αὐτὸ τὸ τελευταῖο παρακαλῶ τὸν περιφερειακὸ διοικητὴ τῆς Θεσσαλονίκης νὰ τὸ ἔχῃ ὑπ' ὄψει του, γιατὶ εἰδικὰ τὸν ἐνδιαφέρει.

★

Τὸ Σχολεῖον: Τὸ Σχολεῖον στὰς ἀρχὰς ἦτανε διστακτικό. Μονάχα τὸ δημοτικὸ σχολεῖο προσῆλθε μὲ μεγάλο, μὲ ὑπέροχο ἐνθουσιασμό. Τὰ μέσης τάξεως σχολεῖα στὰς ἀρχὰς ἐδίσταζαν νὰ μᾶς βοηθήσουν. Κάμποσα πρόσωπα ἐκλεκτά, ποὺ ἀνήκουν στὴ μέση ἐκπαίδευσι, παρουσιάσθηκαν ὡς ἀγωνιστικὰ στοιχεῖα, ποὺ ἔγιναν μάλιστα καὶ στελέχη. Ὁ λόγος στὸν ὁποῖον ὀφείλεται αὐτό, ἦτανε ὅτι οἱ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας εἶχαν στὴν ἀρχὴ δυσπιστίαν, ποὺ μὲ τὸν καιρὸν μετεστράφηκε ἐντελῶς, ἀλλὰ ὁ τόνος εἶχε δοθῆ. Ἀλλὰ καὶ ἡ Νεολαία σιγὰ - σιγὰ καὶ χωρὶς καμμιὰ ἀπειλὴ ἢ βία καὶ μονάχα μὲ τὴν πειθὼ κατώρθωσε νὰ κατακτήσῃ καὶ νὰ παρασύρῃ καὶ τὰ σχολεῖα τῆς Μέσης ἐκπαιδεύσεως σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου, καὶ καθηγητὰς καὶ καθηγητρίας καὶ παιδιά.
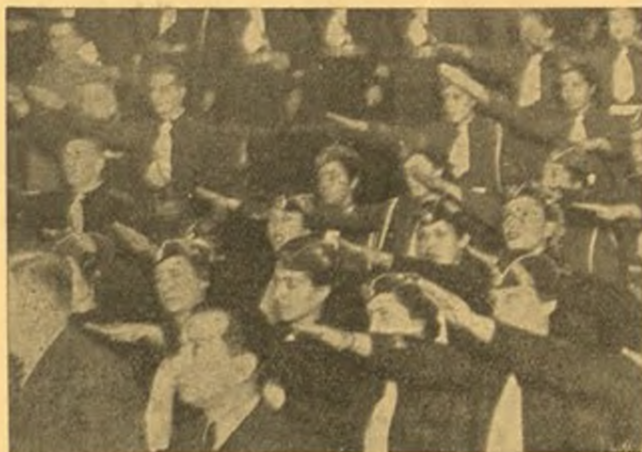
Τελευταῖα μάλιστα ἡ προσέλευσις εἶναι τόσον ὁρμητική, ποὺ δὲν ἐπαρκεῖ ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις νὰ ἐνδύσῃ τὰ παιδιά. Ἕνας ἄλλος λόγος, γιὰ τὸν ὁποῖον τὸ σχολεῖον ἦτανε διστακτικό, ἦτανε ὅτι μερικοὶ ἀπὸ τοὺς διδασκάλους ἐφοβοῦντο μήπως τὰ παιδιὰ φύγουν τάχα ἀπὸ τὰ χέρια τους καὶ ἐπαναστατήσουν κατὰ τοῦ διδασκάλου καὶ τοῦ σχολείου. Αὐτὸς ὁ δισταγμὸς ἦταν μιὰ φυσικὴ ἀνησυχία μπροστὰ στὸ καινούργιο πρᾶγμα, στὸ ἄγνωστο ἀκόμα, ποὺ ἔσβυσε μόνη της ἀπὸ τὴν ἀλήθεια τῶν πραγμάτων. Οἱ περισσότεροι καὶ καλλίτεροι ἀπὸ τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς λειτουργούς, ἅμα ἐπείσθησαν, συνέτειναν μόνοι τους καὶ χωρὶς καμμιὰ ἀνώτερα προτροπὴ νὰ λείψῃ ἀπὸ ὅλους τὸ αἴσθημα αὐτὸ τοῦ δισταγμοῦ. Εἰς τὴν ἐξάλειψι ὅμως αὐτὴ ἐβοήθησε πολὺ καὶ αὐτὴ ἡ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας, τὰ πρόσωπα δηλαδὴ ποὺ διευθύνουν τὰ διάφορα τμήματα αὐτῆς, τὰ ὁποῖα μὲ τὴν προσωπικήν των ἐπαφὴν μὲ τοὺς διευθυντὰς καὶ τὰς διευθυντρίας τῶν σχολείων κατώρθωσαν νὰ τοὺς πείσουν ὅτι ὄχι μονάχα δὲν διατρέχει

κανένα κίνδυνο τὸ σχολεῖο, ἀλλὰ ὅτι ἔχει καὶ τὴν ἀπόλυτη ἀνάγκη τῆς 'Εθνικῆς 'Οργανώσεως τῆς Νεολαίας, ὅτι ἡ 'Οργάνωσις τῆς Νεολαίας εἶναι τὸ ἀναγκαῖο καὶ ἀπαραίτητο συμπλήρωμα τοῦ σχολείου. "Ενα ἀπὸ τὰ πειστικώτερα ἐπιχειρήματα σᾶς τὸ ἀναφέρω: Τί θὰ γίνουν τὰ παιδιὰ ἅμα τελειώσουν τὰ μαθήματα τῆς μιᾶς ἡμέρας μέχρι ποὺ νὰ ἀρχίσουν τὰ μαθήματα τῆς ἄλλης ἡμέρας; Τὰ παιδιὰ τῶν Γυμνασίων, τὰ περισσότερα, ἐπήγαιναν στὰ καφενεῖα, στὰ καταγώγια τῶν πόλεων, σὲ συντροφιὲς ἄθλιες καὶ παραδίδονταν στὴν προπαγάνδα τοῦ κομμουνισμοῦ. Δύσκολα μποροῦσαν νὰ τὰ παρακολουθήσουν οἱ γονεῖς των. Οὔτε ἦτανε δυνατὸν νὰ τὰ παρακολουθήσουν οἱ διδάσκαλοι. Δὲν εἶναι ἀλήθεια αὐτό; Ποιὸς πατέρας ἠμποροῦσε νὰ εἶναι βέβαιος ποῦ βρισκότανε τὸ παιδί του καὶ τί ἔκανε; Αὐτὰ τὰ παιδιὰ τὰ συγκέντρωσε τώρα ἡ 'Εθνικὴ 'Οργάνωσις τῆς Νεολαίας καὶ μὲ τὴν διαπαιδαγώγησι ποὺ τοὺς κάμνει, διατηροῦν τὰ παιδιὰ καὶ ἐκεῖνα ποὺ τοὺς ἐδίδαξαν οἱ καθηγηταί τους καὶ ταὐτόχρονα ἀναπτύσσουν τὶς δημιουργικές τους δυνάμεις καὶ τὶς ἄλλες ἀρετές τους καὶ ἰδιότητες ποὺ ἔχουν. Τὸ σχολεῖο πρέπει νὰ εὐγνωμονῇ τὴν 'Οργάνωσι. 'Απὸ τὸ ἄλλο μέρος πρέπει νὰ μὴ μᾶς φεύγῃ ποτὲ ἀπὸ τὸ νοῦ ὅτι τὰ σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ 'Ανωτάτης 'Εκπαιδεύσεως περιλαμβάνουν μέρος μόνον καὶ ὄχι μεγάλο τῆς Νεολαίας. Τὰ παιδιὰ τῶν περισσοτέρων ἀγροτῶν καὶ ἐργατῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν, ποὺ πένονται, ἅμα τελειώσουν τὸ δημοτικὸ σχολεῖο, μπαίνουν σὲ ἐργασίες ἢ στὰ χωράφια των ἢ στὰ ἐργοστάσια ἢ σὲ ἄλλου εἴδους ἀσχολίες. Καὶ εἶναι πολλὲς - πολλὲς μυριάδες αὐτὰ τὰ παιδιά, ἐπάνω στὰ ὁποῖα τὸ σχολεῖο δὲν ἔχει καμμιὰ ἐπίδρασι. "Ε, λοιπόν, αὐτὰ τὰ παιδιὰ τὰ ἐπῆρε εἰς τοὺς κόλπους της ἡ 'Εθνικὴ 'Οργάνωσις τῆς Νεολαίας, προσῆλθαν μόνα τους τὰ περισσότερα καὶ μὲ τὸν μεγαλείτερο ἐνθουσιασμό. Γιὰ τοῦτο πολλὰ ἐργοστάσια ὠργάνωσαν τμήματα ἐσωτερικὰ τῆς Νεολαίας καὶ φροντίζουν μὲ ἐπιμέλεια γι' αὐτά. 'Αφήνω δὲ τὰ χωριὰ τῆς 'Ελλάδος, ποὺ εἶναι γεμᾶτα.

★

Λοιπὸν ἡ 'Οργάνωσις ἀντικαθιστᾶ τὸ σχολεῖο ἐκεῖ ὅπου αὐτὸ κατ' ἀνάγκην ἀπουσιάζει.

Μιὰ ἄλλη δυσχέρεια παρουσιάσθηκε εἰδικώτερα ἀνάμεσα στὰ κορίτσια. 'Επειδὴ ἡ 'Οργάνωσις περιέλαβε καὶ τὰ ἐργαζόμενα παιδιὰ καὶ τὶς ἐργαζόμενες νέες, παρουσιάσθηκε σὲ μερικοὺς κύκλους τῆς κοινωνίας μας μιὰ κάποια, ἂς τὴν ποῦμε ἀριστοκρατική, ἀντίδρασις, ποὺ συνίστατο στὸ φόβο, μὴ διαφθαροῦν τὰ παιδιά τους ἀπὸ τὸν συγχρωτισμὸ αὐτὸ μὲ παιδιὰ ἐργάτες καὶ ἐργάτριες. Εὐτυχῶς καὶ αὐτὴ ἡ ἀντίδρασις ἔλειψε. Πρῶτα μὲν μιὰ γενικὴ ἀρχὴ τῆς 'Οργανώσεώς μας εἶναι πὼς ὅλα τὰ μέλη τῆς 'Οργανώσεως, ἀνεξάρτητα ἀπὸ κοινωνικὴ θέσι, ἀνεξάρτητα ἀπὸ καταγωγή, ἀνεξάρτητα ἀπὸ πλοῦτο καὶ ἀνεξάρτητα ἀπὸ μόρφωσι, ὅλα τὰ μέλη εἶναι ἴσα μεταξύ τους καὶ ἴσα ἀπέναντι τοῦ "Εθνους μας, χωρὶς νὰ διαφέρουν σὲ τίποτε ἄλλο, παρὰ μονάχα κατὰ τὶς ἱκανότητες καὶ τὶς ἀρετὲς ποὺ θὰ δείξουν καὶ κατὰ τὶς ὑπηρεσίες, ποὺ θὰ προσφέρουν. 'Ανεξάρτητα λοιπόν, ἐπαναλαμβάνω, ἀπὸ τὸν σκοπὸ αὐτό, δὲν ἦτανε καὶ κανένας ἀπολύτως κίνδυνος διαφθορᾶς ἀπὸ τὸν συγχρωτισμὸ αὐτό. Δὲν ἐπέφερε κανένα κίνδυνο ὁ συγχρωτισμὸς μὲ τὰ παιδιὰ τῶν ἐργατῶν καὶ μὲ τὰ ἐργαζόμενα κορίτσια. 'Ημπορῶ νὰ προσθέσω μάλιστα ὅτι τὰ παιδιὰ αὐτὰ πολλὲς φορὲς εἶναι καὶ πρότυπα ἁγνότητος καὶ καθαρότητος ψυχῆς καὶ πρότυπα ἀρετῆς καὶ ἤθους, καὶ νὰ μὴ λησμονοῦμε ποτὲ ἕνα πρᾶγμα, ὅτι δὲν εἶναι τίποτε ποὺ νὰ ἐξευγενίζῃ τὸν ἄνθρωπο περισσότερο ἀπὸ τὴν ἐργασία καὶ ἀπὸ τὴν πάλη στὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς.

Λοιπὸν καὶ ἀπὸ τὴν ἄποψι αὐτὴ ἐπήγαμε καλὰ καὶ σιγὰ - σιγὰ ἀναγνωρίστηκε καὶ εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα πὼς ἔχουμε δίκηο. Τώρα βέβαια τὰ σχολεῖα ἀπὸ τὴν ἰδιότυπο φύσι, ποὺ ἔχουν, γιατὶ δὲν ἔχουν τὶς ἴδιες ὧρες ἐλεύθερες μὲ τὶς ὧρες ποὺ ἔχουν ἐλεύθερες τὰ ἐργαζόμενα παιδιά, ζητήσανε μερικὲς διευκολύνσεις, ὡς πρὸς τὶς ὧρες καὶ ἦτανε φυσικὸν νὰ τὶς δώσουμε τὶς εὐκολίες αὐτές, γιατὶ δὲν ἠμποροῦμε νὰ παίρνουμε τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὰ μαθήματά τους. Καὶ στὴν ἐμφάνισιν, ἐφ' ὅσον τὰ σχολεῖα ἐμφανίζονται ὡς τοιαῦτα μόνα τους, ἐνομίσαμε σωστὸ νὰ περιλαμβάνουν αὐτὰ τὰ τμήματα τῆς 'Εθνικῆς Νεολαίας, ποὺ ἀνήκουν σ' αὐτά, ντυμένα βέβαια μὲ τὴν στολήν τους. Καὶ ἂν ὅλο τὸ σχολεῖο ἀνήκῃ στὴν 'Οργάνωσι, φυσικὰ θὰ εἶναι ντυμένο ὁλόκληρο.

Σ' αὐτὸ βέβαια τὸ σημεῖο πρέπει νὰ ἀναγνωρίζουμε καὶ τὴν φιλοτιμία τοῦ σχολείου καὶ τὰς παραδόσεις του. Αὐτὰ εἶναι ζητήματα εὔκολα καὶ θὰ τὰ συζητήσετε καὶ θὰ τὰ κανονίσετε μόνοι σας.

Θὰ ἐκτεθοῦν ἐξ ἄλλου ἐδῶ ὅλες οἱ σχετικὲς γνῶμες.

★

'Η οἰκογένεια: Δὲν ἠμπορεῖ νὰ χωρέσῃ στὸ κεφάλι μου αὐτό, ποὺ θὰ σᾶς πῶ. Πολλὲς φορὲς βραδυὲς ὁλόκληρες, νύχτες καμμιὰ φορά, ἔλειπαν παιδιά, ἀγό-

ρια καὶ κάποτε κορίτσια ἀπὸ τὰ σπίτια τους. Εἶναι γνωστὰ τὰ περασμένα τῆς κοινωνίας μας, καὶ δὲν θέλω νὰ πῶ περισσότερα, γιατὶ ἐκεῖνα ποὺ περάσαμε καὶ τὰ σκεπάσαμε, δὲν πρέπει νὰ τὰ μεταφέρουμε στὴν ἐπιφάνεια. Πῶς τότε πολλοὶ γονεῖς δὲν λέγανε τίποτε; Τὸ εὕρισκαν φυσικὸ αὐτό; Δὲν λέγανε: Τί κατάστασις εἶναι αὐτή! Χάσαμε τὰ παιδιά μας! Καὶ ὅταν ἦλθεν ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας, ἀκούστηκαν οἱ γονεῖς αὐτοὶ νὰ λένε: Ἐχάσαμε τὰ παιδιά μας! Δὲν τὰ ἔχασαν τότε, ποὺ ἐκινδύνευαν νὰ πέσουν στὸ βοῦρκο; Τώρα, ποὺ πρόκειται νὰ σώζωνται ἀπὸ τὸ βοῦρκο καὶ τὴ διαφθορά, τώρα τὰ χάνουν; Ἀνεξάρτητα ἀπὸ αὐτὸ τὸ φαινόμενο, ποὺ τὸ ἀναφέρω ἔτσι παροδικά, γιατὶ ἡ ἀνοησία αὐτὴ δὲν ἀξίζει νὰ μᾶς ἀπασχολήση περισσότερο, ἀφοῦ καὶ θεραπεύτηκε πλέον, ἀνεξάρτητα, λέγω, ἀπὸ αὐτὸ τὸ φαινόμενον, εἶναι καὶ μιὰ φυσικὴ τάσι τῶν Ἑλλήνων γονέων, ποὺ ἀντέδρασε. Ἐδῶ ὁ γονεὺς λατρεύει τὸ παιδί του, γονατίζει μπροστά του καὶ τὸ θεοποιεῖ. Τόσο τὸ λατρεύει, ποὺ πολλὲς φορὲς δὲν ἔχει τὸ θάρρος νὰ τοῦ ἐπιβληθῆ, οὔτε καὶ νὰ τοῦ κόψη τὰ ἐλαττώματά του. Τὰ βάζει μάλιστα καὶ μὲ τὸ δάσκαλο ἅμα εἶναι αὐτὸς αὐστηρός. Αἱ Ἑλληνίδες μητέρες εἶναι ἀλήθεια αὐστηρότερες. Οἱ πατέρες ὅμως οἱ Ἕλληνες εἶναι παιδολάτρεις. Ἀλλὰ καὶ οἱ δύο μαζὶ νομίζουν πολλὲς φορὲς ὅτι τὰ παιδιά τους τὰ ἔκαμαν γιὰ τὸν ἑαυτό τους καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ χρησιμεύσουν σὲ τίποτε ἄλλο, παρὰ γι' αὐτοὺς τοὺς ἴδιους. Ὑπάρχουν μερικοί, ποὺ νομίζουν, ὅτι ἂν θελήση κανεὶς νὰ τοὺς τὰ πάρη γιὰ νὰ χρησιμεύσουν καὶ γιὰ ἄλλο ἀνώτερο σκοπό, αὐτὸ εἶναι καταστροφὴ στὴν οἰκογένεια. Ξέρετε πόσην ἀντίστασιν πολλοὶ Ἕλληνες γονεῖς ἔκαναν εἰς τὰς ἀρχὰς—καὶ τώρα βέβαια πολὺ λιγώτερο—κατὰ τῆς στρατιωτικῆς θητείας, γιὰ νὰ μείνη τὸ παιδὶ στὸ σπίτι του. Αὐτὸ εἶναι ἕνα συμπαθέστατο ἐλάττωμα πολλῶν μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας, ποὺ πρέπει σύρριζα νὰ κοπῆ. Τὰ παιδιά, ποὺ κάμνομεν οἱ γονεῖς, πρέπει νὰ εἴμεθα ἕτοιμοι σὲ μιὰ ὡρισμένη στιγμὴ νὰ τὰ προσφέρωμεν ὑπερήφανοι στὸ σύνολο, δηλαδὴ στὴν Πατρίδα, στὴν Κοινωνία καὶ γενικὰ σὲ ὅ,τι ἀποτελεῖ τὴν Ἑλληνικὴν Ἐθνότητα.

★

Καμάρι εἶναι τὰ παιδιὰ στοὺς γονεῖς των μόνον ὅταν γίνουν ἱκανὰ γιὰ νὰ ἀνταποκρίνωνται στὶς ἀνάγκες, ποὺ ἔχει τὸ σύνολο τῆς κοινωνίας, τὸ σύνολο τοῦ Ἔθνους, ἡ Πατρίς. Τὸ παιδὶ δὲν εἶναι σκοπός του νὰ χρησιμεύση ὡς ἕνα πολύτιμο ἔπιπλο τοῦ σαλονιοῦ,

τοῦ σπιτιοῦ. Αὐτὴν τὴν ἰδέα πρέπει νὰ τὴν κόψουμε στὴν Ἑλλάδα. Τὸ παιδὶ πρέπει νὰ συνηθίση νὰ ἀγωνίζεται γιὰ ἀνώτερα πράγματα, νὰ παλαίη καὶ τότε ὁ γονεὺς καὶ δικαίωμα καὶ καθῆκον ἔχει νὰ τὸ καμαρώση. Τὰ παιδιὰ τῶν Ἑλλήνων γονέων ἀνήκουν στὴν Ἑλλάδα. Ἀλλὰ στὸ ζήτημα αὐτὸ πρέπει ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας νὰ προχωρήση μὲ πολλὴν προσοχήν. Νὰ προσέξη στὸ αἴσθημα αὐτὸ τὸ φυσικὸ μερικῶν Ἑλλήνων γονέων καὶ νὰ τὸ θεραπεύση καὶ νὰ τοὺς δώση στὸ τέλος νὰ ἐννοήσουν ὅτι τὸ παιδὶ δὲν μπορεῖ νὰ μένη κολλημένο διαρκῶς μὲ τοὺς μεγάλους, οὔτε συμφέρει, οὔτε πρέπει οἱ μεγάλοι νὰ θυσιάζουν ὅλες τὶς ὧρες τους γιὰ τὰ παιδιά. Ἀκριβῶς λοιπὸν αὐτές του τὶς ὧρες χρησιμοποιεῖ ἡ Ὀργάνωσις διὰ νὰ τὰ διαπαιδαγωγῆ, μαζὶ μὲ τὰ ἄλλα παιδιὰ καὶ νὰ τοὺς ἀναπτύσση τὰ εὐγενέστερα αἰσθήματα. Ἔτσι θὰ ἔχη καὶ τὴν ἡσυχία του ὁ γονεύς, ὅτι τὸ παιδί του τὶς ὧρες, ποὺ δὲν τὸ βλέπει, δὲν εὑρίσκεται σὲ κακὸ δρόμο, οὔτε σὲ κακὲς συντροφιές. Αὐτὸ θὰ τὸ ἐννοήσουν ὅλοι οἱ γονεῖς, καὶ ἂν εἶναι καὶ μερικοὶ καθυστερημένοι, θὰ τὸ ἐννοήσουν καὶ αὐτοὶ σιγὰ-σιγὰ καὶ μόνοι τους. Δὲν χρειάζεται πλέον πολὺς κόπος γιὰ νὰ βγῆ ἀπὸ τὴν ψυχὴ ὅλων ἡ ἀνησυχία καὶ νὰ καταλάβουν ὅλοι, ὅτι τὸ παιδί τους τοὺς ἀνήκει, βέβαια εἶναι δικό τους, ἀλλὰ γιὰ νὰ προετοιμασθῆ γιὰ ἕνα γενικώτερο σκοπὸ καὶ ὁ σκοπὸς αὐτὸς εἶναι ἡ ὑπηρεσία τῆς Πατρίδος.

Εἶναι ἕνα ζήτημα αὐτό, στὸ ὁποῖον πρέπει νὰ πᾶτε μὲ προσοχή. Ἔχω χρέος νὰ σᾶς πῶ ὅτι αὐτὸ τὸ λεπτεπίλεπτο αἴσθημα, ποὺ ἔχουν οἱ γονεῖς, ἠθέλησαν νὰ τὸ ἐκμεταλλευθοῦν διάφοροι ἄνθρωποι, ποὺ νομίζουν ὅτι πρέπει νὰ θάψουν ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸν σκεπτικισμόν τους ἢ τὴν κακία τῆς ψυχῆς των κάθε γενικώτερη προσπάθεια γιὰ τὴν ἀναγέννησι τοῦ τόπου μας. Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς — ξέρω καὶ ἐγὼ μερικοὺς — ἔχουν διεφθαρμένα παιδιὰ καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ ἦσαν εὐτυχεῖς, ἂν τὰ παιδιά τους εἶχε προλάβει νὰ τὰ διορθώση ἡ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας, ἄλλοι δὲ δὲν ἔκαμαν παιδιὰ καὶ μιλοῦν γιὰ πράγματα ποὺ δὲν γνωρίζουν. Εἴπαμε λοιπόν, παιδιά μου, τί ἔχετε νὰ συζητήσετε. Γιὰ τὴν Ἐκκλησία, γιὰ τὰ Σχολεῖα, γιὰ τὴν Οἰκογένεια, γιὰ τὰ ἐργαζόμενα παιδιά.

Μένει ἡ Κοινωνία. Ἡ Κοινωνία, πρέπει νὰ σᾶς πῶ, φάνηκε πρὸς ἐσᾶς γενικὰ εὐμενέστατα. Θυμᾶμαι μὲ ποιὰ χειροκροτήματα σᾶς ὑποδέχθηκε παντοῦ καὶ πάντοτε. Ἡ Κοινωνία γενικὰ φάνηκε ἐνθουσιασμένη μὲ τὴν παρουσία σας καὶ τὸ δημιούργημά σας.

Τώρα ἐδῶ εἶναι τὸ ζήτημα: Πῶς θὰ ἀνταποκριθῆτε

στὶς ἀπαιτήσεις τῆς Κοινωνίας; Γιατὶ ἀπαιτεῖ ἀπὸ ἐσᾶς μεγάλα αἰσθήματα, ἀπαιτεῖ ἀπὸ ἐσᾶς νὰ γίνετε πρότυπα νέων καὶ νεανίδων, νὰ σᾶς δείχνουν στὸ δρόμο καὶ νὰ λένε:

«Τὸν βλέπεις αὐτὸν τὸν νέο, τὴν βλέπεις αὐτὴν τὴν νέα; Εἶναι τόσο σεμνή, εἶναι τόσο καλή, γιατὶ ἀνήκει στὴν Ἐθνικὴ Ὀργάνωσι τῆς Νεολαίας». Δι' αὐτὸ θὰ χρειασθῇ μιὰ αὐτοπειθαρχία ἀπὸ ὅλα τὰ μέλη καὶ μιὰ πειθαρχικὴ αὐστηρότης τῆς Ὀργανώσεως. Σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα θ' ἀσχοληθῆτε ἐσεῖς κατὰ τὸ συνέδριό σας. Ἐσεῖς θὰ ἀσχοληθῆτε νὰ εὕρετε μὲ ποιὸν τρόπο θὰ δώσητε τὴν ἐντύπωσι στὴν κοινωνία, ὅτι πραγματικὰ εἴσαστε παιδιὰ ἄξια τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας, ποὺ σᾶς περιβάλλει μὲ στοργὴ καὶ ποὺ μονάχα μὲ μιὰ παράκλησι ποὺ τῆς ἔκαμα ἔδωκεν ἀμέσως μέσα σὲ λίγες μέρες γιὰ τὴ στολή σας 8.000.000 δραχμές.

*

Μένει τώρα νὰ πῶ ὅ,τι ἔχω νὰ πῶ γιὰ τὰ Πανεπιστήμια. Στὰ Πανεπιστήμια εὑρήκαμε στὴν ἀρχὴ μεγάλη ἀντίδρασι. Τοὺς λόγους τοὺς γνωρίζετε. Μεγάλην ἀντίδρασιν καὶ ἀπὸ μέρους τῶν νέων καὶ ἀπὸ μέρους ἑνὸς μεγάλου τμήματος τοῦ διδάσκοντος προσωπικοῦ. Καὶ ἀφοῦ πρόκειται νὰ συζητήσουμε γιὰ νὰ βάλουμε τὰ θεμέλια γιὰ τὴν περαιτέρω πρόοδό μας, δὲν ἠμποροῦμε νὰ κρυβώμαστε πίσω ἀπὸ τὸ δάκτυλό μας καὶ νὰ κρύβουμε τὰ πραγματικὰ γεγονότα. Ὁ λόγος ἤτανε διπλός: Πρῶτα - πρῶτα, κάποια ὑπερφροσύνη ποὺ ὑπῆρχε σὲ μεγάλο μέρος τῆς πανεπιστημιακῆς νεότητος, ὅτι ἀπὸ αὐτὴν θὰ βγοῦν οἱ πνευματικοὶ ἡγήτορες τοῦ Ἔθνους καὶ ὅτι ἑπομένως αὐτοὶ ἀποτελοῦν κάτι τι ποὺ δὲν ἠμπορεῖ κανένας νὰ τὸ διευθύνῃ. Γνωρίζετε ἕνα πρᾶγμα; Ὅτι ἀπὸ ἐκείνους, ποὺ πολεμήσανε καὶ μᾶς ἐλευθερώσανε στὰ 1821, κανένας δὲν ἤτανε πνευματικὸς ἡγήτωρ; Αὐτὸ δὲν τὸ λέγω γιὰ νὰ μειώσω τὴν ἀξία τῆς πνευματικῆς γενικὰ ἀσχολίας. Κάθε ἄλλο. Ἀλλὰ θὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νὰ πῶ ὅτι τὴν θεωρῶ δευτερεύουσα μπροστὰ στὸ πρωτεῦον, ποὺ εἶναι ὁ χαρακτήρ. Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ ὑπερφροσύνη, φυσική, ἐξ ἄλλου, εἶναι ἕνα πρᾶγμα ποὺ περνάει μὲ τὸν καιρόν, καὶ κατὰ ἕνα μεγάλο μέρος, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς νέους καὶ τὰς νέας, πέρασε κι' ὅλας. Ἀπὸ μέρους τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ ὁμολογῶ ὅτι βρῆκα κάποιαν ἀντίδρασιν, ὄχι ἀπὸ ὅλους, ἀλλὰ ἀπὸ κάμποσους. Ἀλλὰ ἀπὸ τότε ποὺ παρέλαβα τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι εὑρίσκω πολὺ μεγαλειτέρα κατανόησι καὶ προθυμία καὶ μάλιστα εἰς πολλὰ πρόσωπα καὶ ἐνθουσιασμόν, ὥστε νὰ εἶμαι βέβαιος, ὅτι θὰ πᾶμε καλά. Στὸ ζήτημα αὐτὸ ὀφείλεται πραγματικὸς ἔπαινος καὶ σ' ἐκείνους καὶ ἐκείνας ποὺ ὠργάνωσαν τὴν Νεολαία στὶς ἀνώτερες σχολές, γιατὶ μέσα σὲ τέτοιες δυσκολίες τὸ ἔργον ἤτανε βαρύ. Τώρα τὸ πρᾶγμα πηγαίνει μὲ πολὺ γρήγορα βήματα καὶ τὸ βλέπει κανένας σ' ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις. Δὲν εἶναι ὅμως ἀκόμη ὅλοι μέλη τῆς Νεολαίας καὶ πρέπει νὰ περιληφθοῦν εἰς αὐτὴν μὲ τὴν πειθὼ καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸ ὅλοι καὶ ὅλες. Πρέπει νὰ καταλάβῃ ὁ καθένας, ποὺ θέλει νὰ γίνῃ πνευματικὸς ἡγέτης στὴν Ἑλλάδα, ὅτι, ἂν δὲν εἶναι συσσωματωμένος μὲ ὅλο τὸ Ἔθνος, ἂν δὲν κλείνῃ μέσα του ὅλους τοὺς πόθους τοῦ Ἔθνους, ὅτι ἂν δὲν εἶναι βγαλμένο τὸ πνεῦμα του ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τοῦ Ἔθνους καὶ δὲν ἔχῃ αἰσθανθῆ τὶς ἀνάγκες καὶ τὸν πόνον καὶ ὅλη τὴ λαχτάρα τοῦ Ἔθνους, ὁσοδήποτε καὶ ἂν γίνῃ μεγάλος ἐπιστήμων, ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ καὶ ἐπιστημονικὴ κορυφή, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ποτὲ πνευματικὸς ἡγήτωρ τοῦ Ἔθνους. Στὰ ζητήματα τῶν ἀνωτάτων σχολῶν θὰ μᾶς διαφωτίσετε καλλίτερα οἱ διευθύνοντες τὴν νεότητα τῶν ἀνωτάτων σχολῶν, καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ ποὺ μετέχουν τῆς διασκέψεως αὐτῆς.

★

Βλέπετε ὅτι τὰ ἀντικείμενα εἶναι πολλὰ καὶ μεγάλα. Τὸ μόνο ποὺ σᾶς παρακαλῶ, εἶναι νὰ καταλήξετε σὲ πρακτικὰ συμπεράσματα. Νὰ μὴ διστάσετε νὰ ὑπολογίσετε τὰς ἐλλείψεις, ἀλλὰ νὰ προτείνετε καὶ τὰ μέσα τῆς διορθώσεως.

Εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἡ πρώτη αὐτὴ διάσκεψις θὰ γίνῃ ἡ ἀρχὴ μεγαλειτέρας δράσεως, ἐντατικωτέρας ἐξορμήσεως τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως τῆς Νεολαίας. Τὰ συμπεράσματά σας, ποὺ θὰ πρέπει νὰ διατυπωθοῦν κατὰ ὅσο τὸ δυνατὸν συντομώτερο, περιληπτικώτερο καὶ σαφέστερο τρόπο, νομίζω ὅτι θὰ εἶναι καλὸν νὰ τυπωθοῦν καὶ νὰ διανεμηθοῦν σὲ ὅλη τὴν Ὀργάνωσι τῶν Νέων γιὰ νὰ ἀποτελέσουν τὸν ὁδηγό τους.

Ἐγὼ τώρα ἔχω νὰ σᾶς ἐκφράσω τὰς εὐχαριστίας μου γιατὶ μὲ βοηθήσατε. Καὶ μὲ βοηθήσατε ὅλοι σας χωρὶς καμμιὰ ἰδιοτέλεια. Δὲν μοῦ ἔγινε ἀπὸ τὰ μέλη τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως τῆς Νεολαίας οὔτε μιὰ παράκλησις ἀτομικῆς ἰδιοτελείας. Ἰδιαιτέρως μὲ βοηθήσατε μὲ τὴν ψυχή σας ὅσοι ἀπὸ σᾶς εἴσθε ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ τοῦ Κράτους ἢ ἔχετε ἄλλα ὑπουργήματα ἢ ἀξιώματα. Καὶ χωρὶς καμμιὰ ἀπόλαυσιν κανενὸς ἀγαθοῦ πλὴν τοῦ ἀγαθοῦ ποὺ σᾶς ἔδωκεν ἡ ἐκτίμησις τῆς ἐργασίας σας.

Ἰδιαίτερα ἔχω νὰ εὐχαριστήσω τοὺς ἀξιωματικοὺς τοῦ στρατοῦ. Ἀπὸ ὅλες τὶς κρατικὲς ὑπηρεσίες ἐκείνη ποὺ περιέβαλε μὲ συμπάθεια ἀνεκτίμητη τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν τῆς Νεολαίας καὶ προσφέρθηκε νὰ τὴν βοηθήσῃ μὲ κάθε τρόπο, ἤτανε ὁ στρατὸς καὶ μαζὶ μὲ τὸν στρατὸν ὁ στόλος καὶ ἡ ἀεροπορία. Ὁ στρατός μας ἔδωκε τοὺς ἀξιωματικούς του, ἡ ἀεροπορία μας ἔδωκε τὰ ἀνεμόπτερά της καὶ τόσα ἄλλα μέσα ἐκπαιδεύσεως, ὁ στόλος τὸ ἴδιο καὶ εἶναι πρόθυμος νὰ σᾶς βοηθήσῃ ἀκόμη περισσότερο. Καὶ τὸ λέγω αὐτὸ μὲ καύχημα γιατὶ τὸ ὅτι αἱ πολεμικαὶ δυνάμεις τῆς χώρας, ἐκεῖνοι δηλαδή, ἐπάνω στοὺς ὤμους τῶν ὁποίων στηρίζεται ἡ ὕπαρξις τοῦ Ἔθνους, αἰσθανθήκανε τόσο βαθειὰ τὴ σημασία τῆς ὀργανώσεως αὐτῆς, ἀποτελεῖ γιὰ τὴν Ἐθνικὴ Ὀργάνωσι τῆς Νεολαίας τὸ μεγαλείτερο τίτλο τιμῆς».

ΟΙ ΜΕΤΑΞΑΔΕΣ
ΚΑΙ Η ΦΙΛΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Στὴν Κεφαλληνία, δὲν ἦταν γνωστὴ ἡ Φιλικὴ Ἑταιρεία μέχρι καὶ τῶν ἀρχῶν ἀκόμη τοῦ 1821. Ὅσο στὴ Ζάκυνθο οἱ φιλικοὶ εἶχαν ἀναπτύξει ἐξαιρετικὴ δρᾶσι, στὴν Κεφαλληνία δὲν φρόντισαν νὰ συστήσουν πυρῆνας τῆς μεγάλης αὐτῆς Ἑταιρείας, στὴν ὁποίαν ἡ Ἑλλὰς ὀφείλει κατὰ μέγα μέρος τὴν ἐλευθερίαν της. Γιατί; Δὲν μοῦτυχε νὰ διαβάσω κανένα ἱστορικὸ ποὺ νὰ δίδη τὴν ἀπάντησι σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα, μὰ νομίζω ὅτι τὸ γεγονὸς ὀφείλεται κυρίως στὸ ὅτι οἱ μυστικὲς ἑταιρεῖες μέσα στὶς ὁποῖες ὁ Ξάνθος ἐνεπνεύσθη τὴν ἰδέαν τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας καὶ μὲ τὴν βοήθεια τῶν ὁποίων ξαπλώθηκε ὅπου ὑπῆρχαν Ἕλληνες, δὲν εἶχαν ἐγκαθιδρυθῆ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη στὴν Κεφαλληνία. Ἀντιθέτως, στὴν Ζάκυνθο, τὴν Κέρκυρα καὶ τὴν Ἁγία Μαύρα, τὴν Λευκάδα δηλαδή, ὑπῆρχαν μυστικὲς ἑταιρεῖες. Στὴν Λευκάδα μάλιστα μυήθηκε κι' ὁ Ξάνθος.

Στὴν Κεφαλληνία ἡ Φιλικὴ Ἑταιρεία εἰσέδυσε στὰς ἀρχὰς τοῦ 1821. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη πέρασε ἀπὸ τὸ Ἀργοστόλι, πηγαίνοντας στὴν Ἰταλία, ὁ Ἀθανάσιος Πολίτης, Λευκάδιος, συμμαθητὴς τοῦ Κωνσταντίνου Μεταξᾶ, τοῦ πολεμήσαντος στὸ Λάλα. Ὁ Πολίτης ἐπεσκέφθη τὸν Μεταξᾶ στὸ σπίτι του καὶ τοῦ ἀνεκοίνωσε τὰ τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας. Τοῦ ἀνέπτυξε διὰ μακρῶν τοὺς σκοπούς της καὶ τὸν ἐβολιδοσκόπησε ἂν θὰ ἦταν διατεθειμένος ν' ἀγωνισθῆ ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος.

Ὁ Κωνσταντῖνος Μεταξᾶς ἦταν τότε μόλις 28 χρονῶν. Μετὰ τὰς μακρὰς του σπουδὰς στὴν Ἰταλία, εἶχε ἀρχίσει ἐδῶ καὶ λίγον καιρὸ νὰ δικηγορῆ εὐδοκίμως στ' Ἀργοστόλι. Καὶ περνοῦσε ἥσυχα κάτω ἀπὸ τὴν διοίκησι τῆς ἀγγλικῆς προστασίας. Θὰ μποροῦσε νὰ βρῆ κάποια δικαιολογία. Μὰ ὁ νεαρὸς Κεφαλλωνίτης εὐπατρίδης ἀναγάλλιασε στὰ λόγια τοῦ Πολίτη. Ὁ Κωνσταντῖνος δὲν λησμονοῦσε πώς, ὅσο καὶ ἂν οἱ συνθῆκες τὸν θεωροῦσαν Ἴονα, ὅσο καὶ ἂν δὲν ἐθεωρεῖτο κι' αὐτὸς ὑπόδουλος ὅπως οἱ ὑπόλοιποι Ἕλληνες, — καὶ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, μιὰ καὶ δὲν ὑπῆρχε Ἑλλάς, δὲν εἶχαν ἐμφανισθῆ καὶ Ριζοσπάστες μὲ τὸ Ἑνωτικὸ πρόγραμμα, — ἦταν Ἕλληνας. Δὲν λησμονοῦσε ἀκόμα πὼς στὸ 1769 ὁ πατέρας του, ὁ Νικόλαος Μεταξᾶς, μὲ τοὺς θείους του Σπῦρο καὶ Ἰωάννη, εἶχαν ἀγωνισθῆ στὴν Πελοπόννησο κατὰ τὴν ἐκραγεῖσαν τότε ἐπανάστασιν... Δὲν λησμονοῦσε ὅλα αὐτὰ καὶ δέχθηκε νὰ μυηθῆ στὰ μυστήρια τῆς Φιλικῆς Ἑταιρείας. Ὁ Πολίτης τὸν ὥρκισε καὶ τοῦ ἀνέθεσε νὰ συνεννοηθῆ μὲ τὸν Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανὸ γιὰ τὰ περαιτέρω, μιὰ κι' αὐτὸς ἦταν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὅλης κινήσεως κι' αὐτὸς θάδινε τὸ σύνθημα τῆς Ἐπαναστάσεως. Ὁ Κ. Μεταξᾶς ὅμως δὲν ἦταν ὁ πρῶτος φιλικὸς στὴν Κεφαλληνία. Στὴν οὐσία βέβαια αὐτὸς ἦταν. Ἀλλὰ ἀνεκάλυψε μόλις ἄρχισε τὰς μυήσεις πὼς ὁ ἀδελφός του Μαρῖνος, διαπρεπὴς νομομαθής, ρήτωρ, πολιτικός, δημοσιογράφος καὶ ποιητής, εἶχε πρὸ αὐτοῦ μυηθῆ. Στὴν Ἑταιρεία τὸν εἶχε μυήσει ὁ Δ. Ρώμας, ὁ Μαρῖνος ὅμως ἀρκέσθηκε, ποιητὴς καθὼς ἦταν καὶ συγγραφεύς, στὴν ἀλληλογραφία μὲ τὸν Ὑψηλάντη καὶ τὸ Μαυροκορδᾶτο. Μὰ δὲν προχώρησε περισσότερο. Μόλις ὁ Κωνσταντῖνος Μεταξᾶς ἔμαθε ὅτι κι' ὁ ἀδελφός του ἦταν ἑταῖρος, ἔγραψε στὸν Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανὸ κι' ἄρχισε τὰς μυήσεις. Καὶ τὸν Μάρτιον τοῦ 1821 στὴν Κεφαλληνία ἡ Φιλικὴ Ἑταιρεία, μὲ ἀρχηγοὺς τοὺς Μεταξᾶδες, εἶχε γερὲς ρίζες κι' ἦταν μιὰ ὀργάνωσις ἕτοιμη γιὰ κάθε θυσία...

* * *

Θὰ ἔπρεπε ἐδῶ νὰ τονισθῆ ἴσως γιὰ τὴν ἱστορικὴ ἀκρίβεια τῶν πραγμάτων, ὅτι πολλοὶ Κεφαλλῆνες προϋπῆρξαν φιλικοί. Ὄχι ὅμως στὴν Κεφαλληνία. Ταξειδιῶτες, ἔμποροι, ναυτικοί, ἐμυοῦντο ἰδίως στὴ Ρωσσία, κι' ἀποτελοῦσαν μέλη σὲ πυρῆνες ποὺ εὑρίσκοντο ἔξω τῆς νήσου των. Μεταξὺ αὐτῶν ἦταν κι' ὁ πλοίαρχος Πανᾶς, γιὰ τὸν ὁποῖον θὰ μιλήσωμε παρακάτω.

* * *

Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Ἐπανάστασις ἐξερράγη. Καὶ ἔτσι ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανὸς δὲν ἄργησε ν' ἀπαντήσῃ στὸν Κωνσταντῖνο Μεταξᾶ. Τοῦ ἔστελνε εὐχές, εὐλογῶντας τὶς ἐνέργειές του καὶ τὸν πληροφοροῦσε ὅτι «κατεπείγουσα ἦταν ἡ ἀνάγκη ὁπλοφόρου δυνάμεως μεγαθύμων Κεφαλλήνων» καὶ ὅτι ἔπρεπε «νὰ σπεύσῃ εἰς βοήθειαν μετ' ἐνόπλων ἀνδρῶν καὶ πολεμεφοδίων ἐπὶ τὸ ταχύτερον»...

Ὁ Κ. Μεταξᾶς συγκαλεῖ ἀμέσως τοὺς ἑταίρους, μὲ κάθε μυστικότητα, στὸ σπίτι του καὶ τοὺς ἀνακοινώνει τὴν ἐπιστολή. Ὅλοι ἀποφασίζουν νὰ ἐκστρατεύσουν καὶ δίδουν τὶς περιουσίες τους.

Ὁ ἴδιος ὁ Κ. Μεταξᾶς γράφει στὰ ἀπομνημονεύματά του:

«Ἀλλ' ἵνα μὴ γίνῃ γνωστὸν τὸ κίνημα τοῦτο τῇ Ἀγγλοϊονίῳ Κυβερνήσει, ἥτις δυσμενῶς διέκειτο τότε πρὸς τὸν ἑλληνικὸν ἀγῶνα, ἐκοινοποιήθη ὁ σκοπὸς εἰς ὀλιγίστους, συνεπῶς ἡ δαπάνη ἐπεβάρυνε τοὺς εὐπορωτέρους τῶν εὐαρίθμων ἑταιριστῶν. Πρὸ πάντων δὲ ἐμὲ καὶ τοὺς ἀδελφούς μου, οἵτινες πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ἐκστρατείας ταύτης οὐ μικρὰν ἐπεφέραμεν ἐν τῇ περιουσίᾳ μας ἐλάττωσιν».

Ἔτσι ἄρχισαν οἱ προπαρασκευές. Στὴν ἀναζήτησι ὅπλων καὶ ὁπλοφόρων ὁ Κ. Μεταξᾶς πληροφορεῖται ὅτι ὁ πλοίαρχος Εὐάγγελος Πανᾶς εἶχεν ἤδη φύγει γιὰ τὴν Πελοπόννησο μὲ 100 ὁπλοφόρους καὶ δύο κανόνια. Ἔπρεπε καὶ οἱ Μεταξᾶδες νὰ κάμουν γρήγορα τὸ καθῆκον των. Καὶ τὸ ἔκαμαν. Στὶς 25 τοῦ Ἀπριλίου ἦταν ἕτοιμοι 1.500 ὁπλοφόροι μὲ ὅλα τὰ πολεμεφόδια. Στοὺς ἑταίρους προστίθενται καὶ ὁ Ἀνδρέας Μεταξᾶς καὶ οἱ ἀδελφοὶ Ἀναστάσιος καὶ Γεράσιμας Φωκᾶς, οἱ ὁποῖοι προσφέρουν τὸ ἰδιόκτητον πλοῖον των. Ἀλλὰ στὸ τέλος ἡ λιποψυχία ἐπικρατεῖ καὶ οἱ ὁρισθέντες ἀρχηγοὶ δὲν προσέρχονται. Οἱ Μεταξᾶδες ὅμως δὲν ἀποθαρρύνονται. Ἡ ἀδελφὴ τοῦ Κωνσταντίνου Μεταξᾶ Ἰωάννα ἀναλαμβάνει μόνη της τὸν ἀγῶνα τῆς στρατολογίας τῶν στρατιωτῶν. Καὶ τέλος ἐπιτυγχάνεται τὸ ποθούμενον.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Μαΐου τοῦ 1821 ὁ Κωνσταντῖνος Μεταξᾶς ἐπὶ κεφαλῆς 360 ὁπλοφόρων μὲ ὅλα τὰ πολεμεφόδια διὰ τοῦ πλοίου τῶν Φωκάδων ἀποπλέει πρὸς τὴν Γλαρέντζαν: Πάει ἐκεῖ γιὰ νὰ γράψῃ μιὰ σελίδα θριάμβων... Καὶ σὲ λίγο διάστημα μὲ τὸ σῶμα τῶν ἀνδρείων του Κεφαλλήνων, εἰς τὸ ὁποῖον στὸ μεταξὺ προσετέθησαν καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἡρωϊκοὶ Ἑπτανήσιοι, φλεγόμενοι κι' αὐτοὶ ἀπ' τὸν ἐνθουσιασμὸ τῆς ἀποτινάξεως τοῦ ξένου ζυγοῦ, λαμβάνει μέρος στὴν ἱστορικὴ μάχη τοῦ Λάλα ποὺ ἀποτελεῖ μιὰ ἀθάνατη σελίδα μέσα στὶς ἄπειρες τοῦ ἱεροῦ μας Ἀγῶνος. Μιὰ ἔνδοξη σελίδα στὴν ἱστορία τῆς οἰκογενείας Μεταξᾶ, ποὺ τὴν συνεχίζει ὡραῖα καὶ ἔνδοξα ὁ Ἀρχηγός.

Α. Κ. Μ.

Ἀπὸ τὴ Βυζαντινὴ Ἐποποιΐα

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

ὑπὸ : Μ. ΑΝ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Στὴν Ἔφεσο ἔμεινε περίπου ἕνα μῆνα περιμένοντας εὐκαιρία νὰ μπαρκάρη γιὰ τὴ Θεσσαλονίκη. Ὄχι πὼς στὸ μεταξὺ τοῦτο δὲν ἔφευγαν καράβια, μὰ ἤθελε τὸ ταξίδι του νὰ εἶναι ὅσο τὸ δυνατὸ πιὸ ἀσφαλισμένο, γιατὶ συχνὰ οἱ Σαρακηνοὶ τῆς Κρήτης ἔκαναν πειρατικὲς ἐπιδρομὲς κι' ἀλλοίμονο σ' ὅσους πετύχαιναν.

Ἔτσι ὅσοι πραματευτάδες καὶ προσκυνητὲς ἔπρεπε νὰ διαβοῦν θάλασσα, περίμεναν νὰ περάσουν οἱ δρόμωνες τοῦ αὐτοκρατορικοῦ στόλου ποὺ περιπολοῦσαν στὴ Μεσόγειο γιὰ νὰ ταξιδέψουν κάτω ἀπὸ τὴν προστασία τους μὲ ἀσφάλεια.

Τώρα γιατὶ πήγαινε στὴ Θεσσαλονίκη; Νὰ ποιὸς ἦταν ὁ λόγος:

Ὁ Ἀθανάσιος εἶχε ἕνα δίδυμο ἀδερφὸ ποὺ λεγόταν Μιχαήλ. Χωρίσανε ἀπὸ παιδιὰ καὶ δὲν ἀντάμωσαν ποτέ· κι' ὅμως τὸν θυμᾶται ἀκόμη, μικρό, ἀρρωστιάρη, μὲ ὄψι κατακίτρινη, νὰ κάθεται ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς φτωχικῆς των καλύβας καὶ νὰ τρέμη ολόκληρος ἀπὸ τὸν πυρετό, μ' ὅλο ποὺ ὁ καλοκαιριάτικος ἥλιος τσουρούφλιζε τὸ χορτάρι. Τίποτα δὲν μποροῦσε νὰ τὸν ὠφελήση, οὔτε γιατροσόφια, οὔτε φυλαχτὰ ποὺ ἔδιναν στὴ μάννα του οἱ περαστικοὶ καλόγεροι. Κάπου ἐκεῖ βάλτωναν τὰ νερὰ τοῦ Σάρου κι' ἀπὸ τὴν πράσινη θωριά τους ἀνέβαιναν, λέει, φαρμακεμένοι καπνοὶ καὶ κουνούπια ποὺ ρουφοῦσαν τὸ αἷμα.

Ξάφνου μιὰ μέρα πέρασαν πλούσιοι πραματευτάδες μὲ καμῆλες· κάποιος ποὺ φαινόταν θεοφοβούμενος ἄνθρωπος εἶπε στὴ μάννα του:

— Τὸ παιδὶ ἐδῶ πέρα θὰ πεθάνη... Ἐγώ, ἂν θέλης, τὸ παίρνω μαζί μου... Θὰ τὄχω στὴ δούλεψί μου καὶ μπορεῖ μιὰ μέρα νὰ δῆ καλό.

Ἔτσι ὁ Μιχαὴλ ξενητεύτηκε. Οὔτε τὸν ξανάειδαν· μονάχα ἀπὸ ταξιδιῶτες κάποτε μάθαιναν νέα του. Ἔγινε μικροπραματευτής, ὕστερα γραφιᾶς σ' ἕνα ταβουλάριο καὶ τέλος τοὺς ἔστειλε μήνυμα πὼς καλογέρεψε καὶ κλείστηκε σὲ κάποιο μοναστήρι στ' Ἁγιονόρος. Μὲ τὸ σχῆμα ἄλλαξε καὶ τ' ὄνομά του· τώρα λεγόταν Εὐσέβιος.

Ἐκεῖ λοιπὸν πήγαινε ὁ Ἀθανάσιος μὲ τὴ σκέψι ὅτι γιὰ τὴν ἀνατροφὴ τοῦ παιδιοῦ καὶ τὴν πρώτη μόρφωσί του ἦταν ὅ,τι καλύτερο μποροῦσε τὸ μοναστήρι· καὶ ἡσυχία θἄβρισκε καὶ τροφὴ ἄφθονη καὶ πρὸ πάντων, ὅπως τουλάχιστον φανταζόταν, περιβάλλον κατάλληλο γιὰ τὸ μικρὸ Ἀκριτόπουλο.

Ἕνας φόβος μονάχα τὸν βασάνιζε: «Ζῆ ἄραγε ὁ Εὐσέβιος; Μήπως πέθανε;»

Ὡς τόσο σὰν ἔφτασε στὴ Θεσσαλονίκη ἔμαθε εὐχάριστα νέα.

Ὁ Εὐσέβιος ὄχι μονάχα ζοῦσε, μὰ εἶχε γίνει καὶ ἡγούμενος. Τὸ μοναστήρι ἦταν μικρό, μὰ πλούσιο. Μόνο τριάντα γέροι πατέρες ἔμεναν ἔγκλειστοι· νέοι δὲν πήγαιναν, λέει, γιατὶ ἦταν πολὺ αὐστηρό, μ' ὅλο ποὺ καὶ διαθέσιμα κελλιὰ ὑπῆρχαν καὶ κτήματα γιὰ νὰ ζήσουν πέντε φορὲς περισσότεροι.

Ἔτσι ἕνα δειλινὸ ὁ Ἀθανάσιος μὲ τὸ Ἀκριτόπουλο στὴν ἀγκαλιά του χτύπησε τὴν ἀψιδωτὴ πόρτα τοῦ Μοναστηριοῦ, ποὺ εἶχε στὴν κορφή της ἱστορημένη τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς Πορταΐτισσας.

Πόσο συγκινητικὸ ἦταν τὸ ἀντάμωμα τῶν δύο ἀδερφῶν, ποὺ χώρισαν παιδιὰ καὶ ξανάσμιξαν γέροι μὲ ἄσπρα μαλλιά!

Ὁ Εὐσέβιος τὸν δέχτηκε μὲ ἀνοιχτὴ ἀγκαλιά· σὰν ἔμαθε μάλιστα κάτω ἀπὸ ποιὲς συνθῆκες ἀναγκάστηκε νὰ φύγη ἀπὸ τὴν Καππαδοκία καὶ ποιὸς ἦταν ὁ ἱερὸς σκοπὸς ποὺ τὸν τράβηξε ἐκεῖ γιὰ νὰ ζητήση τὴν ὑποστήριξι καὶ τὴν προστασία του, τοῦ ὑποσχέθηκε κάθε βοήθεια πνευματικὴ καὶ ὑλική.

Στὸ μοναστήρι ἔμεινε ὁ Ἀθανάσιος μὲ τὸ γυιὸ τοῦ Ἰωάννη Κομιτᾶ δέκα ὁλόκληρα χρόνια. Ἡ περίοδο αὐτὴ τῆς ζωῆς του εἶναι γεμάτη ἀπὸ γαλήνη καὶ ἀγάπη ποὺ ἐπήγαζε ἀπὸ ἕνα αἴσθημα ἀσφάλειας τόσο ἄγνωστο στὶς πεδιάδες τῆς Καππαδοκίας καὶ τοὺς πολεμικοὺς πύργους τῶν Ἀκριτῶν.

Κάποιος καλόγηρος χτυποῦσε τὸ σημαντῆρι.

Ἐδῶ δὲν ἀγρυπνοῦσαν βιγλάτορες πάνω στὶς πολεμίστρες, ἄγρυπνοι, γιατὶ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ μποροῦσαν ν' ἀνάψουν στὶς κορυφογραμμὲς συνθηματικὴ φωτιὰ ποὺ σήμαινε: Ἐμπρός, στὰ ὅπλα! Οἱ Σαρακηνοὶ διαβαίνουν τὶς κλεισοῦρες!

Κάθε ὥρα τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νύχτας ἤξερες ἀπὸ πρῶτα τί θὰ συμβῆ. Χρόνια ὁλόκληρα μποροῦσαν νὰ περάσουν χωρὶς ἕνα ἐξαιρετικὸ γεγονὸς νὰ ταράξη τὴ μονοτονία τῆς ζωῆς ποὺ κυλοῦσε ἀργὰ μέσα στοὺς ἀψηλοὺς μαντρότοιχους.

Ἀξημέρωτα ἀκόμα, τὴν «ἐνάτη φυλακὴ τῆς νυκτός», πρὶν ἀνατείλη στὸ σκοτεινὸ οὐρανὸ τὸ ἀστέρι τῆς αὐγῆς, κάποιος πατέρας ἔτρεχε στοὺς διαδρόμους τῆς μονῆς χτυπῶντας τὸ σημαντῆρι, ἕνα τριγωνικὸ δηλαδὴ ξύλο καρυδιᾶς, ποὺ ἀνάδινε ἦχο πολὺ διαπεραστικό, σὰ μέταλλο. Οἱ καλόγεροι ἔπρεπε νὰ σηκωθοῦν ἀμέσως γιὰ νὰ ψάλουν τὸν ὄρθρο. Κατέβαιναν ἀπὸ τὰ κελλιά των περπατῶντας ἀργὰ καὶ σιγομουρμουρίζοντας εὐχές.

Μὲ τὸ τέλος τοῦ ὄρθρου, ἀφοῦ ἔπαιρναν τὴν εὐλογία τοῦ ἡγουμένου κι' ἔτρωγαν κάτι ἀμίλητοι στὴν κοινὴ τραπεζαρία, ἔπιαναν ἀμέσως δουλειά· γιατὶ ὅλοι οἱ καλόγεροι ἀνεξαιρέτως δούλευαν γιὰ νὰ ἐξοικονομήσουν τὶς ἀνάγκες τους: φαγητό, ροῦχα κλπ.

Κάποτε μάλιστα ἔπαιρναν καὶ μισθωτοὺς ἐργάτες, γεωργούς, πρὸ πάντων, στ' ὄργωμα τῶν χωραφιῶν καὶ στὸν τρῦγο.

Ἄλλοι κατέβαιναν στὴν ἀκρογιαλιὰ — ἦταν κοντά, μόλις χίλια μέτρα ἀπὸ τὸ μοναστήρι — γιὰ νὰ ψαρέψουν· ἄλλοι ὕφαιναν γιατὶ κι' αὐτὴ ἡ δουλειὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη γινόταν ἀπὸ ἄντρες.

Ὁ Ἀθανάσιος ποὺ δὲν ἤθελε βέβαια, μὰ καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ μείνη ἄνεργος, ἔγινε πετσωτής, μπαλωματής, ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα, μὰ καὶ ἄλλες δουλειὲς ἔκανε καὶ γενικὰ κανένας δὲ βρέθηκε σ' ὅλο τὸ κοινόβιο νὰ πῆ: «Νὰ ἕνας ἄνθρωπος ποὺ δὲν κερδίζει τὸ ψωμί του».

Ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους πατέρες ἦταν καὶ κάποιος λιγνὸς καὶ ἀψηλός, μὲ μαῦρα κοντὰ γένεια. Ξεχώριζε γιατὶ ἔμοιαζε πιότερο σὰν ἄρχοντας ντυμένος στὰ ράσα. Σπάνια μιλοῦσε... Περπατοῦσε μὲ μεγάλα βήματα βαρειὰ καὶ τὸ κεφάλι σκυφτό. Σοῦ ἔδινε τὴν ἐντύπωσι πὼς βρισκόταν ἐκεῖ χωρὶς τὴ θέλησί του... Σὰ νὰ τὸν ἅρπαξε μιὰ ἀνάγκη ἀνώτερη, θαρρεῖς, ἀπὸ τὰ μαλλιὰ καὶ τὸν ἀπίθωσε σ' ἕνα περιβάλλον πολὺ διαφορετικώτερο ἀπὸ τὸ συνηθισμένο.

Ὁ πάτερ - Εὐτύχιος, ἔτσι λεγόταν, δὲν ἔκανε ξ ω τ ά ρ ι κ η δουλειά· μόλις τέλειωνε ἡ ἐκκλησία, κλεινότανε σὲ μιὰ μεγάλη σάλλα, στὸ τρίτο, τὸ ἀψηλότερο διαμέρισμα τῆς μονῆς, ὅπου βρίσκονταν πολλὰ βιβλία, ὁλόγυρα σὲ ράφια καὶ τραπέζια παληά, ξεθωριασμένα ἀπὸ τὴν σκόνη καὶ τὸν καιρό.

Πότε ἔγραφε, πότε διάβαζε, ὧρες ὁλόκληρες, χωρὶς νὰ σηκώση κεφάλι.

Ὡστόσο, μ' ὅλο ποὔταν τόσο τραβηγμένος στὸν ἑαυτό του, ὅλοι τὸν ἐσέβονταν πολύ.

— Ποιὸς εἶναι αὐτός; ρώτησε κάποτε τὸν ἀδερφό του ὁ Ἀθανάσιος.

Μὰ κεῖνος τὸν κύτταξε μὲ ἀπορία καὶ κάποιο θυμό.

— Δὲν ξέρεις λοιπόν, τοῦ εἶπε, πὼς στὸν ἅγιο τοῦτο τόπο δὲν ὑπάρχει χτές; Περνῶντας ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ μαντρότοιχου ἀφίνεις πίσω σου ὅλη τὴν περασμένη ζωή, εἴτε εἶναι γεμάτη ἀπὸ μεγαλεῖα καὶ δόξα, εἴτε ἀπὸ βάσανα... Παρατᾶς τὴ χρυσοκεντημένη ἀρχοντικὴ πορφύρα ἢ τὰ κουρέλια σου καὶ φορᾶς τὰ ἀδρὰ μάλλινα ράσα... καὶ λέγεσαι πιὰ καὶ εἶσαι μονάχα ὁ «πάτερ - Εὐτύχιος»...

Ὡστόσο ὁ ἐρχομὸς τοῦ μικροῦ παιδιοῦ ἄλλαξε λιγάκι τὸ ρυθμὸ τῆς ζωῆς στὸ μοναστήρι. Ξανθό, παχουλό, ροδοκόκκινο, γεμᾶτο ὑγεία, μέσα στὶς φλέβες του ἔνοιωθε νὰ κυκλοφορῆ τὸ ἀψὺ αἷμα ἀρχοντικῆς γενηᾶς... Πῶς μποροῦσε νὰ περιοριστῆ σ' ἕνα κελλὶ ἀπὸ τὸ πρωῒ ἕως τὸ βράδυ; Ἡ κεντρικὴ αὐλὴ ἔγινε εὐθὺς ὁ τόπος τῶν παιγνιδιῶν του. Ἕνα καλάμι, ἕνα ξερὸ καλάμι, ἔπαιρνε τὴ μορφὴ ἀλόγου ποὺ τὸ καβαλλίκευε καὶ κάλπαζε γύρω στὶς στοὲς φωνάζοντας: «Ἐμπρὸς Μαῦρε, τρέχα Μαῦρε!»· τὸ χτυποῦσε ὅταν δὲν ἔτρεχε ἀρκετὰ γρήγορα ἢ σηκωνότανε τάχα στὰ πισινά του πόδια πεισματωμένο καὶ κλωτσοῦσε μὲ τὰ μπροστινὰ τὸν ἀγέρα κι' ἔβγαζε ἀφροὺς ἀπὸ τὸ στόμα...

Οἱ πατέρες στὴν ἀρχὴ πρόβαλλαν ἀπὸ τὰ παράθυρα τῶν κελλιῶν τους ξαφνιασμένοι ἀπὸ τὸ θόρυβο καὶ τὸν ἦχο τῆς παιδικῆς φωνῆς, ποὺ θύμιζε κοσμικὴ ζωὴ κι' ἦταν ἄπρεπη στὸν σιωπηλό, αὐστηρὸ ἀέρα τοῦ μοναστηριοῦ. Πόσα πράματα ἴσως τοὺς θύμιζε αὐτὴ ἡ φωνή!... Πόσο τάραζε τὴν καρδιά τους ποὺ ἤθελε νὰ ξεχάση καὶ εἶχε ξεχάσει.

Ὁ πάτερ Παχώμιος μάλιστα, ποὺ ἦταν γεροντότερος ἀπ' ὅλους κι' ἔκανε χρέη σκευοφύλακα, πῆρε τὸ θάρρος μιὰ μέρα νὰ παρουσιαστῆ στὸν Ἡγούμενο.

Ἔκανε μιὰ μετάνοια πρῶτα, φίλησε τὸ χέρι του κι' ἄρχισε νὰ λέη:

— Ἅγιε Ἡγούμενε, συμπάθα με. Καλὸ εἶναι βέβαια ν' ἀναθρέψουμε ἕνα ὀρφανό· μὰ πάλι νὰ παραβαίνουμε ἔτσι τὸν κανονισμό... ποὺ τὸν ἔγραψε ἀφοῦ νήστεψε δέκα ὁλόκληρα μερόνυχτα, χωρὶς νὰ βάλη οὔτε νερὸ οὔτε ψωμὶ στὸ στόμα του, ὁ ἴδιος ὁ «κτίτωρ» τῆς Μονῆς... Κι' ὅπως λέει ἡ παράδοσι, τὸ χέρι του ὕστερα ἔτρεχε μονάχο του, παρακινημένο ἀπὸ τὸν Κύριο, καὶ χάραζε τὰ γράμματα πάνω στὴν περγαμηνή...

(Ἀκολουθεῖ)

Ὁ ἥλιος, καθὼς εἶναι γνωστό, εἶναι ἀστέρι, τὸ «ἀστέρι μας». Εἶναι τὸ ἄστρο ποὺ δίνει τὴ ζωὴ τόσο σὲ μᾶς τοὺς ἀνθρώπους ὅσο καὶ στὰ ζῶα καὶ τὰ φυτά. Αὐτὴ ἡ παμμέγιστη φωτεινὴ σφαῖρα ἔχει διάμετρο 1.300.000 χιλιόμετρα, δηλαδὴ εἶναι 109 φορὲς μεγαλείτερη ἀπὸ τὴ γῆ. Ἡ θερμοκρασία τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἡλίου ἀνέρχεται σὲ 6.000 περίπου βαθμούς, κατὰ τὰς τελευταίας παρατηρήσεις, ἐνῷ ἡ ἐσωτερικὴ θερμοκρασία του φθάνει τοὺς 40.000.000 βαθμούς.

Ὁ ἥλιος περιβάλλεται ἀπὸ 9 κυρίους πλανήτας διαφόρων μεγεθῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τὸν ἥλιον ποικίλλει. Ἐκτὸς ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς κυρίως πλανήτας ὁ ἥλιος περιβάλλεται κι' ἀπὸ χιλιάδες ἄλλους μικροὺς καὶ ἀπὸ πολλοὺς κομῆτες.

Τὸ πιὸ κοντεινὸ ἀστέρι στὴ Γῆ εἶναι ἡ Σελήνη, ποὺ ἀπέχει ἀπὸ τὸν πλανήτη μας 400.000 χιλιόμετρα, ἐνῷ ὁ Ἥλιος ἀπέχει ἀπὸ τὴ Γῆ περίπου 150.000.000 χιλιόμετρα. Ὁ Πλούτων, εἶναι τὸ μακρύτερο ἄστρο ἀπὸ τὴ γῆ.

Τὸ φῶς, ποὺ τρέχει μὲ ταχύτητα 300.000 χιλιομέτρων τὸ δευτερόλεπτο, ταχύτης ποὺ θὰ τοῦ ἐπέτρεπε ἐντὸς ἑνὸς δευτερολέπτου νὰ κάνη ὀκτὼ φορὲς τὸ γῦρο τῆς γῆς, χρειάζεται λίγο περισσότερο ἀπὸ ἕνα δευτερόλεπτο γιὰ νὰ φθάση στὴ σελήνη, 8 λεπτὰ γιὰ νὰ φθάση στὴ γῆ ἀπὸ τὸν ἥλιο, 5 ὧρες γιὰ νὰ φθάση ἀπὸ τὸν Πλούτωνα στὴ γῆ, 4 ½ περίπου χρόνια γιὰ νὰ φθάση ἀπὸ τὸ πλησιέστερο ἄστρο στὴ γῆ καὶ ἑκατοντάδες ἑκατομμυρίων χρόνια γιὰ νὰ φθάση στὴ σελήνη ἀπὸ τὰ μακρινὰ ἀστέρια.

Ὁ Γαλαξίας, ποὺ ὅλοι σας ἀσφαλῶς τὸν γνωρίζετε, ἀποτελεῖται ἀπὸ χιλιάδες χιλιάδων μικρῶν καὶ μεγάλων ἀστεριῶν. Ὁ Γαλαξίας δὲν βρίσκεται μόνος στὸ στερέωμα, ἀλλ' ἔχει καὶ τὸ ταῖρι του ποὺ ὀνομάζεται «σπειροειδὲς νεφέλωμα» καὶ ποὺ κι' αὐτὸ ὅπως κι' ὁ Γαλαξίας ἀποτελεῖται ἀπὸ χιλιάδες χιλιάδων ἄστρα. Τὸ πλησιέστερο ἀστέρι στὴ γῆ τοῦ «σπειροειδοῦς νεφελώματος» εἶναι τὸ «Μ. 31» τοῦ ἀστερισμοῦ τῆς Ἀνδρομέδας, ποὺ εἶναι ὁρατὸ καὶ διὰ γυμνοῦ ὀφθαλμοῦ. Αὐτὸ τ' ἀστέρι ἀπέχει ἀπὸ τὸν Γαλαξία ἕνα ἑκατομμύριο ἔτη φωτός. Μὲ τὸ μεγάλο τηλεσκόπιο τοῦ ὄρους Οὐΐλσων, ποὺ ἔχει διάμετρο 2,50 μέτρα, μπορεῖ νὰ δῆ κανεὶς περὶ τὰ δύο ἑκατομμύρια ἀστέρια τοῦ «σπειροειδοῦς νεφελώματος».

Ὑπολογίζεται πὼς μὲ τὸ νέο τηλεσκόπιο τοῦ ὄρους Παλομὰρ τῆς Καλιφορνίας, ποὺ ἔχει διάμετρο 5 μέτρα καὶ ποὺ ἡ κατασκευή του θὰ τελειώση ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους, θὰ εἶναι ὁρατὰ περίπου 15 ἑκατομμύρια νέα ἀστέρια τοῦ Γαλαξία.

Ἔχει ὑπολογισθῆ πὼς ὅλα τ' ἀστέρια τοῦ Γαλαξία καὶ τοῦ Σπειροειδοῦς Νεφελώματος εἶναι περίπου ἑκατὸ χιλιάδες ἑκατομμύρια καὶ γενικῶς ὅλα τ' ἀστέρια τοῦ οὐρανίου θόλου 10 χιλιάδες ἑκατομμύρια, συνοδευόμενα ἀπὸ 21 μηδενικὰ (πάρτε τὴν ἀναπνοή σας) δηλαδή:

10.000.000.000.000.000.000.000.000.000!!!

Ἀπὸ τὸ βασίλειον τῶν ζώων.

ΦΩΝΑΖΟΥΝ ΠΡΙΝ ΝΑ ΓΕΝΝΗΘΟΥΝ

Ὁ Ἄγγλος Ἰατρὸς Βάλιζκοφ παρετήρησεν ὅτι οἱ κροκόδειλοι τῆς Μαδαγασκάρης, ὅταν ἀκόμα βρίσκονται μέσα στ' αὐγά τους, ἀφίνουν ψιλὲς κραυγὲς ποὺ μποροῦν ν' ἀκουσθοῦν, ἰδίως ὅταν τ' αὐγὰ εἶναι καταχωμένα μέσα στὴν ἄμμο, ποὺ εἶναι ἄλλωστε καὶ ἡ φυσική τους θέσις. Οἱ κραυγὲς αὐτὲς ποὺ παράγονται μὲ κλειστὸ τὸ στόμα, περνᾷ κανεὶς κοντὰ ἀπὸ τ' αὐγὰ ἢ ὅταν τὰ παίρνουν στὰ χέρια καὶ τὰ περιστρέφουν· κάθε ἐπαφὴ προκαλεῖ μιὰ κραυγή. Δὲν ὑπάρχει βέβαια καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι ἡ μητέρα κροκόδειλος ποὺ ἔρχεται κάθε μέρα καὶ ἐπιβλέπει τὴν ᾠοτοκία της προκαλεῖ μὲ τὸ πέρασμά της πάνω στὴν ἄμμο τὶς ἴδιες κραυγὲς ποὺ τὴν πληροφοροῦν ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῶν τέκνων της. Τὰ μικρὰ δὲν φωνάζουν παρὰ λίγες μονάχα μέρες πρὸ τῆς ἐξόδου των ἀπὸ τὸ αὐγὸ κι' ἔτσι ἡ μητέρα τους προειδοποιεῖται γιὰ τὴν προσεχῆ τους ἐκκόλαψι τὴν ὁποίαν καὶ ὑποβοηθεῖ.

OI ΕΘΝΙΚΟΙ ΜΑΣ ΕΥΕΡΓΕΤΑΙ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΡΣΑΚΗΣ

Τὸ ἐμπόριον καὶ ἡ Ἤπειρος ἔδωσαν στὴν Ἑλλάδα τὸ μεγαλύτερο μέρος τῶν Ἐθνικῶν Εὐεργετῶν. Ὁ Ἀπόστολος Ἀρσάκης εἶναι γέννημα Ἠπειρωτικὸ δὲν ἦταν ὅμως ἔμπορος. Ἀντιπροσωπεύει στὸ «Πάνθεον» τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἀφιέρωσαν τὶς περιουσίες τους ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τῆς ἀναγεννωμένης Ἑλλάδος, τὴν πολιτικὴ καὶ τὴν ἐπιστήμη, καὶ συγκεκριμένως τὴν ἰατρική. Γιατρός, ἰδιαίτερος γραμματεὺς τοῦ ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας, βουλευτὴς τῆς Μολδοβλαχίας, γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας, ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ρουμανίας καὶ πρόεδρος ἀκόμη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Προσωπικότης ἐξαιρετική. Ἀλλ' ἂς ἱστορήσουμε μὲ τὴν σειρὰ τὴν βιογραφία του:

* * *

Εἶναι ἡ ἐποχὴ — 1792 — ποὺ ὁ Ἀλῆ πασᾶς τρομοκρατεῖ τὸν χριστιανισμὸν τῆς Ἠπείρου. Εἰς τὴν Χοταχόβα ζῇ ὁ Κυριακὸς Ἀρσάκης, ποὺ μόλις ἀπέκτησε ἕνα ἀρσενικὸ παιδί, τὸν Ἀπόστολο. Μὰ ὁ Ἀλῆς βρίσκεται στὶς στιγμὲς τῶν διωγμῶν τῆς χριστιανωσύνης. Καὶ μόνον ὅποιος ἀποφάσιζε νὰ ἀλλαξοπιστήση καὶ νὰ ἀπαρνηθῇ τὸν ἐθνισμό του μποροῦσε νὰ ζῇ χωρὶς κινδύνους στὴν Ἤπειρο.

Καὶ ὁ μικρὸς Ἀπόστολος διατρέχει κινδύνους. Δὲν ἀποκλείεται τὸ ἅρπαγμά του ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Ἀλῆ γιὰ νὰ ἀνατραφῇ σὰν γεννίτσαρος ἢ γιὰ νὰ ἀποτελέση ἕναν ὅμηρο ποὺ θὰ εἶχε σὰν λύτρα τὴν ἀλλαξοπιστία τοῦ Ἀρσάκη.

Μὰ ὁ Κυριακὸς Ἀρσάκης δὲν πτοεῖται. Καὶ μιὰ χειμωνιάτικη νύχτα, τὰ οὐρλιάσματα τῶν σκύλων τῆς Χοταχόβας τὸν εἰδοποιοῦν γιὰ τὸ κακὸ ποὺ τοῦ προετοιμάζει ὁ Ἀλῆς. Ὅλη ἄλλωστε ἡ ἐπιδρομὴ σ' αὐτὸν ἀποβλέπει. Ἔξω τὰ χιόνια στοιβάζονται ὁλοένα καὶ τὸ κρύο εἶναι τσουχτερό. Πρέπει ν' ἀποφασίση μιὰ ἔξοδο. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη δὲν ἦταν δύσκολη καθόλου ἡ διαφυγή, γιατὶ ὅλα, ἄλογα καὶ ὑπηρέτες, βρίσκονταν σ' ἐπιφυλακή. Νὰ παραμείνη, βέβαια, ν' ἀντισταθῇ θὰ ἦταν ἀπερισκεψία, μιὰ ποὺ στὸ τέλος θὰ ὑπέκυπτε στὶς αἱμοβόρες ὀρδές. Κι' ἔφυγε. Ὁ Ἀπόστολος Ἀρσάκης ἦταν βρέφος ἀκόμη. Τυλιγμένος στὰ ζεστὰ σκεπάσματα, κρατιῶταν σφιχτὰ στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ πατέρα. Κι' ἡ μάννα ξοπίσω, σ' ἄλλο ἄλογο, ἀκολουθεῖ... Ὁλόκληρη ἡ φαμίλια τοῦ Κυριακοῦ Ἀρσάκη φεύγει... Καὶ φθάνει στὴν Πρεμετή, ποὺ γιὰ λίγα χρόνια βρίσκει ἡσυχία... Μὰ οἱ ἀπειλὲς τοῦ Ἀλῆ ἐξακολουθοῦν. Καὶ ὁ Ἀπόστολος Ἀρσάκης, 8 χρονῶν παιδί, φυγαδεύεται στὸ Βουκουρέστι ὅπου ζῇ ὁ θεῖος του — ἀδελφὸς τοῦ πατέρα του — ὁ Γεώργιος Ἀρσάκης.

Ἀπὸ δῶ ἀρχίζει ἡ σταδιοδρομία τοῦ Ἀποστόλου. Ὁ θεῖος του, πλούσιος ἔμπορος ἐκεῖ, τὸν στέλνει στὴ Βιέννη. Κι' ἐκεῖ ἀπὸ τὸν Νεόφυτον Βάμβα μαθαίνει τὰ ἑλληνικά. Μετὰ ἑξαετεῖς σπουδὰς ὁ Ἀρσάκης ἐγγράφεται εἰς τὴν Ἰατρικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Χάλλης, στὴ Σαξωνία, ὅπου καὶ στὰ 1813 παίρνει τὸ δίπλωμα τοῦ ἰατροῦ διὰ νὰ ἐπιστρέψη στὸ Βουκουρέστι, ὅπου καὶ ἐξασκεῖ τὸ ἐπάγγελμά του...

Ὁ Ἀρσάκης κατὰ τὸ διάστημα τῶν σπουδῶν του ἀναδείχθηκε δόκιμος συγγραφέας. Σπουδαστὴς ἀκόμη εἰς Χάλλην, ὁ ἐθνικὸς εὐεργέτης ἔγραψεν εἰς δωρικὴν διάλεκτον βουκολικὸν εἰδύλλιον ἀφιερωμένον στὸν Μέγα Ναπολέοντα, μὲ ἀφορμὴν τὴν γέννησιν τοῦ Ἀετιδέως. Τὸ εἰδύλλιον αὐτὸ ἦτο μιὰ θερμὴ πατριωτικὴ ἔκκλησις τοῦ ἀγνοῦ Ἕλληνος ὅπως ὁ πανίσχυρος τότε Μονάρχης βοηθήση τὴν ὑπόδουλον Ἑλλάδα καὶ ἀποτινάξη τὸν ξενικὸν ζυγόν, κάτω ἀπὸ τὸν ὁποῖον οἱ Ἕλληνες — ραγιάδες — ἐστέναζον... Τὴν ἐπὶ διδακτορία ἐναίσιμον διατριβήν του ὁ Ἀρσάκης τὴν ἐκδίδει εἰς τὴν λατινικὴν γλῶσσαν καὶ πραγματεύεται τὸ θέμα «περὶ τοῦ ἐγκεφάλου καὶ τοῦ νωτιαίου μυελοῦ τῶν ἰχθύων». Ὁ Ἀρσάκης γράφει καὶ ἄλλα συγγράμματα, ὅταν κατὰ τὸ 1822, σὲ ἡλικία δηλαδὴ 28 μόλις ἐτῶν, εἰσέρχεται εἰς τὴν πολιτικὴν σκηνὴν τῆς θετῆς του πατρίδος, τῆς Βλαχίας.

Ὁ Ἀρσάκης, φαίνεται, ἀγαπᾷ ἐξαιρετικὰ τὴν νέαν του θετὴν πατρίδα, τὴν Βλαχίαν, ἀλλ' αὐτὸ δὲν τὸν ἐμποδίζει νὰ τρέφη αἰσθήματα ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως καὶ εἰς τὴν ὑπόδουλον Ἑλλάδα, τὴν μόλις τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὑψώσασαν τὴν σημαίαν τῆς Ἐθνικῆς Ἐπαναστάσεως. Ἡ πρώτη του ἐκδήλωσις ἦταν ἡ πρόσληψίς του ὡς ἰδιαιτέρου γραμματέως ἑνὸς ἐκ τῶν ἡγεμόνων τῆς Βλαχίας. Στὰ 1863 διορίζεται γραμματεὺς τῆς Ἐπικρατείας καὶ στὸ μεταξὺ ἐκλέγεται βουλευτής. Ἔκτοτε διορίζεται ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Ρουμανίας καὶ κατόπιν πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἀλλὰ ὁ Ἀρσάκης δὲν κατέκτησε τὴν ἀθανασίαν μὲ τὴν πολιτικὴν καὶ ἐπιστημονικήν του δρᾶσιν. Τὸ ὄνομά του συνεδέθη μὲ τὴν ἑλληνικὴ διαπαιδαγώγησι τοῦ λαοῦ καὶ οἱ γενναῖες του εἰσφορὲς ἐστέγασαν τὴν Παιδείαν εἰς ὡραῖα τεμένη.

* * *

Ἦταν ἡ ἐποχὴ ποὺ ἡ Ἑλλὰς μόλις ἀπηλευθεροῦτο ἀπὸ τὸν ζυγὸ τοῦ ξένου δυνάστου. Σ' ὅλη τὴν χώραν ἡ παιδεία ἦταν στὰ χέρια τῶν κληρικῶν καὶ ἡ ἀγραμματωσύνη μάστιζε ὅλη τὴ χώρα. Καὶ ἂν τὸ ποσοστὸ τῶν ἀγραμμάτων ἀρρένων ἦταν μεγάλο, γιὰ τὰ θήλεα δὲν ὑπῆρχε ἔστω καὶ τὸ ἐλάχιστο ποσοστὸ γραμματισμένων. Μιὰ παχυλὴ ἀμάθεια ἁπλωνόταν σ' ἕνα ὁλόκληρο λαό, ποὺ ἐξ αἰτίας αὐτοῦ ζοῦσε σὲ ἀληθινὰ πρωτόγονο κατάστασι.

(Ἡ συνέχεια στὴ σελίδα 488)

Ο ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

Κάθε ἄνθρωπος πρέπει νὰ προσαρμόζεται στοὺς νόμους τῆς πολιτείας του, γιατὶ αὐτοὶ εἶναι ἡ βάσις τῆς τάξεως καὶ γιατὶ ἡ τάξις εἶναι τὸ μέτρο ποὺ κανονίζει τὴ δικαιοσύνη καὶ στερεώνει τὸ πολίτευμα. Αὐτὴν τὴν ἀρχὴ πάντα τὴν διεκήρυσσε καὶ τὴν ἐτήρησε πιστὰ ὁ μεγάλος Σωκράτης, ὁ ὁποῖος δὲν ἀναδείχθηκε μόνον σὰν φιλόσοφος, μὰ καὶ ὑπῆρξε καὶ πρότυπο σεμνοῦ καὶ καλοῦ πολίτου. Τὸ ἀπέδειξε μὲ τὸν ὡραῖο του θάνατο κι' ἀκόμα μὲ τὸν στρατιωτικό του βίο, γι' αὐτὸν ποὺ θὰ μιλήσωμε παρακάτω.

Ἦταν σὲ ἡλικία τριάντα ἑπτὰ χρονῶν, ὅταν τοῦ παρουσιάσθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ πάρη τὰ ὅπλα καὶ νὰ ὑπερασπίση τὴν πατρίδα του κι' ἐκεῖ νὰ διακριθῆ γιὰ τὸ θάρρος του, τὴν ἀνδρεία του, τὴν ἀντοχή του καὶ τὴν ψυχραιμία του. Αὐτὸ ἔγινε στὴν ἀρχὴ τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου, ποὺ ἐτέθησαν ἀντιμέτωποι αἱ Ἀθῆναι καὶ ἡ Σπάρτη καὶ ἐπρόκειτο νὰ τελειώση μὲ τὴν καταστροφὴ τῶν Ἀθηνῶν.

Καὶ πρῶτα - πρῶτα, πῆρε μέρος στὶς «ἐπιχειρήσεις» τῆς γνωστῆς πόλεως τῆς Μακεδονίας, τῆς Ποτιδαίας, ἡ ὁποία εἶχε στασιάσει κατὰ προτροπὴν τῶν Κορινθίων (ποὺ ἦσαν ἐχθροὶ τῶν Ἀθηναίων καὶ φίλοι τῶν Σπαρτιατῶν) ἐναντίον τῶν Ἀθηναίων. Ἐκεῖ γνωρίζουμε ἀπὸ αὐτόπτη μάρτυρα, τὸν Ἀλκιβιάδη, τὴν ὡραία διαγωγὴ τοῦ σοφοῦ. Ἡ πρακτικὴ φιλοσοφία του δὲν τὸν ἠμπόδισε ἀπὸ τοῦ νὰ προσαρμοσθῆ μὲ χαρὰ καὶ μὲ γαλήνη σὲ ὅλες τὶς συνθῆκες ἑνὸς πολέμου καὶ νὰ φανερώση σὲ ὅλη τὴν λάμψι της, ὅλη ἐκείνη τὴν γνωστὴ καὶ ὑπέροχη αὐτοκυριαρχία του.

Λέγει λοιπὸν ὁ Ἀλκιβιάδης γιὰ τὸν δάσκαλό του:

— Ἐκεῖ μὲ τὴν ἀντοχή του ὁ Σωκράτης μᾶς ξεπέρασε ὅλους. Ἀλλὰ τὸν χειμῶνα, ποὺ εἶναι βαρὺς σὲ κείνους τοὺς ὀρεινοὺς τόπους, καὶ ἀπὸ τὴν κακὴ ἐπικοινωνία μας μὲ τὸ κέντρο εἴχαμε μεγάλη ἔλλειψι τροφῶν. Ἄντεχε λοιπὸν ὁ Σωκράτης τόσο στὴν πεῖνα, ὅσο καὶ στὸ κρύο. Ἐκεῖ ποὺ κανένας πολεμιστὴς δὲν τολμοῦσε μὲ τὶς μεγάλες παγωνιὲς νὰ βγῆ ἔξω, ἢ ἂν ἔβγαινε θάταν ντυμένος μὲ ὅλα τὰ ροῦχα του κι' ἔχοντας τὰ πόδια του τυλιγμένα μέσα σὲ μάλλινα ὑφάσματα ἢ σὲ τομάρια ἀρνιῶν, αὐτὸς δὲν φοροῦσε σχεδὸν τίποτε παρὰ τὸν ἕνα καὶ μοναδικὸ μανδύα, μὲ τὸν ὁποῖον ἐκάλυπτε τὸ σῶμα του χειμῶνα - καλοκαῖρι. Βάδιζε σχεδὸν ξυπόλητος πάνω στὸ χιόνι περισσότερο ἄνετα ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ποὺ ἦταν καλοποδεμένοι καὶ μὲ τέτοιαν ἀσφάλεια, ὥστε φαινόταν σὰν νὰ ἐκορόϊδευε τοὺς συναδέλφους του, ποὺ πολλὲς φορὲς τὸν στραβοκύτταζαν γι' αὐτό.

Τὸ ἴδιο στὸ Δήλιο τῆς Βοιωτίας, κατὰ τὴν ὑποχώρησί τους μὲ τὴν ἐπαίσχυντη ἀταξία ποὺ ἐβασίλευσε τότε, ὅπως πάντα ὁ Σωκράτης φέρθηκε σὰν ἄνθρωπος ποὺ ἀγαποῦσε τὴν τιμή του περισσότερο ἀπὸ τὴν ζωή του.

— Ἀξίζει τὸν θαυμασμό μας, λέγει πάντα ὁ Ἀλκιβιάδης, ἡ διαγωγὴ του στὴν καταστροφὴ τοῦ Δηλίου, ὅταν οἱ στρατιῶται μας ἐτράπησαν εἰς ἄτακτον φυγήν. Μέσα σὲ κείνη τὴν ἀνακατωσιά, μόνον ὁ Σωκράτης δὲν ἔχασε τὴν ψυχραιμία του· ὠπισθοχωροῦσε κανονικὰ μὲ τὸν φίλο του τὸν Λάχητα. Ὅταν τοὺς συνάντησα, τοὺς ὑποσχέθηκα νὰ μὴ τοὺς ἐγκαταλείψω. Ἐγὼ βέβαια ἤμουν καβάλλα στ' ἄλογό μου καὶ δὲν εἶχα τόσο νὰ φοβηθῶ γιὰ τὸν ἑαυτό μου· μὰ σιγὰ - σιγὰ πρόσεξα πόσο ξεπερνοῦσε στὴν ἀντοχὴ τὸν Λάχητα καὶ στὴν αὐτοκυριαρχία. Ἔπειτα τὸ βάδισμά του ἦταν τὸ ἴδιο ὅπως καὶ πρὶν καὶ γιὰ νὰ χρησιμοποιήσω τὰ λόγια τοῦ Ἀριστοφάνη περπατοῦσε «μὲ τὸ κορμὶ ἀγέρωχο καὶ τὸ βλέμμα ἀσάλευτο». Μὲ τὴν ἴδιαν ἀπάθεια ἀναμετροῦσε μὲ τὰ μάτια του φίλους καὶ ἐχθροὺς καὶ ἦταν φανερὸ πὼς δὲν μποροῦσε κανένας νὰ τὰ βάλη μ' ἕναν τέτοιον ἄνδρα, χωρὶς νὰ βρεθῆ στὴν ἀνάγκη νὰ ὑπερασπίση γενναῖα τὸν ἑαυτό του. Χάρις σ' αὐτὴν τὴν στάσι, ὁ σύντροφός του κι' αὐτὸς σώθηκαν στὴν ὀπισθοχώρησι.

Καὶ προσθέτει πάλι ὁ Ἀλκιβιάδης:

— Γιατὶ ἀληθινὰ στὸν πόλεμο δὲν χτυποῦνε ἐκείνους ποὺ δείχνουν παρόμοιες διαθέσεις, ἀλλὰ καταδιώκουν περισσότερο τοὺς τρομαγμένους καὶ δειλοὺς ποὺ φεύγουν στὰ τυφλά.

Διηγοῦνται ἀκόμα ὅτι στὴν ὀλέθρια ἐκείνη ὑποχώρησι ὁ Σωκράτης ὥρισε, κατὰ τὰς ὑποδείξεις τοῦ «δαιμονίου» του, τὸν δρόμο ποὺ ἔπρεπε νὰ ἀκολουθήση τὸ στράτευμα γιὰ νὰ σωθῆ ἀπὸ τὴν αἱματηρὴ καταδίωξι τοῦ ἐχθροῦ του. Ὅσοι τὸν ἄκουσαν βρέθηκαν στὸ τέλος σῶοι καὶ ἀβλαβεῖς. Οἱ ἄλλοι ὅλοι ἔπεσαν ἐπάνω στὸ ἐχθρικὸ ἱππικὸ καὶ σκοτώθηκαν ἂν δὲν αἰχμαλωτίσθηκαν. Σ' αὐτὴ τὴ μάχη ὁ Σωκράτης ἔσωσε καὶ τὴ ζωὴ τοῦ Ξενοφῶντος, ποὺ ἦταν τότε νεαρὸς ἀξιωματικὸς μόλις εἴκοσι ἐτῶν. Στὸ κρισιμώτερο σημεῖο τῆς ὑποχωρήσεως, ἐκεῖνος ποὺ θὰ γινόταν κατόπιν ὁ ἱστορικός του καὶ ποὺ περιωριζόταν τότε ν' ἀγαπάη τὰ ὡραῖα ὅπλα, τὰ ὄμορφα ἄλογα καὶ τὰ θαυμάσια στολίδια, ἔπεσε ἀπ' τἄλογό του καὶ πληγώθηκε. Σ' αὐτὴν τὴν κατάστασι τὸν βρῆκε ὁ Σωκράτης, τὸν περισυνέλεξε καὶ τὸν ἔσωσε ἀπὸ βέβαιο θάνατο, ὅπως τὸ ἴδιο συνέβηκε σὲ μιὰν ἄλλη μάχη ποὺ ἔσωσε καὶ τὴν ζωὴ τοῦ Ἀλκιβιάδη.

Ἀλλὰ πιά, θὰ ρωτήση κανένας, πῶς ἦταν ἡ ταχτικὴ ποὺ ἀκολουθοῦσε ὁ Σωκράτης γιὰ ν' ἀντεπεξέρχεται στοὺς κόπους, τὶς ταλαιπωρίες, νὰ παλεύη μὲ τὸν ὕπνο καὶ νὰ διατηρῆ πάντα ἐκείνη τὴν θαυμαστὴ αὐτοκυριαρχία του; Τὸ μυστικὸ τῆς ἀντοχῆς του νομίζουμε πὼς βρισκόταν στὸν πλοῦτο τῆς ἐσωτερικῆς του ζωῆς. Γιὰ νὰ μεγαλώνη λοιπὸν αὐτὸ τὸ ἀπόθεμα τοῦ θάρρους του, ὁ Σωκράτης ὑπέβαλλε τὸν ἑαυτό του σὲ μιὰ διαρκῆ δοκιμασία. Διηγοῦνται ἀκόμα πὼς στὸν φοβερὸ ἐκεῖνο λοιμό, τὸν γνωστότατο στὴν ἱστορία, ποὺ εἶχε κάνει τόσες καταστροφὲς στὴν Ἀθῆνα, στάθηκε, κατὰ τὴν μαρτυρία τῶν ἀρχαίων, ἀπ' τοὺς ὀλίγους ἐκείνους ποὺ δὲν τὸν ἐπείραξε ἡ τρομερὴ αὐτὴ ἐπιδημία. Ἡ ἀνοσία του αὐτὴ δὲν ὠφειλόταν παρὰ στὴν γερή του κρᾶσι, στὴν λιτή του δίαιτα, στὴν ἀποχὴ ἀπὸ τὶς καταχρήσεις καὶ στὴν σκληραγωγία του. Ἦταν ὅμως καὶ μιὰ ἐπὶ πλέον ὁλοφάνερη ἔνδειξι τῆς προνοίας τῶν θεῶν.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγα χρόνια ἔλαβε μέρος γιὰ τελευταία φορὰ στὴν πολιορκία τῆς Ἀμφιπόλεως καὶ ἀπὸ τότε δὲν ἐγκατέλειψε ποτὲ τὰς Ἀθήνας. Ἔτσι ὁ Σωκράτης πέρασε τὸ μεγαλείτερο μέρος τῆς ζωῆς του μέσα στὰ τείχη τῆς πόλεώς του, χωρὶς ν' ἀπομακρύνεται ἀπ' αὐτὴν καὶ χωρὶς τὴν μεσολάβησι τοῦ πολέμου.

Κ. Θρ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τὸν περισσότερο καιρὸ περπατούσαμε σὲ δρόμους τῆς ἐξοχῆς, ὅπου ἔπρεπε νὰ προσέχω στὰ πόδια μου, γιὰ νὰ μὴν παραπατῶ καὶ πέφτω μπρούμυτα...

Τέλος πάντων κάτι ἔμαθα· καὶ στὸν ἴδιο καιρὸ συνήθισα νὰ κάνω καὶ μεγάλες πορεῖες, — πρᾶγμα ποὺ δὲν μοῦ ἦταν λιγώτερ' ὠφέλιμο ἀπὸ τὰ μαθήματα τοῦ Βιτάλη. Ἤμουν ἀρκετὰ καχεκτικὸ παιδὶ ὅταν ζοῦσα μὲ τὴ μάννα-Μπαρμπερίνα καὶ θυμᾶσθε πῶς μιλοῦσαν γιὰ μένα. «Παιδὶ τῆς χώρας» ἔλεγε ὁ Μπαρμπερῆς· «μὲ πόδια καὶ μπράτσα πολὺ ἀχαμνά» ἐπρόσθεσε ὁ Βιτάλης. Ἀλλὰ κοντά του, μὲ τὴ ζωὴ στὸ ὕπαιθρο, μὲ τὴ σκληραγωγία, τὰ πόδια μου καὶ τὰ μπράτσα μου δυνάμωσαν, οἱ πνεύμονές μου μεγάλωσαν, τὸ δέρμα μου ἡλιοψήθηκε κι' ἔγινα ἱκανὸς ν' ἀντέχω, χωρὶς παράπονο, καὶ στὴ ζέστη καὶ στὸ κρύο, καὶ στὸν ἥλιο καὶ στὴ βροχή, καὶ στὴν κούρασι καὶ στὴ στέρησι.

Μεγάλο εὐτύχημα γιὰ μένα! Γιατὶ μὲ δυναμωμένο σῶμα θὰ μποροῦσα ν' ἀνθέξω καὶ στὰ δυνατά, στὰ σκληρά, στὰ θανάσιμα κτυπήματα τῆς τύχης, ποὺ ἔμελλε νὰ ὑποστῶ τόσες φορές, στὸ διάστημα τῆς παιδικῆς μου ἡλικίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η΄.

Ἀπὸ βουνὰ κι' ἀπὸ λαγκάδια.

Εἴχαμε διασχίσει μεγάλο μέρος τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας, ἀπὸ τὴν Ὠβέρνη ὥς τὸ Λαγκεντόκ. Ἁπλούστατος ἦταν ὁ τρόπος ποὺ ταξειδεύαμε: πηγαίναμε ἴσια, μπροστά μας, στὴν τύχη· κι' ὅπου βλέπαμε κανένα χωριό, ποὺ ἀπὸ μακρυὰ δὲν μᾶς φαίνουνταν καὶ τόσο φτωχό, ἑτοιμαζόμαστε γιὰ νὰ κάμωμε τὴ θριαμβευτικὴ σ' αὐτὸ εἴσοδό μας. Ἐγὼ ἑτοίμαζα τὰ σκυλιά, ἐκτένιζα τὴ Δούλση, ἔντυνα τὸν Ζερμπῖνο,, ἔβαζα ἕνα ἐπίδεσμο στὸ μάτι τοῦ Κάπη, γιὰ νὰ παίζῃ τὸ ρόλο τοῦ γέρου γκρινιάρη· τέλος, ἀνάγκαζα τὸν Καρδούλη νὰ φορέσῃ τὴ στρατηγικὴ του στολή. Αὐτὸ ἦταν τὸ δυσκολώτερο ἀπ' ὅλα· γιατὶ ὁ πίθηκος, ποὺ ἤξερε πολὺ καλὰ ὅτι τὸ ντύσιμο ἐκεῖνο ἦταν γι' αὐτὸν τὸ προοίμιο μιᾶς ἐργασίας, ἀντιστέκουνταν ὅσο μποροῦσε κι' εὕρισκε χίλια ἀστεῖα τεχνάσματα γιὰ νὰ μ' ἐμποδίσῃ νὰ τὸν ντύσω. Τότε φώναζα τὸν Κάπη νὰ μὲ βοηθήσῃ, καὶ πάντα ἡ ἐξυπνάδα τοῦ σκύλου κατώρθωνε νὰ ὑπερνικᾷ τὶς κατεργαριὲς τοῦ πιθήκου.

Ἅμα ἑτοιμάζουνταν ἔτσι ὅλος ὁ θίασος, ὁ Βιτάλης ἔπαιρνε τὴ φλογέρα του, ἀραδιαζόμαστε ὅλοι μὲ τὴ συνηθισμένη τάξι καὶ μπαίναμε στὸ χωριὸ μὲ πομπή.

Ἂν ὁ ἀριθμὸς τῶν περιέργων ποὺ σέρναμε πίσω μας ἦταν ἀρκετός, ἐδίναμε μιὰ παράστασι· ἂν ὅμως ἦταν τόσο μικρός, ποὺ νὰ μὴν ἀξίζῃ τὸν κόπο, ἐξακολουθούσαμε τὸ δρόμο μας. Μόνο στὶς πόλεις στεκόμαστε δυὸ-τρεῖς ἡμέρες καὶ τότε, κάθε πρωΐ, ἤμουν ἐλεύθερος νὰ πηγαίνω ὅπου θέλω. Ἔπαιρνα μαζί μου τὸν Κάπη, — τὸν Κάπη ἁπλὸ σκύλο, ἐννοεῖται, χωρὶς τὴ θεατρικὴ φορεσιά, — καὶ γυρίζαμε στοὺς δρόμους.

Ὁ Βιτάλης μοῦ ἔδινε πρόθυμα τὴν ἄδεια.

— Ἀφοῦ ἔχεις τὴν τύχη, μοῦ ἔλεγε, νὰ τριγυρίζῃς τὴ Γαλλία σὲ ἡλικία ποὺ πολλὰ παιδιὰ κάθουνται κλεισμένα σ' ἕνα σχολεῖο, ἄνοιγε τὰ μάτια σου, βλέπε καὶ μάθαινε. Ἅμα βλέπεις τίποτα ποὺ δὲν τὸ καταλαβαίνεις, ἅμα σοῦ γεννιέται καμμιὰ ἀπορία, ρώτα με ἐλεύθερα. Μπορεῖ καμμιὰ φορὰ νὰ μὴν ξέρω νὰ σοῦ ἀπαντήσω, γιατὶ δὲν ἔχω τὴν ἀξίωσι πῶς εἶμαι παντογνώστης· μπορεῖ ὅμως, κάποτε, νὰ εἶμαι σὲ θέσι νὰ σοῦ ἱκανοποιήσω τὴν περιέργεια. Δὲν ἤμουν σ' ὅλη μου τὴ ζωὴ θιασάρχης σκύλων κι' ἔμαθα κι' ἄλλα πράγματα ἀπ' αὐτὰ ποὺ μοῦ χρειάζουνται τώρα, γιὰ νὰ παρουσιάζω τὸν Κάπη ἢ τὸν κ. Καρδούλη στὴν «ἔντιμη ὁμήγυρι».

— Τί πράγματα;

— Γι' αὐτὰ θὰ μιλήσωμε ἀργότερα. Μάθε, γιὰ τὴν ὥρα, πῶς κι' ἕνας θιασάρχης σκύλων μπορεῖ, ἄλλη φορά, νἄχε κάποια θέσι στὴν κοινωνία... Μάθε ἀκόμα πῶς ἄν, αὐτὴ τὴ στιγμή, βρίσκεσαι στὸ τελευταῖο σκαλὶ τῆς κοινωνικῆς σκάλας, μπορεῖς, ἅμα θέλεις, ν' ἀνεβῇς σιγάσιγὰ καὶ ψηλότερα. Αὐτὸ ἐξαρτᾶται κι' ἀπὸ τὶς περιστάσεις, ἀλλὰ πολὺ περισσότερο ἀπὸ σένα. Ἄκουγε τὰ μαθήματά μου, ἄκουγε τὶς συμβουλές μου κι' ἀργότερα, ἅμα μεγαλώσῃς, θὰ θυμᾶσαι, ἐλπίζω, μὲ συγκίνησι καὶ μ' εὐγνωμοσύνη τὸν φτωχὸ μουσικό, ποὺ σοῦ ἔκαμε τόσο φόβο, ὅταν ἦλθε νὰ σὲ πάρῃ ἀπὸ τὴν παραμάννα σου. Ἔχω τὴν ἰδέα πῶς ἡ συνάντησί μας θὰ σὲ ὠφελήσῃ πολύ.

Ποιὰ νὰ ἦταν ἡ παληά του «θέσι στὴν κοινωνία», ποὺ ὁ δάσκαλός μου μιλοῦσε γι' αὐτὴ τόσο συχνά, ἀλλὰ πάντα μὲ μιὰ ἐπιβλητικὴ ἐπιφύλαξι;

Αὐτὸ κινοῦσε τὴν περιέργειά μου καὶ μ' ἔκανε νὰ συλλογίζωμαι πολλά. Ἂν μιὰ φορὰ ἦταν, ὅπως ἔλεγε, σὲ ψηλὸ σκαλὶ τῆς κοινωνικῆς σκάλας, γιατὶ τώρα νὰ βρίσκεται τόσο χαμηλά; Ἔλεγε ἀκόμα πῶς κι' ἐγὼ ἂν ἤθελα, μποροῦσα ν' ἀνεβῶ, — ἐγὼ ποὺ δὲν ἤμουν τίποτα, ποὺ δὲν ἤξερα τίποτα, ποὺ ἤμουν χωρὶς οἰκογένεια, ποὺ δὲν εἶχα κανένα νὰ μὲ βοηθήσῃ. Τότε λοιπὸν πῶς κατέβηκε αὐτός;

Ἀφοῦ ἀφήσαμε πίσω μας τὰ βουνὰ τῆς Ὠβέρνης, φθάσαμε στὶς ξεροκαμπιὲς τοῦ Κερσύ. Ἔτσι ὀνομάζονται κάτι μεγάλοι κάμποι, ἀκανόνιστα κυματιστοί, ὅπου δὲν βλέπεις παρὰ χωράφια ἀκαλλιέργητα κι' ἐδῶ κι' ἐκεῖ λίγα δενδράκια. Δὲν ὑπάρχει χώρα πιὸ θλιβερὴ καὶ πιὸ φτωχή. Κι' ἐκεῖνο ποὺ μεγαλώνει ἀκόμα τὴν κακὴ ἐντύπωσι τοῦ ταξειδιώτη, εἶναι ποὺ δὲν ἔχει νερὸ σχεδὸν πουθενά. Οὔτε ποτάμια, οὔτε ποταμάκια, οὔτε βάλτοι. Κάπου-κάπου μόνο κοῖτες χειμάρρων στρωμένες μὲ χαλίκια μὰ ξερές. Γιατὶ τὰ βρόχινα νερὰ ἐδῶ χύνουνται σὲ καταβόθρες, χάνουνται κάτω ἀπ' τὴ γῆ καὶ μόνο μακρύτερα ξαναβγαίνουν, γιὰ νὰ σχηματίσουν ποτάμια ἢ πηγές.

Στὴ μέση τοῦ κατάξερου αὐτοῦ κάμπου βρίσκεται ἕνα μεγάλο χωριό, ποὺ ὀνομάζεται Μπαστὶντ-Μυρά. Ἐκεῖ περάσαμε τὴ νύχτα μας, σ' ἕνα μεγάλο, παληὸ χάνι.

Πρὶν πέσουμε νὰ κοιμηθοῦμε, ὁ Βιτάλης μοῦ εἶπε:

Σ' αὐτὸ τὸ χωριό, κι' ἴσως σ' αὐτὸ τὸ χάνι, γεννήθηκε ἕνας ἄνθρωπος, ποὺ ἔβαλε νὰ σκοτωθοῦν χιλιάδες στρατιῶτες καὶ πού, ἐνῷ ἄρχισε τὴ ζωή του ὑπηρέτης σὲ σταῦλο, τελείωσε πρίγκηπας καὶ βασιλῆας. Μυρὰ ὀνομάζουνταν. Τὸν ἔκαμαν ἥρωα, τοῦ ἔστησαν ἄγαλμα κι' ἐδῶ-

Ἔπαιρνα τὸν Κάπη καὶ γυρίζαμε στοὺς δρόμους.

σαν τὄνομά του σ' αὐτὸ τὸ χωριό. Τὸν ἐγνώρισα καὶ πολλὲς φορὲς μίλησα μαζί του.

Χωρὶς νὰ θέλω, μοῦ ξέφυγε μιὰ διακοπή:

— Ὅταν ἦταν ὑπηρέτης σὲ σταῦλο;

— Ὄχι, ἀποκρίθηκε γελῶντας ὁ Βιτάλης, ὅταν ἦταν βασιληᾶς. Εἶναι πρώτη φορὰ ποὺ ἔρχομαι στὸ Μπαστὶντ-Μυρά. Στὴ Νεάπολι τὸν ἐγνώρισα, στὸ παλάτι του, μὲ τὴν αὐλή του.

— Ἐγνωρίσατε σεῖς ἕνα βασιληᾶ;

Ὁ κύριός μου ἔβαλε πάλι τὰ γέλια δυνατώτερα.

Καθόμαστε σ' ἕνα πάγκο μπροστὰ στὸ σταῦλο, μὲ τὴ ράχι ἀκουμπησμένη στὸν τοῖχο, ποὺ διατηροῦσε τὴ ζέστη τῆς ἡμέρας. Σὲ μιὰ μεγάλη μουριά, ποὺ μᾶς σκέπαζε μὲ τὸ φύλλωμά της, τζιτζίκια τραγουδοῦσαν τὸ μονότονο ᾆσμα τους. Μπροστά μας, ἐπάνω ἀπ' τὶς σκεπὲς τῶν σπιτιῶν, τόλόγεμο φεγγάρι, ποὺ μόλις εἶχε βγῆ, ἀνέβαινε σιγὰ στὸν οὐρανό. Ἡ βραδυὰ αὐτὴ ἦταν γιὰ μᾶς πιὸ γλυκειὰ καὶ ἀναπαυτική, ὅσο φλογερὴ καὶ κουραστικὴ στάθηκε ἡ ἡμέρα.

— Θέλεις νὰ κοιμηθῇς, μὲ ρώτησε ὁ Βιτάλης, ἢ μήπως προτιμᾷς νὰ σοῦ πῶ τὴν ἱστορία τοῦ Μυρά;

— Ὤ, τὴν ἱστορία!... σᾶς παρακαλῶ!

Μοῦ τὴν διηγήθηκε διεξοδικὰ καὶ πολλὲς ὧρες μείναμε, κεῖ στὸν πάγκο, ἐκεῖνος νὰ μοῦ λέῃ κι' ἐγὼ νὰ τὸν ἀκούω, μὲ τὰ μάτια καρφωμένα στὸ φεγγαροφώτιστο πρόσωπό του. Τί παράξενα πράγματα, ἀπίστευτα! Κι' ὅμως ἔγιναν, ἦταν ἀλήθεια, δὲν ἦταν παραμῦθι...

Ὡς τότε, δὲν εἶχα τὴν παραμικρὴ ἰδέα ἀπὸ ἱστορία. Ποιὸς νὰ μοῦ μιλοῦσε γι' αὐτή; Ἡ μάννα-Μπαρμπερίνα; Δὲν θἄξερε βέβαια οὔτε τί πρᾶγμα εἶναι! Στὸ Σιαβανὸ γεννήθηκε ἡ καϋμένη κι' ἐκεῖ θὰ πέθαινε. Ὁ νοῦς της δὲν εἶχε πάει ποτὲ μακρύτερ' ἀπὸ τὰ μάτια της. Καὶ γιὰ τὰ μάτια της, ὁ κόσμος ὅλος ἦταν ὅση χώρα ἔκλεινε ὁ ὁρίζοντας, ποὺ φαίνονταν ἀπ' τὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ μας, τῆς Ἀνδούζας.

Ὁ δάσκαλός μου ὅμως εἶχε ἰδῆ τόσα πράγματα!

Μὰ τί ἦταν λοιπὸν στὰ νειᾶτα του αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος; Καὶ πῶς κατάντησε ὅπως τὸν ἔβλεπα στὰ γεράματά του;

Πρέπει νὰ ὁμολογήσετε πὼς τὸ πρόβλημα αὐτὸ ἦταν ἱκανὸ νὰ ξεσηκώσῃ μιὰ παιδικὴ φαντασία, ζωηρή, ξυπνημένη καὶ περίεργη γιὰ θαυμάσια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Ὁ Γίγαντας μὲ τὰ πανύψηλα παπούτσια.

Ὕστερ' ἀπὸ τὶς ἄγονες, τὶς θλιβερὲς ξεροκαμπιές, ἡ μνήμη μου μοῦ δείχνει μιὰ κοιλάδα δροσερὴ παντοῦ καὶ πράσινη,— τὴν κοιλάδα τοῦ Δορδόνα, ποὺ τὴν περάσαμε λίγο-λίγο, σιγὰ-σιγά, γιατὶ ὁ πλοῦτος τῆς χώρας ἔκανε πλούσιους καὶ τοὺς κατοίκους της. Σὲ κάθε μας βῆμα λοιπὸν μπορούσαμε νὰ δίνουμε παράστασι κι' οἱ δεκάρες ἔπεφταν βροχὴ στὸ δίσκο τοῦ Κάπη.

Ἕνα γεφύρι κρεμαστό, λὲς καὶ τὸ κρατοῦνε στὴν καταχνιὰ κλωστὲς ἀράχνης, ὑψώνεται ἀπάνω σ' ἕνα μεγάλο ποταμό, ποὺ κυλᾷ σιγὰ τὰ κοιμισμένα νερά του. Εἶναι τὸ γεφύρι τοῦ Κουμπζὰκ κι' ὁ ποταμὸς λέγεται Δορδόνας.

Μιὰ πολιτεία παληά, χαλασμένη, μὲ χαντάκια, μὲ σπηλιές, μὲ πύργους καὶ μέσ' ἀπὸ τοὺς μισογκρεμισμένους τοίχους ἑνὸς μοναστηριοῦ, δενδράκια ὅπου τραγουδοῦν τζιτζίκια, — νὰ ὁ Ἅγιος Αἰμιλιανός.

Μὰ ὅλ' αὐτὰ εἶν' ἀμυδρὰ κι' ἀνακατωμένα στὴ μνήμη μου, ἐνῷ σὲ λίγο παρουσιάζεται ἕνα θέαμα, ποὺ μοῦ ἐντυπώθηκε τότε τόσο ζωηρά, ὥστε καὶ σήμερα τὸ ξαναβλέπω σὰ νὰ ἦταν ἡ ἴδια ὥρα.

Εἴχαμε κοιμηθῆ σ' ἕνα χωριὸ κι' εἴχαμε ξεκινήσει πάλι τὰ χαράματα.

Πολλὴν ὥρα περπατούσαμε σ' ἕνα δρόμο γεμᾶτο σκόνη, ὅταν ἄξαφνα τὰ μάτια μας, ποὺ δὲν ἔβλεπαν ὡς τώρα παρὰ τὸ δρόμο αὐτὸ καὶ τἀμπέλια ποὺ τὸν περιώριζαν, ἁπλώθηκαν ἐλεύθερα σὲ μιὰν ἀπέραντη ἔκτασι, λὲς καὶ σηκώθηκε ἀπὸ μπροστά μας ἕνα παραπέτασμα, ποὺ τὸ ἄγγιξε κάποιο μαγικὸ ραβδί.

Ἕνας μεγάλος ποταμὸς τριγύριζε κάτω τὸ λόφο ποὺ εἴχαμ' ἀνεβῆ καὶ πέρ' ἀπὸ τὸν ποταμό, οἱ σκεπὲς καὶ τὰ καμπαναριὰ μιᾶς μεγάλης πολιτείας ἔφθαναν ὡς τὴ μακρινὴ καμπύλη τοῦ ὁρίζοντα. Στὴ μέση τοῦ ποταμοῦ καὶ σ' ὅλο τὸ μάκρος μιᾶς σειρᾶς ἀπὸ προκυμαῖες, σωριάζονταν ἀναρίθμητα πλοῖα ποὺ, σὰν τὰ δέντρα τοῦ λόγγου, ἀνακάτευαν τὰ κατάρτια τους, τὰ σχοινιά τους, τὰ πανιά τους καὶ τὶς πολύχρωμες σημαῖες τους, κυματιστὲς στὸν ἀέρα. Ἀκούγονταν ὑπόκωφα ἀγκομαχητὰ ἀτμομηχανῶν, κρότοι σιδερικῶν, καζανιῶν, σφυριῶν κι' ἐπάνω ἀπ' ὅλους οἱ κρότοι τῶν ἁμαξῶν ποὺ ἔτρεχαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ στὶς προκυμαῖες.

— Τὸ Μπορντώ! μοῦ εἶπε ὁ Βιτάλης.

Γιὰ ἕνα παιδὶ σὰν καὶ μένα, ποὺ δὲν εἶχε ἰδῆ ὡς τώρα παρὰ φτωχὰ χωριὰ καὶ χωροποῦλες, τὸ θέαμα ἦταν φαντασμαγορικό.

Τὰ πόδια μου στάθηκαν αὐτόματα καὶ τὰ μάτια μου κύτταζαν μπροστά μου, μακρυά, κοντά, ὁλόγυρα.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ ἑπόμενον)

Η ΔΥΝΑΜΙΣ ΤΗΣ ΘΕΛΗΣΕΩΣ

Πρέπει νὰ δυναμώνωμε τὴ θέλησί μας μὲ εἰδικὲς ἀσκήσεις καὶ μὲ ψυχικὰ παίγνια.

Φρονοῦμεν π. χ. πὼς εἶναι προνοητικὸ ἔργο νὰ συνηθίσωμε νὰ γράφωμε καὶ μὲ τὸ ἀριστερὸ χέρι. Δὲν ξέρει κανεὶς τί μπορεῖ νὰ τοῦ συμβῇ στὴ ζωή! Σὲ πολλὰ ἀγγλικὰ καὶ γερμανικὰ σχολεῖα αὐτὸ τὸ πρᾶγμα τὸ διδάσκουν ἰδιαίτερα. Ποιὸς μπορεῖ νὰ ξέρῃ ἂν ἕνα δυστύχημα ἢ μιὰ ἀσθένεια ἢ μιὰ παράλυσι ἢ ἕνα πολεμικὸ τραῦμα δὲν μᾶς ἀχρηστεύσῃ τὸ δεξὶ χέρι...

* * *

Γιὰ τὸ δυνάμωμα τῆς θελήσεως συνιστῶμεν ἀκόμη σχετικὲς παιδιές, ὅπως π. χ. ἕνα διαγωνισμὸ γιὰ τὴ συγκράτησι τοῦ γέλιου:

Δυὸ παιδιὰ κυττάζουν κατάματα τὸ ἕνα τὸ ἄλλο. Καὶ τὰ δυὸ λένε ἀστεῖα ἢ κάνουν κωμικὲς κινήσεις· νικᾷ ἐκεῖνο ἀπὸ τὰ δυὸ ποὺ κατορθώνει περισσότερο χρόνο νὰ συγκρατήσῃ τὸ γέλιο. Τὸ παιγνίδι αὐτὸ εἶναι μιὰ καλὴ ἄσκησις τῆς θελήσεως. Ὑπάρχουν πολλὰ ἀγόρια καὶ κορίτσια, τὰ ὁποῖα δὲν ξέρουν νὰ κάνουν τίποτ' ἄλλο παρὰ νὰ γελοῦν. Μαθαίνουν ἔτσι νὰ συγκρατοῦν μὲ τὴ θέλησί τους τοὺς μυῶνες τοῦ προσώπου ποὺ παράγουν τὸ γέλιο. Ἀλλὰ καὶ ὅλα ἐκεῖνα τὰ κορίτσια καὶ τὰ ἀγόρια ποὺ νομίζουν πὼς ἀποκτοῦν ὀμορφιὰ καὶ χάρι κάνοντας κάθε στιγμὴ διάφορους μορφασμούς, εἶναι σκόπιμο νὰ ἐπαναλαμβάνουν συχνὰ τὴν ἄσκησι αὐτή. Ἀκόμα θὰ μποροῦσαν νὰ ὠφεληθοῦν πολλὰ παιδιὰ ποὺ πάσχουν ἀπὸ ἐλαφρὴ νευρικὴ σύσπασι τοῦ προσώπου, κάνοντας αὐτὴ τὴν ἄσκησι.

Ἐκεῖνος ποὺ γίνεται κύριος τῶν μυώνων του, κατορθώνει νὰ ὑποτάσσῃ καὶ τὴν κακοκεφιὰ καὶ τὴ στενοχώρια καὶ τὴ δυστροπία.

Σχετικὰ μὲ τὰ δύστροπα καὶ τὰ ἀνυπόταχτα παιδιά, καθὼς καὶ γιὰ κεῖνα ποὺ ἀγαποῦν τὴν τεμπελιά, ὁ μεγάλος Γκαῖτε λέει αὐτὰ τὰ ὡραῖα λόγια:

«Συμβαίνει μὲ τὴν κακοκεφιὰ ὅ,τι καὶ μὲ τὴν τεμπελιά, γιατὶ καὶ ἡ κακοκεφιὰ καὶ ἡ δυσθυμία εἶναι ὅμοιες μὲ τὴν νωθρότητα. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ροπὴ πρὸς αὐτή. Καὶ ὅμως ἂν ποτε ἀποκτήσωμε τὴ δύναμι νὰ συγκρατοῦμε τοὺς ἑαυτούς μας, τότε τὸ ἔργο γίνεται εὔκολο γιατὶ στὴ φιλεργία βρίσκουμε ἀληθινὴ ἡδονὴ καὶ εὐχαρίστησι».

Ἔχετε παρατηρήσει πὼς καμμιὰ φορὰ κοιμᾶσθε κακὰ τὴ νύχτα καὶ τὸ πρωῒ νοιώθετε τὸν ἑαυτό σας κακοδιάθετο καὶ νυστάζετε. Τότε τὸ μόνο ποὺ σκέπτεσθε εἶνε πῶς νὰ ἀποφύγετε ἐκείνη τὴν ἡμέρα τὸ σχολεῖο ἢ τὴν ἐργασία σας. Στὴν περίπτωσι αὐτὴ νὰ κάνετε ἐκεῖνο ποὺ λέει ὁ Φόρστερ γιὰ τὴν ἀτμομηχανή. Ὅπως ἡ ἁμαξοστοιχία ὅταν πρόκειται νὰ διατρέξῃ ἀνηφοριὰ θερμαίνεται ἐξαιρετικά, ἔτσι καὶ σεῖς διπλασιάσετε τὴ θέρμη σας, πηδήξετε γρήγορα ἀπὸ τὸ κρεββάτι καὶ ἑτοιμασθῆτε νὰ πᾶτε στὴ δουλειά σας. Ἐπίσης, ὅταν νοιώθετε ὅτι εἶσθε ἄθυμοι καὶ δύστροποι, πρέπει νὰ ἐπιβληθῆτε στὸν ἑαυτό σας ὥστε νὰ εἶσθε διπλάσια ἀβρόφρονες καὶ γαλήνιοι.

Χίλια δυό σὲ μιὰ σελίδα

Τεχνητὲς ὀδοντοστοιχίες γιὰ τὰ ζῷα.

Πρὸ μηνῶν πρωτοφανὴς καὶ περίεργη ἐπιδημία προσέβαλε τὰ κατοικίδια ζῷα μιᾶς περιοχῆς τῆς Ἀμερικῆς. Ὅλα τὰ ζῷα ποὺ προσεβάλλοντο ἀπ' αὐτὴ τὴν ἄγνωστη ἐπιδημία, μέσα σὲ λίγες ὧρες ἔχαναν ὅλα τὰ δόντια τους.

Ὅλοι οἱ κτηνίατροι τῆς περιοχῆς μ' ὅλα τὰ μέσα ποὺ κατέβαλαν δὲν κατώρθωσαν νὰ σταματήσουν τὸ κακό, κι' ἔτσι οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ζώων ἄρχιζαν νὰ σφάζουν ὅλα τὰ ζῷα τους, γιατὶ ἀλλοιῶς, ἐπειδὴ δὲν μποροῦσαν νὰ φᾶνε χωρὶς δόντια, θὰ πέθαιναν τῆς πείνας.

Αὐτὸ τὸ κακὸ τὸ σταμάτησε ἕνας πρακτικὸς κτηνίατρος ποὺ εἶχε τὴν ἔμπνευσι νὰ κατασκευάση εἰδικὲς μασέλες γιὰ κάθε εἶδους ζῷον καὶ ποὺ τόσο καλὰ τὶς ἐφήρμοσε στὸ στόμα τους ποὺ τὰ κακόμοιρα ζῷα δὲν αἰσθάνονται καθόλου τὴν ἔλλειψι τῶν φυσικῶν τους δοντιῶν. Περιττὸν νὰ σᾶς ποῦμε πὼς μέσα σὲ κάμποσο διάστημα αὐτὸς ὁ φτωχὸς καὶ ἄσημος πρακτικὸς κτηνίατρος ἔγινε πασίγνωστος καὶ πλούσιος.

Ὁ «Πάπυρος τῶν Βασιλέων».

Ὁ καθηγητὴς Τζούλιο Φαρίνα, διευθυντὴς τοῦ ἀρχαιολογικοῦ μουσείου τοῦ Τουρίνου, ὕστερα ἀπὸ μελέτες καὶ κόπους πολλῶν ἐτῶν, κατώρθωσε νὰ ἐπιδιορθώση καὶ νὰ βάλη σὲ τάξι τὸν περίφημο «Πάπυρο τῶν Βασιλέων», ποὺ ἔχει μῆκος 1.70 μέτρα καὶ ὕψος 0.40 τοῦ μέτρου καὶ διατηρεῖται στὸ πλούσιο σ' ἀρχαιότητες μουσεῖο τοῦ Τουρίνου.

Σ' αὐτὸν τὸν πάπυρο ὑπάρχουν ἄπειρα σημειώματα, σχετικὰ μὲ τοὺς φόρους ποὺ ἦσαν ὑποχρεωμένοι οἱ κάτοικοι τῆς Αἰγύπτου νὰ πληρώνουν στοὺς βασιλεῖς τους, κι' ἀρχίζει ἀπὸ τὴν βασιλεία τοῦ Φαραὼ Ραμσῆ τοῦ 2ου.

Ὁ σοφὸς καθηγητὴς κατώρθωσε νὰ τακτοποιήση τὰ σημειώματα ποὺ ἀνῆκαν σὲ καθένα βασιλέα 19 δυναστειῶν ποὺ περιέχονται σ' αὐτὸν τὸν πάπυρο καὶ ποὺ ἄρχισαν στὰ 3340 καὶ τελείωσαν στὰ 1211 π. Χ. καὶ ποὺ ἄλλαξαν μὲ τὴ σειρὰ 285 βασιλεῖς.

Πεταλλοῦδες . . . ὑπερωκεάνειοι!

Θεωροῦμε συνήθως τὴν πεταλλούδα ὡς τὸ πιὸ τρυφερὸ καὶ τὸ πιὸ ποιητικὸ ἀπὸ τὰ ἱπτάμενα ὄντα. Καὶ ὅμως δὲν εἶναι ἔτσι. Ἡ ὑπαρξοῦλες αὐτὲς μποροῦν νὰ πραγματοποιήσουν ἀληθινὰ ἀεροπορικὰ θαύματα! Πολλοὶ στὴν Εὐρώπη γνωρίζουν ὅτι ἑκατοντάδες μαζὶ πεταλλοῦδες διαπλέουν τὸ στενὸ τῆς Μάγχης καὶ περνοῦν ἀπὸ τὴ Γαλλία στὴν Ἀγγλία. Πολλὲς φορὲς ὅμως ἡ πεταλλοῦδες διαλέγουν καὶ μακρινώτερα ταξίδια. Ἔτσι διάφοροι ἐντομολόγοι ἔτυχε νὰ συναντήσουν στὰς Ἀζόρας Νήσους, στὰς Καναρίους Νήσους, στὴν Ἀφρικανικὴ ἀκτὴ ἀκόμα, πεταλλοῦδες τῆς Βραζιλίας, οἱ ὁποῖες εἶχαν φθάσει ἐκεῖ πετῶντας ἐπάνω ἀπὸ τὸν Ὠκεανό!

Ἡ μαγικὴ μούμια

Εἶναι γνωστὸ πὼς ὅλες οἱ Αἰγυπτιακὲς μούμιες, μέχρι σήμερα ἔφεραν γρουσουζιὰ καὶ πολλὲς φορὲς καὶ τὸ θάνατο στοὺς κατόχους τους καὶ σ' ἐκείνους ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ ἀνακαλύψουν τὰ μυστήριά τους. Ἐξαίρεσι ἀποτελεῖ ἡ περίφημη «Μαγικὴ μούμια» τοῦ μουσείου τῆς Ἀλεξανδρείας ποὺ ἀνεκαλύφθη ἀπὸ ἕνα ἀρχαιοπώλη τοῦ Καΐρου καὶ ἐστάλη σ' ἕνα Ἄγγλο. Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ὁ Ἄγγλος θησαύρισε κι' ὅλοι ὅσοι πῆραν αὐτὴ τὴ μούμια στὴν κατοχή τους ὕστερα ἀπ' αὐτόν, ὅλοι ἔγιναν πλούσιοι καὶ ἔζησαν εὐτυχισμένοι.

ΠΩΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΤΑ ΣΠΙΡΤΑ

1.— Τὸ δένδρον ποὺ χρησιμοποιεῖται γιὰ τὴν κατασκευὴ τῶν κοινῶν σπίρτων εἶναι ἡ λεύκα καὶ γιὰ τὰ σπίρτα πολυτελείας — ἀπ' αὐτὰ δὲν ἔχουμε ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα — εἶναι τὸ κερκόδενδρο.

★

2.— Τὰ δένδρα πριονίζονται σὲ μικρὰ ἀποκόμματα ἀπὸ μιὰ εἰδικὴ μηχανὴ ποὺ τὰ κόβει αὐτομάτως σ' ἐπιμήκη σχήματα.

★

3.— Τὰ κομμάτια αὐτὰ τοῦ ξύλου, ποὺ ἔχουν τρία περίπου μέτρα μῆκος, περνοῦν κάτω ἀπὸ ἕνα «κοπτήριο» ποὺ τὰ κόβει σὲ μικρὰ ξυλαράκια στὶς διαστάσεις τῶν μελλοντικῶν σπίρτων.

★

4. Τὰ ξυλαράκια αὐτά, ἀφοῦ ξηρανθοῦν καὶ γυαλισθοῦν, ἐμπηγνύονται μέσα σὲ μεγάλες μεταλλικὲς πλάκες, διάτρητες ἀπὸ ἀπειράριθμες τρῦπες.

5. Οἱ πλάκες αὐτές, τοποθετημένες ἡ μιὰ πίσω ἀπὸ τὴν ἄλλη, σχηματίζουν ἕνα μακρὺ παραπέτασμα γεμισμένο μὲ χιλιάδες χιλιάδων μικρὰ ξυλαράκια.

★

6.— Τὸ παραπέτασμα περνᾷ πάνω ἀπὸ ἕνα πρῶτον κάδον, ὅπου τὰ σπίρτα βυθίζονται, σὲ μῆκος ἑνὸς ἑκατοστομέτρου, μέσα σὲ μιὰ διάλυσι θείου ἢ παραφίνης.

★

7.— Μετὰ τὰ ξυλαράκια βυθίζονται μέσα σὲ μιὰ πάστα, μὲ βάσιν τὸ φώσφορον καὶ τὴν χλωριοῦχον ποτάσσαν, ποὺ σχηματίζει τὸ εὔφλεκτο «κεφάλι» τῶν σπίρτων.

★

8.— Τὰ σπίρτα πιά, ἀποξηραμένα, τραβιῶνται ἀπὸ τὸ παραπέτασμα καὶ τοποθετοῦνται αὐτομάτως μέσα στὰ εἰδικὰ κουτιά. Μιὰ μόνη μηχανὴ μπορεῖ νὰ παρασκευάση πολλὰ ἑκατομμύρια σπίρτων τὴν ὥρα.

Ἡ Βασιλικὴ Οἰκογένεια μὲ τὴν νεοφώτιστον πριγκήπισσαν Σοφίαν, ὀλίγον μετὰ τὴν βάπτισίν της.

Σπουδασταὶ τοῦ Πολυτεχνείου μέλη τῆς Ε. Ο. Ν. κατασκευάζοντες εἰκονοστάσιον πρὸ τῆς οἰκίας τοῦ Ἀρχηγοῦ εἰς Κηφισιὰν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς του.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Α. Κανελλόπουλος κατερχόμενος ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀρχηγοῦ ὅπου εἶχε μεταβῆ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς του διὰ νὰ ὑποβάλῃ τὰς εὐχάς του.

ΟΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΑΙ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΡΙΑΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑΝ ΤΟΥ Α' ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΜΑΣ

ΣΤΗ ΝΕΟΛΑΙΑ

Ἀφιερώνεται στὸ μεγάλον ἐμπνευστὴ τῆς Ἑλληνικῆς
Νεότητος καὶ δημιουργὸ τοῦ Νέου Κράτους
ΙΩΑΝΝΗΝ ΜΕΤΑΞΑΝ

Ἄνθος τοῦ Γένους, ποὺ εὐωδιάζεις,
ποὺ εἶσ' Ἐλπίδα καὶ ποὺ μοιάζεις
φωτὸς ἀστείρευτη πηγή,
φέρε ψηλὰ τὰ βλέμματά σου
κι' ἂς ἀκουστοῦν τὰ βήματά σου
βαρειὰ στὴ δοξασμένη γῆ.

***

Θεῶν καὶ Ἡρώων ἔχεις αἷμα
κ' εἶσαι ἡ Ψυχὴ κι' εἶσαι τὸ Πνεῦμα
κόσμου ἀθανάτου μακρυνοῦ,
καὶ σὲ γεννῆσαν οἱ αἰῶνες
νέους νὰ χτίσῃς Παρθενῶνες
μὲ τὴν Ἀνδρεία καὶ τὸ Νοῦ . . .

***

Χαρὰ σὲ Σᾶς, ποὺ ζῆτε τώρα
σ' αὐτὴ τὴν ἁγιασμένην ὥρα,
ποὺ εἶναι τοῦ Ἔθνους χρυσαυγή!
Ἐμπρός! «Ἑλλήνων παῖδές ἴτε!»
φρουροὶ καὶ πρόμαχοι γενῆτε
στηρίγματά της κι' ὁδηγοί . .

***

Ὅλοι ἐμπρός! Σᾶς κράζει ὁ Ρήγας
κι' ὁ Κυβερνήτης μας ὁ Γίγας
ποὺ νέα ζωὴ παντοῦ φυσᾶ!
Ἐμπρός, μὲ θάρρος κι' ἑνωμένοι:
ἡ Ἱστορία περιμένει
νὰ γράψῃ ὀνόματα χρυσᾶ . . .

ΗΡΑΚΛΗΣ Θ. ΜΑΛΛΩΣΗΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΝΤΡΕΑ

Τὸ εἶχε σκάσει καὶ πάλι ἀπὸ τὸ σχολεῖο. Καὶ πότε δὲν τὸ ἔσκαζε;

Εἶχε τραβήξει μὲ κάτι ἀλητόπαιδα πρὸς τὴν Ἁγιὰ Βαρβάρα. Ἀπὸ ἐκεῖ ἀνέβηκαν στὸ βουνὸ καὶ ἐπροχώρησαν ὡς τὴν σπηλιὰ τοῦ Νταβέλη. Ἐπροχώρησαν μέσα στὸ τρομερὸ σπήλαιο καμμιὰ εἰκοσαριὰ μέτρα. Ὕστερα ἄκουσαν κάτι παραδόξους θορύβους, ἀλλοιώτικα φτερουγίσματα. Ἔβγαλαν οἱ ἄλλοι τὶς φωνές:

— Τὸ φάντασμα τοῦ Νταβέλη!

Ἔστριψαν τὶς πλάτες των καὶ ὅπου φύγη - φύγη. Μόνον ὁ Ἀνδρέας ἐστάθηκε.

— Βρέ, εἶναι νυχτερίδες!

Καὶ ἐπῆρε πέτρες καὶ ἄρχισε νὰ τὶς ρίχνη στὰ φτερωτὰ ποντίκια ποὺ εἶχαν τρομάξει ἀπὸ τὴν εἴσοδο τῶν παιδιῶν, καὶ ἐξεκόλλησαν ἀπὸ τὴν ὀροφὴ τῆς σπηλιᾶς, ποὺ ἦσαν κρεμασμένες σὰν τσαμπιὰ σταφύλια.

Ὁ Ἀνδρέας Διαμαντῆς ἤτανε ὡς ἕνδεκα χρόνων. Καὶ δὲν εἶχε κατορθώσει ὥς τώρα νὰ βγάλη οὔτε τὴ δευτέρα τοῦ δημοτικοῦ. Δὲν τοῦ ἀρέσαν τὰ γράμματα διόλου. Στὰ παιχνίδια ὅμως καὶ στοὺς δρόμους ἤτανε πρῶτος. Ἀρχηγός. Τὸ ἔσκαζε διαρκῶς ἀπὸ τὸ σχολεῖο καὶ ἐπλανᾶτο. Εἶχεν ἀνακαλύψει ὅλες τὶς σπηλιὲς τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τοῦ λόφου τοῦ Ἀστεροσκοπείου. Ὕστερα ἐπεξέτεινε τὰς ἐρεύνας του καὶ πρὸς τὰ περίχωρα τῶν Ἀθηνῶν. Ἀνέβαινε στὰ Τουρκοβούνια, στὸ Χαϊδάρι, στὸ Περιστέρι καὶ ἔφθανεν ὥς τὴν σπηλιὰ τοῦ Νταβέλη στὸν Σκαραμαγκᾶ.

Ἔτσι ἐπερνοῦσε τὶς ἡμέρες του. Ξύλο ὁ πατέρας του, φωνὲς καὶ κλάματα ἡ μητέρα του. Ὁ Ἀνδρέας δὲν ἐδιωρθώνετο.

Ὁ δάσκαλός του εἶχεν ἀπελπισθῆ. Ὅταν ἐτύχαινε νὰ πάη σχολεῖο ὁ Ἀνδρέας, καὶ αὐτὸ ἐγίνετο μιὰ φορὰ κάθε τρεῖς ἢ τέσσερις ἡμέρες, καὶ τὸν ἔβγαζε στὸ μάθημα, ὁ Ἀνδρέας μὲ δυσκολία κατώρθωνε νὰ ξεχωρίση τὸ ρ ἀπὸ τὸ σ, τὸ υ ἀπὸ τὸ π, τὸ β ἀπὸ τὸ θ. Ἐμπέρδευε τὰ γράμματα καὶ τὰ σχήματά των.

—Ἀγκωνάρι, ἀγκωνάρι! τοῦ ἐφώναζε ὁ δάσκαλος, ποῦ ἔβοσκες τόσες ἡμέρες;

Ὁ Ἀνδρέας ἀπὸ τὸ ἕνα αὐτὶ τὰ ἔβαζε καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο τὰ ἔβγαζε. Ἤτανε ἀδιόρθωτος.

* * *

Μιὰν ἡμέρα ὁ Ἀνδρέας εἶχε χαθῆ. Ἀνεστατώθη ἡ οἰκογένεια. Δὲν ἐφάνηκε πουθενά. Τὸν ἐγύρεψαν παντοῦ, στὰ νταμάρια, στὶς σπηλιές, στοὺς ξεροπόταμους, στὰ τουβλοκάμινα, στὰ ἀσβεστοκάμινα. Πουθενά. Εἰδοποίησαν τὴν ἀστυνομία. Ὁ Ἀνδρέας ἦρθε στὸ σπίτι γεμᾶτος σκόνες καὶ κουρελλιασμένος ἀργὰ τὴ νύχτα. Ὁ πατέρας του ὅμως δὲν τὸν ἔδειρε αὐτὴ τὴ φορά. Τὸν ρώτησε:

— Ποῦ ἤσουνα, Ἀνδρέα;

— Στὰ νταμάρια τῆς Πεντέλης.

— Πῶς ἐπῆγες;

— Μὲ τὰ πόδια ἐπῆγα καὶ ἦρθα.

— Καὶ τί ἔφαγες;

— Κούμαρα.

Ὁ πατέρας του τοῦ εἶπε:

— Τί νὰ σὲ δέρνω, ἀφοῦ κανένα κέρδος δὲν βγαίνει. Ἀπεφάσισα νὰ σὲ βάλω σὲ δουλειά. Ἐτελείωσε, δὲν εἶσαι γιὰ γράμματα. Μπορεῖ ἡ δουλειὰ νὰ σὲ στρώση.

Ὁ Ἀνδρέας ἄρχισε νὰ κλαίη. Κατελήφθη ἀπὸ ἕνα εἶδος λυγμῶν.

— Νὰ μὲ βάλης, πατέρα, στὴ δουλειὰ καὶ θὰ στρώσω.

Τὸν ἔβαλε σὲ ἕνα ἀσβεστοκάμινο στὰ Παληὰ Σφαγεῖα.

Κάτασπρος ἀπὸ τὸν ἀσβέστη, κουβαλοῦσε πέτρες καὶ ἔρριχνε στὸ καμίνι, κουβαλοῦσε ξύλα καὶ κάρβουνα, βοηθοῦσε στὸ φόρτωμα τῶν κάρρων καὶ αὐτοκινήτων. Ἔδειχνεν ἐξαιρετικὴν δραστηριότητα. Εἶχε γίνει τελείως ἀλλοιώτικος ἄνθρωπος. Καὶ τὸ μεσημέρι ποὺ ἐσχολοῦσε μιὰν ὥρα ἡ δουλειά, καὶ οἱ ἄλλοι μικροὶ βοηθοὶ ἐπαίζανε, ὁ Ἀνδρέας ἀποτραβιῶταν σὲ μιὰ γωνιὰ καὶ ἔπαιζε μόνος του μὲ ἕνα μικρὸ ξυλαράκι στὸ ἀσβεστόχωμα. Καὶ ὅταν ἐρχόταν κανένας κατὰ κεῖ, αὐτὸς γρήγορα - γρήγορα μὲ τὸ χέρι του ἔστρωνε τὴ σκόνη. Κανένας δὲν ἤξευρε τί εὐχαρίστησι μποροῦσε νὰ βρίσκη ὁ Ἀνδρέας παίζοντας μὲ τὴ σκόνη τοῦ ἀσβέστη.

Ἐπέρασαν κάμποσοι μῆνες. Ὁ Ἀνδρέας ὅλο καὶ ἐπρόκοβε στὴ δουλειά. Εἶχε γίνει ἕνα ἄριστο, ἐργατικώτατο παιδί. Τὸ Σάββατο τὸ ἀπόγευμα, ποὺ ἐσχολοῦσαν πιὸ νωρίς, ἔφερνε τὸ βδομαδιάτικό του ὅλο στὴν μητέρα του. Δὲν κρατοῦσε οὔτε μιὰ δραχμή. Μὲ ὅλη τὴν ἀλλαγὴ τοῦ Ἀνδρέα, ὁ πατέρας του καὶ ἡ μητέρα του τὸ εἶχαν κρυφὸ καϋμό.

— Καλὸ τὸ παιδί μας, μὰ τί ὠφελεῖ. Θὰ μείνη ἕνα ξύλο ἀπελέκητο, γιατὶ δὲν τοῦ ἄρεσαν τὰ γράμματα καὶ τὸ σχολεῖο. Προτιμοῦσε νὰ γυρίζη στὰ νταμάρια.

Καὶ ἡ στενοχώρια των, ὅσο ἔβλεπαν τὴν προθυμία τοῦ παιδιοῦ των στὴ δουλειά, ηὔξανε καὶ ὁ πατέρας ἔλεγε:

— Θὰ μείνη ἀγράμματος σὰν καὶ μένα. Θὰ μεγαλώση καὶ δὲν θὰ ξέρη οὔτε τὴν ὑπογραφή του νὰ βάζη.

Μιὰ ἡμέρα, λίγο μετὰ τὸ μεσημέρι, φάνηκε ὁ πατέρας τοῦ Ἀνδρέα ἔξαφνα στὸ ἀσβεστοκάμινο. Εἶχε δουλειὰ σὲ ἕνα χτίριο ἐκεῖ κοντά, καὶ μὲ τὸ μεσημεριανὸ σχόλασμα ἦρθε νὰ ἰδῆ τὸ παιδί του. Ἕνας ἐργάτης ἐφώναξε:

—Ἀνδρέα, Ἀνδρέα, γρήγορα, ὁ πατέρας σου.

Ὁ Ἀνδρέας ἄφησε βιαστικὸς τὴ γωνιά του καὶ ἔτρεξε κατὰ τὸν πατέρα του.

—Γιατὶ κάθεσαι μόνος σου; τὸν ρώτησεν ὁ πατέρας του. Μοῦ τὸ εἶπαν οἱ ἐργάτες, πῶς τὸ μεσημέρι τραβιέσαι σ' αὐτὴ τὴ γωνιὰ καὶ παίζεις μὲ ἕνα ξυλαράκι.

Ὁ Ἀνδρέας ἐχαμήλωσε τὸ κεφάλι καὶ τὰ μάτια του. Ὁ πατέρας τοῦ τοῦ εἶπε:

— Πᾶμε νὰ ἰδοῦμε τί εἶναι τὰ παιχνίδια σου.

— Τίποτα, πατέρα, εἶπεν ὁ Ἀνδρέας καὶ ἐχαμήλωσε τὸ κεφάλι στενοχωρημένος καὶ σὰν ντροπιασμένος.

Ἐπῆγαν ὥς τὴν γωνιά. Ὁ Ἀνδρέας, ποὺ τὸν εἶχαν φωνάξει ἔξαφνα, δὲν ἐπρόλαβε νὰ χαλάση, ὅπως ἄλλοτε, τὰ παιχνίδια του κάτω στὴν ἀσβεστόσκονη. Καὶ ὁ πατέρας του εἶδε. Ἤτανε στρωμένο ἕνα μέρος μὲ τὴν σκόνη καὶ ἦσαν μὲ ἕνα ξυλαράκι γράμματα, συλλαβὲς καὶ λέξεις.

Τὰ μάτια τοῦ πατέρα περιχύθηκαν ἔξαφνα ἀπὸ δάκρυα. Ἔσκυψε καὶ ἀγκάλιασε τὸ παιδί του. Καὶ ὁ Ἀνδρέας, μὲ πιὸ ντροπὴ ἀκόμη, εἶχε κατεβάσει τὸ κεφάλι του καὶ τὰ μάτια του ἔλαμπαν.

Κ. Φαλτάϊτς

ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Δεύτερη πατρίδα

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Τί ἐντύπωσι ποὺ τῆς ἔκαμε στὴν τραπεζαρία τὸ τραπέζι ποὺ εἶχαν στρώσει ὁ Φρίτς κι' ὁ ἀδελφός του. Δίπλα στὰ πιατικά, ποὺ ἦταν ἀπὸ πορσελάνη, κοντὰ στὰ εὐρωπαϊκὰ ἐκεῖνα σκεύη, ποὺ εἶχαν βγάλει ἀπὸ τὸ Λάνδλορδ, ἔβλεπες φλυτζάνια ἀπὸ μπαμποῦ, πιατάκια ἀπὸ ἰνδικὰ καρύδια καὶ ποτήρια ἀπὸ αὐγὰ στρουθοκαμήλου!

Ἔφαγαν καὶ ἤπιαν καλά. Ψάρι φρέσκο βραστό, κοτόπουλο ψητό, ζαμπόνι ἀπὸ ἰνδόχοιρο, διαφόρων εἰδῶν φροῦτα, ὑδρομέλι κι' ἐκλεκτὸ κρασὶ τῶν Καναρίων ἀπὸ τὴν ἀποθήκη τοῦ πλοίου. Στὴν Τζέννυ ἔδωσαν τὴν τιμητικὴ θέσι στὴ μέση τοῦ κ. καὶ τῆς κ. Ζερμάττ. Καὶ νέα δάκρυα ἔτρεξαν ἀπὸ τὰ μάτια της, ἀπὸ συγκίνησι καὶ χαρά, ὅταν σὲ μιὰ πινακίδα, στολισμένη ὁλόγυρα μὲ λουλούδια καὶ κρεμασμένη ἐπάνω ἀπὸ τὸ τραπέζι, διάβασε τὰ λόγια αὐτά:

«Ζήτω ἡ Τζέννυ Μόντροζ!... Καλῶς ἦλθε στὴ Νέα Ἑλβετία καὶ στὸ σπίτι τοῦ Ἑλβετοῦ Ροβινσῶν!».

Τότε διηγήθηκε τὴν ἱστορία της:

Ἡ Τζέννυ Μόντροζ ἦταν μοναχοκόρη τοῦ ταγματάρχη Οὐίλλαιμ Μόντροζ, ἀξιωματικοῦ τοῦ στρατοῦ τῶν Ἰνδιῶν, ὅπου, μικρὴ ἀκόμη, κοριτσάκι, εἶχε ἀκολουθήσει τὸν πατέρα της ἀπὸ πόλι σὲ πόλι κι' ἀπὸ φρουρὰ σὲ φρουρά. Ἐπειδὴ εἶχε χάσει τὴν μητέρα της ὅταν ἦταν ἑπτὰ χρονῶν, ὁ πατέρας της τὴ μεγάλωσε μὲ μεγάλη στοργὴ καὶ σὲ τρόπο ποὺ νὰ μπορῆ ν' ἀντέχῃ στὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς, ἂν θὰ εἶχε ποτὲ τὴν ἀτυχία νὰ στερηθῆ καὶ τὸν μόνο προστάτη ποὺ τῆς ἔμεινε. Ἔμαθε ὅσα πρέπει νὰ ξέρη ἕνα κορίτσι κι' ἡ ἀνατροφή της συμπληρώθηκε μὲ ὅλες τὶς σωματικὲς ἀσκήσεις — κυνῆγι πρὸ πάντων καὶ ἱππασία, — ποὺ σ' αὐτὲς ἔδειχνε μιὰ κλίσι σπάνια γιὰ γυναῖκα.

Κατὰ τὰ μέσα τοῦ 1812, ὁ ταγματάρχης Μόντροζ προβιβάσθηκε σὲ συνταγματάρχη καὶ διατάχθηκε νὰ γυρίση στὴν Εὐρώπη, μ' ἕνα πολεμικὸ πλοῖο ἐπιφορτισμένο νὰ μεταφέρη στὴν πατρίδα τους τοὺς ἀπόστρατους τοῦ Ἰνδο-ἀγγλικοῦ στρατοῦ. Τὸν ἐκαλοῦσαν νὰ διοικήση ἕνα σύνταγμα σὲ μακρινὴ ἐκστρατεία καὶ τὸ πιθανώτερο ἦταν πὼς δὲν θὰ γύριζε παρὰ γιὰ νὰ πάρη τὴν ἀποστρατεία του. Ἔτσι ἔγινε ἀνάγκη νὰ πάη κι' ἡ Τζέννυ, ποὺ ἦταν τότε δεκαεπτὰ χρονῶν, σὲ μιὰ θεία της, ἀδελφὴ τοῦ συνταγματάρχη, ποὺ κατοικοῦσε στὸ Λονδῖνο. Ἐκεῖ θὰ περίμενε τὴν ἐπιστροφὴ τοῦ πατέρα της, ποὺ θ' ἀναπαυόταν ἐπὶ τέλους ἀπὸ τοὺς κόπους μιᾶς ζωῆς, ἀφιερωμένης ὅλης στὴ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία.

Ἐπειδὴ ἡ Τζέννυ δὲν μποροῦσε νὰ ταξειδεύση μ' ἕνα πλοῖο ποὺ μετέφερε στρατεύματα, ὁ πατέρας της τὴν ἐμπιστεύθηκε σ' ἕνα φίλο του, τὸν πλοίαρχο Γκράνφηλδ, κυβερνήτη τῆς «Δορκάδος». Τὸ πλοῖο αὐτὸ ἀναχώρησε λίγες ἡμέρες πρὶν ἀπὸ ἐκεῖνο ποὺ θἄπαιρνε τὸν συνταγματάρχη Μόντροζ. Ἡ Τζέννυ εἶχεν ἐπιβιβασθῆ μὲ μιὰ καμαριέρα.

Ἄσχημο ταξεῖδι ἐξ ἀρχῆς: ἅμα βγῆκε ἡ «Δορκὰς» ἀπὸ τὸν κόλπο τῆς Βεγγάλης, βρῆκε τρικυμίες μεγάλες ἔπειτα τὴν κυνήγησε μιὰ γαλλικὴ φρεγάτα καὶ τὴν ἀνάγκασε νὰ καταφύγη στὸν λιμένα τῆς Μπαταβίας.

Ὅταν ὁ ἐχθρὸς ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ μέρη, ἡ «Δορκὰς» ἄπλωσε πάλι τὰ πανιά της κι' ἐξεκίνησε γιὰ τὸ ἀκρωτῆρι τῆς Καλῆς Ἐλπίδας. Οἱ κακοκαιρίες τῆς ἐποχῆς δυσκόλεψαν πολὺ τὸ ταξεῖδι της. Οἱ ἐνάντιοι ἄνεμοι διατηρήθηκαν μὲ μιὰ ἔκτακτη ἐπιμονή. Ἡ «Δορκὰς» εἶχε βγῆ ἀπὸ τὸ δρόμο της κι' ὁλόκληρη βδομάδα ὁ πλοίαρχος Γκράνφηλδ δὲν ἤξερε ποῦ βρίσκεται. Καὶ μιὰ σκοτεινὴ νύκτα, τὸ πλοῖο ἔπεσε ἀπάνω σὲ μιὰ ξέρα καὶ συντρίφθηκε.

Σὲ ποιὸ μέρος τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ συνέβηκε αὐτὸ τὸ δυστύχημα; Κανεὶς δὲν μποροῦσε νὰ προσδιορίση. Μιὰ ἄγνωστη ἀκτὴ φαινόταν σὲ κάποια ἀπόστασι. Τὸ πλήρωμα τῆς «Δορκάδος» ρίχθηκε ἀμέσως στὴν πρώτη βάρκα καὶ δοκίμασε νὰ φθάση ἐκεῖ. Ἡ Τζέννυ Μόντροζ, ἡ καμαριέρα της καὶ μερικοὶ ἐπιβάτες κατέβηκαν στὴ δεύτερη βάρκα. Τὸ συντριμμένο πλοῖο ἦταν ἕτοιμο νὰ βουλιάξη κι' ἔπρεπε νὰ τὸ ἐγκαταλείψουν τὸ γρηγορώτερο.

Ὕστερ' ἀπὸ μισὴ ὥρα, ἡ δεύτερη βάρκα ἀναποδογυρίστηκε ἀπὸ ἕνα πελώριο κῦμα, ἐνῶ ἡ πρώτη χανόταν μέσα στὰ σκοτάδια.

Ὅταν ἡ Τζέννυ Μόντροζ συνῆλθε, βρέθηκε σὲ μιὰ ἀκρογιαλιά, ὅπου τὴν εἶχε βγάλει ἡ θάλασσα. Καὶ πιθανώτατα, ἦταν ἡ μόνη ποὺ ζοῦσε ἀπὸ τὸ ναυάγιο τῆς «Δορκάδος».

Πόσος καιρὸς εἶχε περάσει ἀφότου ἐβούλιαξε ἡ δεύτερη βάρκα;... Ἡ Τζέννυ δὲν θἄξερε νὰ πῆ. Θαῦμα πῶς διατηροῦσε ἀκόμα ἀρκετὴ δύναμι γιὰ νὰ συρθῆ σὲ μιὰ σπηλιὰ καὶ νὰ μπῆ μέσα. Ἐκεῖ, ἀφοῦ ἔφαγε μερικὰ αὐγά, ὁ ὕπνος τῆς χάρισε λίγη ἀνάπαυσι.

Τέλος σηκώθηκε. Στέγνωσε στὸν ἥλιο τ' ἀνδρικὰ ροῦχα ποὺ εἶχε φορέσει τὴ στιγμὴ τοῦ ναυαγίου, γιὰ νἄχη πιὸ ἐλεύθερες τὶς κινήσεις, καὶ βρῆκε σὲ μιὰ τσέπη ἕνα μετάλλινο τσακμάκι, ποὺ μπόρεσε μ' αὐτὸ ν' ἀνάψη φωτιά.

Ἦταν σ' ἕνα νησάκι. Τριγύρισε τὶς ἀκρογιαλιές του, μὰ δὲν βρῆκε οὔτ' ἕνα ἀπὸ τοὺς συντρόφους της. Μόνο μερικὰ συντρίμματα τοῦ πλοίου, ξύλα ποὺ ἐχρησιμοποίησε γιὰ νὰ διατηρήση τὴ φωτιά της.

Μ' ὅλ' αὐτά, τόση ἦταν ἡ σωματικὴ κι' ἡ ψυχικὴ ἀντοχὴ αὐτῆς τῆς κόρης, τόση ἡ δύναμι τῆς ἀνδρικῆς σχεδὸν ἀνατροφῆς της, ὥστε ἡ ἀπελπισία δὲν μπόρεσε νὰ βρῆ θέσι στὴν ψυχή της. Τὴ σπηλιὰ ἐκείνη τὴν ἔκαμε κα-

Ἀπὸ τὸ ἡφαίστειο ὠνόμασε τὸ νησάκι της «Ἀναμμένο Βράχο».

τοικία. Μερικὰ καρφιά, ποὺ τὰ ἔβγαλε ἀπὸ τὰ συντρίμματα τῆς «Δορκάδος», ἦταν τὰ μόνα της ἐργαλεῖα. Ἐπιτήδεια στὰ χέρια καὶ μὲ μυαλὸ ἐφευρετικό, κατώρθωσε νὰ κατασκευάση διάφορα πράγματα τῆς πρώτης ἀνάγκης. Ἀκόμα κι' ἕνα τόξο, καθὼς καὶ βέλη γιὰ νὰ κυνηγᾷ πουλιὰ καὶ τετράποδα, ἀρκετὰ ἄφθονα στὸ νησάκι ἐκεῖνο, καὶ νἄχη τὴν καθημερινή της τροφή. Κατώρθωσε μάλιστα νὰ ἐξημερώση μερικὰ ἀπ' αὐτὰ τὰ ζῷα. Ἕνα τσακάλι, παραδείγματος χάριν, κι' ἕνα φαλακροκόρακα, ποὺ δὲν τὴν ἄφιναν ποτέ.

Στὴ μέση τοῦ μικροῦ νησιοῦ, ὅπου ἡ θάλασσα εἶχε ρίξει τὴ νέα Ἀγγλίδα, ὑψωνόταν ἕνα ἡφαίστειο, ποὺ ὁ κρατήρας του ἔβγαζε φλόγες καὶ καπνούς.

Ἡ Τζέννυ ἀνέβηκε σχεδὸν ἕως τὴν κορυφή, — σ' ἕνα ὕψος διακοσίων μέτρων ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσας,— ἀλλὰ δὲν εἶδε καμμιὰ ξηρὰ στὸν ὁρίζοντα.

Ὁ Ἀναμμένος Βράχος — ἔτσι ὠνόμασε τὸ νησάκι της, ἐξ αἰτίας τοῦ ἡφαιστείου, ποὺ τὸ ἔκανε πραγματικὰ νὰ μοιάζη μ' ἕναν ἀναμμένο βράχο, στὴ μέση τοῦ Ὠκεανοῦ, — εἶχε περιφέρεια δύο περίπου λευγῶν καὶ δὲν παρουσίαζε παρὰ μιὰ στενὴ κοιλάδα στὸ ἀνατολικὸ μέρος, ὅπου ἔτρεχεν ἕνα ποταμάκι. Δένδρα διαφόρων εἰδῶν, προφυλαγμένα ἀπὸ τοὺς κακοὺς ἀνέμους, ἐσχημάτιζαν μὲ τοὺς κλώνους καὶ τὰ φυλλώματα θόλους πυκνούς. Κι' ἐκτὸς ἀπὸ τὴ σπηλιά, ἡ Τζέννυ ἔκαμε κατοικία σὲ μιὰ μεγάλη ρ ι ζ ο φ ό ρ α, ὅμοια μὲ τὸ Φαλκενχὸρστ τῆς οἰκογενείας Ζερμάττ.

Τὸ κυνῆγι στὰ περίχωρα τῆς κοιλάδας, τὸ ψάρεμα στὸ ποτάμι κι' ἀνάμεσα στοὺς βράχους τῆς ἀκρογιαλιᾶς, μὲ ἀγκίστρια καμωμένα ἀπὸ καρφιά, οἱ φαγώσιμοι καρποὶ καὶ σπόροι μερικῶν χαμοδένδρων, καθὼς καὶ πολλὰ κουτιὰ μὲ κονσέρβες ἢ βαρελάκια μὲ κρασί, ποὺ εἶχαν ξεβρασθῆ στὴν ἀμμουδιὰ δυὸ-τρεῖς ἡμέρες μετὰ τὸ ναυάγιο — ὅλ' αὐτὰ ἔτρεφαν τώρα τὴν νέα Ἀγγλίδα, ποὺ στὴν ἀρχὴ δὲν ἔτρωγε παρὰ ρίζες καὶ ἀχιβάδες.

Πόσον καιρὸ ἔζησε ἔτσι στὸν Ἀναμμένο Βράχο, ἕως τὴν ἡμέρα ποὺ πῆγε ὁ Φρὶτς καὶ τὴν ἐλευθέρωσε;

Στὴν ἀρχή, δὲν τῆς ἦλθε ἰδέα νὰ μετρᾷ, νὰ λογαριάζη τὸν καιρὸ ποὺ περνοῦσε, οὔτε τὶς πρῶτες ἡμέρες, οὔτε τὶς πρῶτες ἑβδομάδες. Ὕστερα ὅμως, ἀφοῦ ξαναθυμήθηκε κάποια περιστατικὰ καὶ ἐσύγκρινε κάποιες ἡμερομηνίες, μπόρεσε νὰ κάμη ἕνα λογαριασμὸ κ α τ ὰ π ρ ο σ έ γ γ ι σ ι ν καὶ νὰ βρῆ ἀπάνω-κάτω πόσοι μῆνες εἶχαν περάσει ἀπὸ τὸ ναυάγιο τῆς «Δορκάδος». Κατὰ τὸν λογαριασμὸ αὐτό, δυόμισυ περίπου χρόνια εἶχε μείνει στὸν Ἀναμμένο Βράχο. Καὶ δὲν ἔκανε λάθος.

Στὸ διάστημα τῶν τριάντα αὐτῶν μηνῶν, ἡ Τζέννυ δὲν ἄφησε νὰ περάση οὔτε μιὰ μέρα, καλοκαιρινὴ ἢ χειμωνιάτικη, μὲ βροχὴ ἢ μὲ ζέστη, χωρὶς νὰ ἐξετάση τὸν ὁρίζοντα. Ἀλλὰ ποτὲ δὲν εἶδε οὔτ' ἕνα πανί. Πλοῖα δὲν περνοῦσαν ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ μέρη, κι' ἴσως δὲν ὑπῆρχε ἐλπίδα νὰ περάση κανένα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΑ ΗΦΑΙΣΤΕΙΑ

Τὰ ἡφαίστεια ἀπησχόλησαν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων τοὺς σοφοὺς τῶν διαφόρων λαῶν, παρὰ ταῦτα ὅμως καὶ μέχρι σήμερον ἀκόμα δὲν κατωρθώθη νὰ λυθῆ τὸ μυστήριό τους, παρὰ μόνον νὰ πιστοποιηθῆ πῶς εἶναι σχεδὸν κανονικὰ διαμοιρασμένα στὶς διάφορες ἠπείρους καὶ βρίσκονται, τοὐλάχιστον τὰ περισσότερα, στὰ νησιά, στὶς χερσονήσους καὶ γενικὰ σὲ παραθαλάσσια μέρη.

Ἡφαίστεια τῆς Ἀσίας.

Ἡ Ἀσία εἶναι ἡ περισσότερο ἡφαιστειογενὴς ἤπειρος τῆς γῆς. Τὰ τρία τέταρτα τῶν ἡφαιστείων της βρίσκονται στὴν Ἰαπωνία καὶ στὰς Φιλιππίνας νήσους. Μιὰ ἀτελείωτη σειρὰ ἀπὸ κρατῆρες περιζώνουν τὴν Ἀσία ἀπὸ τοῦ Ἰνδικοῦ ὠκεανοῦ μέχρι τῆς χερσονήσου τῆς Καμτσιάκας, τὴν Ἰαπωνία, τὰς Φιλιππίνας νήσους, τὶς Μολοῦκες νήσους καὶ τὶς νήσους τῆς Σόνδης.

Τὰ ἐνεργὰ ἡφαίστεια τῆς Καμτσιάκας εἶναι δέκα, ἐκτὸς ἀπ' τὶς ἄλλες πολλὲς θειοῦχες πηγές. Μεταξὺ τῆς Καμτσιάκας καὶ τῆς Ἰαπωνίας ὑπάρχουν καμμιὰ δεκαπενταριὰ νησάκια ποὺ τὸ καθένα ἔχει 3—4 κρατῆρες ἡφαιστείων.

Ἡ Ἰαπωνία εἶναι ἡ μοναδικὴ ἴσως χώρα τοῦ κόσμου ποὺ ἔχει τόσο πολλὰ ἡφαίστεια καὶ στὴν ὁποία γίνονται οἱ περισσότεροι καὶ μεγαλείτεροι σεισμοί.

Ἡ νῆσος Φορμόζα ἔχει τρία ἐνεργὰ ἡφαίστεια, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἕνα, τὸ Φίναναν-Μισάν, σχεδὸν πάντοτε εἶναι περιτριγυρισμένο ἀπὸ φωτεινὴ λάβα.

Οἱ Φιλιππῖνες ἔχουν 15 ἐνεργὰ ἡφαίστεια, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ μεγαλείτερο εἶναι τὸ ἡφαίστειο Μαγιοὺ ποὺ πάντοτε βγάζει πυκνοὺς ἄσπρους καπνοὺς καὶ ὑποχθονίους κρότους ποὺ σκορπίζουν τὸν φόβο στὰ γύρω κατῳκημένα μέρη. Περίφημο ἐπίσης εἶναι καὶ τὸ ἡφαίστειο Ταάλ ποὺ διαρκῶς μέρα καὶ νύχτα ἐκπυρσοκροτεῖ.

Οἱ βόρειες Μολοῦκες ἔχουν 20 ἐνεργὰ ἡφαίστεια καὶ οἱ νότιες Μολοῦκες 3. Τὰ μικρὰ νησάκια τῆς Σόνδης (Τιμόρ, Φλόρα, Σουμπάβα, Λομπὸκ καὶ Μπάλλι) ἔχουν 13 ἐνεργὰ ἡφαίστεια ἐκ τῶν ὁποίων τὸ μεγαλείτερο εἶναι τὸ Γκουνὸν-Ἄπι, τοῦ ὁποίου ὁ κρατὴρ βρίσκεται σὲ ὕψος 1.342 μέτρων.

Ἡ Ἰάβα, μποροῦμε νὰ ποῦμε, εἶναι ἡ ἕδρα τῶν ἡφαιστείων. Σ' αὐτὸ τὸ νησὶ ποὺ ἔχει ἔκτασι 127.186 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα ὑπάρχουν 19 ἐνεργὰ ἡφαίστεια καὶ ἄλλα 10 ἐσβεσμένα.

Ἡ Σουμάτρα, ποὺ εἶναι πολὺ μεγαλείτερη ἀπὸ τὴν Ἰάβα, ἔχει 9 ἐνεργὰ ἡφαίστεια καὶ 68 κρατῆρες ἡφαιστείων ποὺ ποτὲ δὲν ἔκαναν ἐκρήξεις. Τὸ μεγαλείτερο ἐνεργὸ ἡφαίστειο αὐτοῦ τοῦ νησιοῦ εἶναι τὸ Μεράπι, ποὺ ὁ κρατὴρ του βρίσκεται σὲ ὕψος 2.848 μέτρων ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης.

Στὸν ἀνατολικὸ κόλπο τῆς Βεγκάλης ὑπάρχουν 2 ἐνεργὰ ἡφαίστεια ποὺ διαρκῶς βγάζουν λάμψεις καὶ ἕνα ὑποθαλάσσιο ἡφαίστειο.

Στὴν Ἀραβία ὑπάρχει τὸ ἡφαίστειο τῆς Μεδίνας, στὸν Καύκασο τὸ Ἐλμπρούζ, τὸ μικρὸ Ἀραρὰτ καὶ τὸ μεγάλο Ἀραράτ, ὕψους 5.171 μέτρων καὶ τὸ Καραμπετόβ.

Στὴν Ἀφρικὴ καὶ τὸν Ἰνδικὸ ὠκεανό.

Σπάνια καὶ σποραδικὰ εἶναι τὰ ἡφαίστεια στὴν Ἀφρική. Ἴσως νὰ ὑπάρχουν πολλὰ καὶ μεγάλα, μὰ δὲν φαίνονται νὰ εἶναι ἐνεργὰ ἢ καὶ εἶναι τελείως ἄγνωστα ὡς σήμερα. Στὴ νοτιοανατολικὴ Ἀφρικὴ ὑπάρχουν 12 ἐνεργὰ ἡφαίστεια ἐκ τῶν ὁποίων γνωστότατα εἶναι τὸ Ντεμπὲλ-Ντουμπὲχ καὶ τὸ Καμερούν, ποὺ ἔχει ὕψος 4.000 μέτρων.

Στὴ νῆσο Κομόρα ὑπάρχουν δύο ἐνεργὰ ἡφαίστεια ἐκ τῶν ὁποίων γνωστότερο εἶναι τὸ Νεγκάζα.

Στὴ νῆσο Μασκαρέννα ὑπάρχουν μόνον πολλοὶ ἡφαιστειογενεῖς βράχοι. Στὴ νῆσο τῆς Ἑνώσεως ὑπάρχει ἕνα μόνο βασαλτικὸ ἡφαίστειο, τὸ Πιστόνε ντελλὰ Φορμάσε, ποὺ ἔχει ὕψος 2.515 μέτρων. Στὸν Ἰνδικὸ ὠκεανὸ ὑ-

πάρχουν πολλὰ νησιὰ μὲ ἐσβεσμένα ἡφαίστεια.

Στὸν Ειρηνικὸ ὠκεανό.

Στὸν βόρειο Ειρηνικὸ ὠκεανὸ ὑπάρχουν πολλὰ νησιὰ μὲ ἡφαίστεια, ὅπως οἱ Μαριάνες ποὺ ἔχουν 4 ἡφαίστεια, οἱ Χαβάϊ μὲ 3, ἐκ τῶν ὁποίων γνωστότερο εἶναι τὸ Μάουνα-Λόα ποὺ ἔχει ὕψος 4.194 μέτρων καὶ στὸ παρελθὸν ἔκανε πολλὲς ἐκρήξεις.

Στὸν νότιο Ειρηνικὸ ὠκεανὸ σειρὰ ἀπὸ ἡφαίστεια βρίσκονται στὰ νησιὰ τοῦ Σολομῶντος, στὴν Σάντα-Κρούζ, στὶς Νέες Ἑβρίδες, στὴ Σαμόα, στὴν Τόνγκα. Τὸ μεγαλείτερο καὶ σπουδαιότερο εἶναι τὸ ἡφαίστειο τῆς νήσου Μιναφόου, τοῦ ὁποίου ὁ κρατὴρ ἔχει διάμετρο 5 χιλιομέτρων.

Τὰ νησιὰ τῶν Καλαπάγος ἔχουν 2 ἐνεργὰ ἡφαίστεια.

Στὴν Ἀμερική.

Τὰ περισσότερα ἡφαίστεια βρίσκονται στὴν Παταγωνία καὶ τὴ Χιλή, καμμιὰ τριανταριά, ἐκ τῶν ὁποίων 3 ἐνεργά. Μεταξὺ Κολομβίας καὶ Μεξικοῦ ὑπάρχουν πολλὰ ἡφαίστεια ἐσβεσμένα, μὰ στὸ Μεξικὸ ὑπάρχουν 10 ἐνεργὰ ἡφαίστεια, στὴ Γουατεμάλα 6, στὸ Σαλβατὼρ 7, στὴ Νικαράγουα 10, στὴν Κωσταρίκα 5, στὸ Ἐκουατὼρ15, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ μεγαλείτερο εἶναι τὸ Κοτοπάξι ποὺ ἔχει ὕψος 5.960 μέτρων, καὶ τέλος στὴ Βολιβία καὶ τὸ Περροὺ ὑπάρχουν 5 ἐνεργὰ ἡφαίστεια.

Στὸν Ἀτλαντικὸ ὠκεανό.

Πολλὰ ἐνεργὰ ἡφαίστεια ὑπάρχουν γύρω ἀπὸ τὸν Ἀτλαντικὸ ὠκεανό. Ἔτσι τὰ νησιὰ τῶν Μικρῶν Ἀντιλλῶν ἔχουν 6, ἡ Ἰσλανδία, ποὺ ἔχει ἔκτασι 164.000 τετραγωνικῶν χιλιομέτρων, ἔχει πολλὰ ἡφαίστεια, ἐκ τῶν ὁποίων μεγαλείτερο καὶ φοβερώτερο εἶναι ἡ Ἔκλα, ἐπίσης οἱ Ἀζόρες εἶναι γεμᾶτες μὲ ἡφαίστεια, οἱ Κανάριοι νῆσοι ἔχουν μιὰ ὀροσειρὰ μήκους 450 χιλιομέτρων γεμάτη μὲ κρατῆρες ἡφαιστείων.

Στὴν Εὐρώπη.

Τὰ περισσότερα ἡφαίστεια τῆς Εὐρώπης εἶναι ἐσβεσμένα. Τέτοια ἡφαίστεια εἶναι τῆς Καταλωνίας, τῆς κεντρικῆς Γαλλίας, τῆς Βοημίας, τῆς Οὐγγαρίας, τῆς Σαρδηνίας καθὼς καὶ οἱ ἀτελείωτοι κρατῆρες τῆς ὀροσειρᾶς τῶν Ἀππενίνων, ποὺ ἐκτείνονται σὲ μῆκος 300 περίπου χιλιομέτρων.

Ἀπὸ τὰ γνωστότερα καὶ σπουδαιότερα ἡφαίστεια εἶναι ὁ Βεζούβιος στὴν Ἰταλία. Ἄλλα ἐνεργὰ ἡφαίστεια στὴν Ἰταλία εἶναι τὸ Στρόμπολι καὶ τὸ Βουλκάνο καὶ ἡ Αἴτνα στὴ Σικελία.

Στὸ Αἰγαῖον πέλαγος ὑπάρχουν πολλοὶ κρατῆρες ἡφαιστείων Ἐξ αὐτῶν γνωστότεροι εἶναι τῶν νήσων Μήλου, Κιμώλου, καθὼς καὶ τὰ ἐνεργὰ ἡφαίστεια τῆς Σαντορίνης, τῆς Νισύρου καὶ τῶν Μεθάνων.

Περίεργη δωρεὲς στὸ Ἐθνικὸ Πανεπιστήμιο

Ἀπ' ὅλες τὶς δωρεὲς ποὺ ἔγιναν κατὰ καιροὺς στὸ Ἐθνικὸ μας Πανεπιστήμιο ἀπὸ διαφόρους Ἕλληνας, νομίζομε πὼς οἱ πιὸ συγκινητικὲς εἶναι αὐτὲς ποὺ θ' ἀναφέρωμε παρακάτω, γιατὶ τὶς ἔκαμαν ἄνθρωποι πτωχοὶ ὄχι ἀπὸ τὰ περισσεύματα, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ὑστέρημά τους.

Ὁ Δημήτριος Φάφαλης, ὑπηρέτης, προσέφερε στὰ 1845 ὁλόκληρο τὸ μισθό του ἐκ δραχ. 28.05 λεπτῶν.

Στὰ 1849, δύο φτωχοὶ ἄνθρωποι, ὁ Δημήτριος Φωτόπουλος καὶ ὁ Σωτήριος Ταλαντιναῖος, ἄφησαν πεθαίνοντας στὸ Πανεπιστήμιο, ὁ πρῶτος 100 καὶ ὁ δεύτερος 50 δραχμές.

Ἕνας φτωχὸς δάσκαλος, ὁ Πύρρος, ποὺ πέθανε στὰ 1853, ἄφησε στὸ Πανεπιστήμιο μιὰ πελώρια ὑδρόγειο σφαῖρα, τὴν ὁποίαν κατεσκεύασεν ὁ ἴδιος. Καὶ ἐπειδὴ τὸ σπιτάκι ὅπου κατοικοῦσεν ὁ Πύρρος δὲν εἶχεν ἀρκετὰ μεγάλη πόρτα, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ βγάλουν ἀπ' αὐτὴν τὴν πελώρια σφαῖρα, ἀναγκάσθηκαν νὰ ρίξουν ἕνα μέρος τοῦ τοίχου γιὰ νὰ τὰ καταφέρουν, ὅπως ἀναφέρει σὲ μιὰ λογοδοσία του ὁ τότε Πρύτανις τοῦ Πανεπιστημίου μακαρίτης Π. Ἀργυρόπουλος.

Ὁ Ἰωάννης Κατριμέζης, ἀπὸ τὴν Τρίπολι, ἐκληροδότησε στὸ Πανεπιστήμιο τὸ μοναδικὸ σπίτι ποὺ εἶχε, μαζὶ μὲ ὅλα τὰ ἔπιπλα καὶ τὰ ἀντικείμενα τέχνης ποὺ ὑπῆρχαν μέσα σ' αὐτό.

Στὰ 1856, ὁ τότε ἐφημέριος τῆς ἐκκλησίας τῶν Ἁγίων Θεοδώρων ἄφησε, πεθαίνοντας, στὸ Πανεπιστήμιο 200 δραχμές.

Τὸν ἴδιο χρόνο ὁ Δημ. Γ. Ὄκας, ἀκονιστὴς ξυραφιῶν, καταγόμενος ἀπὸ τὸ Μέτσοβο τῆς Ἠπείρου, ποὺ πέθανε στὰς Ἀθήνας, παρήγγειλε στοὺς συγγενεῖς του νὰ δώσουν ἀπὸ τὰ λίγα λεφτὰ ποὺ τοὺς ἄφησε 20 δραχμὲς στὸ Πανεπιστήμιο.

Κι' ἕνας ἄλλος Ἠπειρώτης, ὁ Γεώργιος Ψύφας, διέθεσεν ὑπὲρ τοῦ Πανεπιστημίου στὰ 1866 τὸ σπίτι του, ἀπὸ τὸ ἐνοίκιον τοῦ ὁποίου εἰσέπραττε 70 δρ. κατὰ μῆνα.

Τὸν ἴδιο χρόνο ὁ ἱερεὺς Σταμουλίδης ἄφησε διὰ διαθήκης στὸ Πανεπιστήμιο δραχ. 50.

Τῷ 1868 ὁ Θεόδωρος Πέτρου, ποὺ εἶχε γεννηθῆ στοὺς Παξοὺς καὶ πέθανε στὴ Μολδοβλαχία, ἄφησεν ἀπὸ τὰ λίγα του χρήματα 5 χρυσᾶ φλωριὰ γιὰ τὸ Πανεπιστήμιο.

Στὰ 1871 ὁ ἐκ Κεφαλληνίας ταχυδρομικὸς ὑπάλληλος Σ. Δ. Ζερβὸς προσέφερε στὸ Πανεπιστήμιο 10 δραχμὲς κατὰ μῆνα ἀπὸ τὸν μικρὸ μισθό του.

Στὰ 1872 ὁ κρεοπώλης Βαρύκας ἄφησε διὰ διαθήκης του στὸ Πανεπιστήμιον τὸ 1/3 τῆς περιουσίας του, ποὺ ἀντιπροσώπευε τὸ ποσὸν τῶν 100 χιλιάδων δραχμῶν.

Τὸν ἴδιο χρόνο μιὰ ὑπηρέτρια ἀπὸ τὴν Ὕδρα, ἡ Κιάρα Γκώτου, πεθαίνοντας στὸν Πειραιᾶ, ἄφησε στὸ Πανεπιστήμιο 200 δραχμὲς ποὺ εἶχεν οἰκονομήσει ἀπὸ τοὺς μισθούς της.

ΤΑ ΠΑΓΟΒΟΥΝΑ

Τὰ παγόβουνα, ὁ μεγάλος κίνδυνος τῶν ναυτιλλομένων, κατεβαίνουν κατὰ μεγάλον ἀριθμὸν εἰς τὰ ὕδατα τοῦ βορείου Ἀτλαντικοῦ ὠκεανοῦ. Στὰ μέσα τοῦ καλοκαιριοῦ ἀκόμη, τὸν περασμένον Ἰούλιον, ἔκαμαν τὴν ἐμφάνισί τους 700 παγόβουνα εἰς τὴν περιοχὴν αὐτήν. Ἐν τούτοις τὸ ρεκὸρ ἔχει σημειωθῆ κατὰ τὸ 1929, ὁπότε εἶχε σημειωθῆ ἡ ἐμφάνισις 1350 παγοβούνων.

ΕΝΑΣ ΔΡΟΜΟΣ 2.000 ΕΤΩΝ

Σ' ἕνα δάσος, στὴν Ἀγγλία, εὑρίσκεται ἕνας δρόμος, ἡ κατασκευὴ τοῦ ὁποίου ἔγινε πρὸ 2.000 περίπου ἐτῶν ἀπὸ τοὺς Ρωμαίους. Τὸ καταπληκτικὸν εἶναι ὅτι ὁ δρόμος αὐτὸς διατηρεῖται εἰς ἀρίστην κατάστασιν. Δὲν ἔχει φύγει δὲ οὔτε μιὰ πέτρα ἀπὸ τὴ θέσι της.

Η μικρὴ πόλις Χβὰρ τῆς Γιουγκοσλαυΐας δὲν παρουσιάζει ἐκ πρώτης ὄψεως γιὰ τὸν περιηγητὴ κανένα ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον· ἡ πλατεῖα της καὶ τὰ χαμηλά της σπιτάκια εἶναι ὅμοια μὲ τῶν γειτονικῶν χωριῶν καὶ ὅταν φυσᾷ ἀεράκι τὰ κυπαρίσσια κουνοῦν ρυθμικὰ τὰ λυγερὰ κορμιά τους στὶς μεγάλες της δενδροστοιχίες.

Καμμιὰ φορά, ἐν τούτοις, κτυποῦν πένθιμα ὅλες μαζὶ οἱ καμπάνες τῶν δεκατριῶν ἐκκλησιῶν τοῦ χωριοῦ. Οἱ κάτοικοι, τότε, σὰν νὰ εἶχαν συμφωνήσει ἀπὸ πρίν, κλείνουν πόρτες καὶ παράθυρα, κρεμοῦν μαῦρες σημαῖες στὰ μπαλκόνια τους καί... τοὺς βλέπει κανεὶς νὰ κάνουν πράγματα πολὺ ἀσυνήθιστα.

Γενικὸ πένθος σὲ κάθε θάνατο.

Ποιὸ λόγο ἔχει τὸ γενικὸ αὐτὸ πένθος; Ποιὸς ἐπίσημος, ποιὸς πρίγκηψ πέθανε; Κανένας. Ἁπλούστατα, ὁ θάνατος ἐπῆρε κάποιον ἀπὸ τοὺς κατοίκους τοῦ χωριοῦ. Μὲ κάλεσαν μιὰ μέρα στὸ Χβὰρ νὰ παρακολουθήσω τὴν κηδεία ἑνὸς ψαρᾶ ποὺ εἶχε πεθάνει στὰ ὀγδόντα του χρόνια. Ἔφθασα λίγες ὧρες μετὰ τὸ θάνατό του. Ὅλο τὸ χωριὸ ἦταν ἤδη βουτηγμένο στὸ πένθος. Στὴν πόρτα τοῦ σπιτιοῦ τοῦ πεθαμένου μιὰ ὀρχήστρα ἔπαιζε πένθιμα κομμάτια· οἱ χωρικοί, μαζεμένοι τριγύρω, ἄκουγαν μὲ κατάνυξι. Ἔξαφνα, ὅλος αὐτὸς ὁ κόσμος παραμέρισε· ἔφερναν τὸ φέρετρο.

Τί ὡραῖο ποὺ ἦταν ἀλήθεια! Τὸ ξύλο του — ἕνα ξύλο σπάνιο — ἦταν σκαλισμένο μὲ τέχνη καὶ στολισμένο μὲ ἀσῆμι. Πρὸς τὰ ἐπάνω ἦταν φαρδύ, γιὰ νὰ δεχθῆ τὸ σκέπασμα, ποὺ ἦταν δουλεμένο μὲ ἐξαιρετικὴ πολυτέλεια κι' αὐτό. Ἕνας μεγάλος ἐπίχρυσος σταυρὸς τὸ σκέπαζε σχεδὸν ὅλο.

Ὁ καθένας τὸν τάφο του, ἕνα ὅμως φέρετρο κοινὸ γιὰ ὅλους!

Ὅταν ἐγύρισα στὸ ξενοδοχεῖο, μοῦ ἐξήγησαν ὅτι τὸ πολυτελὲς αὐτὸ φέρετρο δὲν ἐπρόκειτο νὰ μείνη μέσα στὴ γῆ. Ἦταν κοινὸ κτῆμα ὅλων τῶν κατοίκων τοῦ Χβάρ.

Τὸ φέρετρο αὐτό, πράγματι, τὸ μεταχειρίζονται στὸ Χβὰρ μόνο γιὰ νὰ μεταφέρουν τὸ πτῶμα εἰς τὸ Νεκροταφεῖο, μετὰ δὲ τὴν κηδεία τὸ πηγαίνουν πάλι στὸ Δημαρχεῖο, ἀπὸ ὅπου τὸ εἶχαν πάρει καὶ μένει ἐκεῖ ἕως πού... νὰ ξαναχρειασθῆ γιὰ τὸν ἑπόμενον «μακαρίτη».

Τὴν ἡμέρα τῆς κηδείας ὅλο τὸ χωριὸ ἦταν στὸ πόδι. Οἱ χωρικοὶ τῆς Γιουγκοσλαυΐας θεωροῦν τὸν θάνατο τοῦ συγχωριανοῦ τους σὰν ἀτομικό τους δυστύχημα· κανένας ἀπ' ὅσους ἀκολουθοῦσαν τὴν κηδεία δὲν φαινόταν ἀδιάφορος στὸ γενικὸ πένθος. Στὶς κηδεῖες, συνήθως, ὁ κόσμος, ἀφοῦ μιλήση λίγο γιὰ τὸ νεκρό, ἀρχίζει σιγὰ - σιγὰ νὰ συζητῆ γιὰ διάφορα θέματα, ἐντελῶς ἄσχετα μὲ αὐτόν. Ἐδῶ ὅμως, κάθε ἄλλο παρὰ τέτοιο πρᾶγμα συνέβαινε. Ὅλοι εἶχαν φυσιογνωμίες λυπημένες καὶ κανένας δὲν ἔβγαζε μιλιά. Τὸ φέρετρο, γυαλιστερό, γεμᾶτο λουλούδια, κρατιῶταν ἀπὸ δέκα ἀνθρώπους, ὅλους ντυμένους στὰ μαῦρα.

Κάτι ποὺ μοὔκανε ἀκόμη κατάπληξι ἦταν ἡ τοποθεσία ποὺ βρισκόταν τὸ Νεκροταφεῖο. Οἱ λευκοὶ τάφοι ἐπρόβαλλαν ἀνάμεσα στοὺς βράχους, σ' ἕνα ὀροπέδιο, στὰ πόδια ἀκριβῶς τῶν Ἄλπεων.

∴

ΝΤΟΥΕΤΟ ΑΠΟ ΕΝΑ ΑΝΘΡΩΠΟΝ

Ὁ Λουΐ Πέρλμαν, ἀπὸ τὸ Σικάγο τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, παίζει ταυτοχρόνως βιολὶ καὶ πιάνο!

ΜΙΑ ΠΕΡΙΕΡΓΟΣ ΠΟΛΙΣ

Ἡ παλαιὰ πόλις τοῦ Ἀμβούργου, εἰς τὴν Γερμανίαν, εἶναι χτισμένη ἐξ ὁλοκλήρου ἐπάνω εἰς ἕνα ἀπέραντον δίκτυον ὑπογείων διωρύγων, τὸ ὁποῖον ἔχει μῆκος 800 περίπου χιλιομέτρων! Αἱ διώρυγες αὐταὶ εἶναι χρήσιμοι, διότι ἐξυπηρετοῦν τὰς μεταφορὰς διὰ λέμβων.

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΕΣ

5508 π. Χ. Κοσμογονία. 2348 π. Χ. Ὁ κατακλυσμὸς τοῦ Νῶε. 2247 π. Χ. Ἡ Βαβυλωνία καὶ ἡ σύγχυσις τῶν γλωσσῶν. 2234 π. Χ. Εἰς τὴν Βαβυλῶνα ἀρχίζουν οἱ πρῶτες ἀστρονομικὲς παρατηρήσεις. 2188 π. Χ. Ἱδρύεται τὸ Βασίλειον τῆς Αἰγύπτου. 1996 π. Χ. Ἡ γέννησις τοῦ Ἀβραάμ. 1897 π. Χ. Ἡ καταστροφὴ τῶν Σοδόμων καὶ Γομόρρων. 1896 π. Χ. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰσαάκ. 1856 π. Χ. Θεμελιοῦται τὸ Κράτος τοῦ Ἄργους ὑπὸ τοῦ Ἰνάχου. 1836 π. Χ. Ἡ γέννησις τοῦ Ἰακώβ. 1822 π. Χ. Ὁ Μέμνων εἰς τὴν Αἴγυπτον ἐπινοεῖ τὰ πρῶτα γράμματα. 1764 π. Χ. Ὁ κατακλυσμὸς ἐπὶ Ὠγύγου. 1745 π. Χ. Ὁ Ἰακὼβ μεταβαίνει μετὰ τῶν τέκνων του εἰς Αἴγυπτον. 1715 π. Χ. Ὁ Προμηθεὺς ἐξάγει πῦρ ἐκ τῆς πέτρας. 1646 π. Χ. Ὁ Πελασγός, ὁ Ἀχαιὸς καὶ ὁ Φθῖος φεύγουν ἐξ Ἀρκαδίας καὶ μεταβαίνουν εἰς Θεσσαλίαν. Ἀπόγονοι τοῦ Πελασγοῦ οἱ Θεσσαλὸς καὶ Γραικός, ἐξ ὧν καὶ αἱ ὀνομασίαι Θεσσαλία καὶ

Γραικία. 1645 π. Χ. Οἱ Φοίνικες ἁρπάζουν τὴν Ἰώ, θυγατέρα τοῦ Ἄργου. 1582 π. Χ. Οἱ Ἕλληνες ἁρπάζουν ἐκ Τύρου τὴν Εὐρώπην τοῦ Ἀγήνορος. 1574 π. Χ. Ἡ γέννησις τοῦ Ἀαρών. 1571 π. Χ. Ἡ γέννησις τοῦ Μωϋσέως. 1556 π. Χ. Ἡ ἀποικία τοῦ Κέκροπος εἰς τὴν Ἀττικὴν καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ Βασιλείου τῶν Ἀθηνῶν. 1554 π. Χ. Ἡ ἀποικία τοῦ Οἰνώτρου Ἀρκάδος εἰς τὴν Ἰταλίαν. 1546 π. Χ. Ἡ θεμελίωσις τῆς Τροίας ὑπὸ τοῦ Σκαμάνδρου. 1520 π. Χ. Ἡ Κόρινθος κτίζεται ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς Ἐφύρας. 1516 π. Χ. Ὁ Λέλεγος μεταβαίνει εἰς τὴν Σπάρτην ὅπου ἐγκαθίσταται Βασιλεύς. 1495 π. Χ. Εἰς τὰς Ἀθήνας ἐγκαινιάζεται ἡ ἑορτὴ τῶν Παναθηναίων. 1493 π. Χ. Ὁ Κάδμος ἔρχεται εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐκ τῆς Φοινίκης καὶ θεμελιώνει τὴν ἀκρόπολιν τῶν Θηβῶν. 1491 π. Χ. Εἰς τὴν Αἴγυπτον βασιλεύει ὁ Σέσωστρις. 1485 π. Χ. Ὁ Δαναὸς φθάνει διὰ πρώτην φορὰν μὲ πλοῖον εἰς τὴν Ἑλλάδα, κομίζων τὰς 50 θυγατέρας του καὶ ἁρπάζων τὸ Βασίλειον τοῦ Ἄργους. 1470 π. Χ. Ὁ γαμβρὸς τοῦ Κάδμου Ἀρισταῖος ἐφευρίσκει τὸν τρόπον τῆς κατασκευῆς τοῦ τυροῦ καὶ ἐπινοεῖ τὴν ἐξαγωγὴν τοῦ ἐλαίου καὶ τὴν χρησιμοποίησιν τοῦ μέλιτος.

ΑΠΟ ΤΟ ΡΟΜΑΝΤΣΟ ΤΗΣ ΣΙΤΣΑΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ, Ο ΓΥΙΟΣ ΤΗΣ ΚΑΛΟΓΡΗΑΣ

ΤΟ ΞΕΡΡΙΖΩΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Γι' αὐτὸ περιμέναμε κάπως νὰ νυχτώση καλά. Εἶναι δὰ κεῖ μέσα στὴ ρεματιά, ποὺ ἀνεβαίναμε, χυμένο πηχτὸ σκοτάδι, σὰν πίσσα, λέγει ὁ Γιῶργος, παίρνοντας κι' αὐτὸς τὸ λόγο γιὰ πρώτη φορά.

— Παλληκάρι πιὰ ἔγινες καὶ σύ, σὰν τὸν Μᾶρκο, εἶπε ὁ Μπότσαρης, ποὺ γνώριζε τὸν Γιῶργο ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἤτανε μὲ τὸν Μᾶρκο, τὸν ἀνεψιό του, στὴν αὐλὴ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ. Πῶς σοῦ φαίνεται τώρα ἡ ἀλλαγή; Πῶς σοῦ φαίνεται τώρα ὁ πόλεμος ἐνάντια στὸν πρὶν ἀφέντη σου;

Ὁ Γιῶργος τινάχτηκε, σὰν νὰ τὸν δάγκασε φίδι.

— Ἀφέντης μου; ὅπως δικός σου εἶναι ἀφέντης, καπετάνιο.

Ὁ γέρο-Μπότσαρης χαμογέλασε καὶ τὸν κύτταξε μὲ στοργικὸ βλέμμα.

— Σύχασε, Γιῶργο. Μαζί σου δὲν μπορεῖ νὰ κάνη κανεὶς καὶ κάποιο ἀστεῖο. Ὅλα τὰ ξέρω. Δὲν εἶναι πολὺς καιρὸς ποὺ ὁ Μᾶρκος βγῆκε ἀπὸ τὴ φυλακὴ τοῦ Ἀγαρηνοῦ. Κι' αὐτὸ τὄκανε μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ μᾶς τὸν στείλη ἐδῶ μὲ τὰ ἄτιμα σχέδιά του καὶ μὲ τὰ πιὸ ἄτιμα πουγκιά του. Τὰ πουγκιὰ τὰ γυρίσαμε πίσω, μὰ τὸν Μᾶρκο τὸν κρατήσαμε... Νά! θαρρῶ κιόλας πὼς ἔφτασε. Κατὰ τὴ φωνὴ κι' ὁ γάϊδαρος, εἶπε γελῶντας ὁ καπετάνιος.

Μπῆκε στὴν κάμαρα ὁ Μᾶρκος Μπότσαρης, πιὸ λιγνὸς ἀπὸ ὅ,τι ἤτανε, μὰ πιὸ παλληκαρεμένος κι' ἀποφασιστικός. Μόλις εἶδε τὸν Γιῶργο ξεπέταξε.

— Μωρὲ σταυραδέρφι, πάλι εἴμαστε μαζί! Καὶ τώρα ὄχι πιὰ ἐκεῖ μέσα στὸν μουχλιασμένο ἀγέρα τὸν βαρύ, παρὰ ἐδῶ ἀπάνω στὰ λεύτερα βουνά μας!

Πέσανε ὁ ἕνας στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἄλλου μὲ μιὰ τρυφερότητα, ποὺ μόνο κάποτε σὰν ἀστραπὴ ἐξωτερικεύεται στὴ ζωὴ τῶν σκληρῶν αὐτῶν ἀνθρώπων. Τὰ μάτια τους γυάλιζαν σὰν δακρυσμένα.

— Ξέρεις, Γιῶργο, σὰν μ' ἔβγαλαν ἀπὸ τὴ φυλακή, πρὶν ἀπὸ μερικοὺς μῆνες, γιὰ νὰ μὲ στείλουν ἐδῶ, ρώτησα κρυφὰ γιὰ σένα καὶ μοῦ ἀπάντησαν πὼς σὺ θὰ λυώσης στὸ μπουντροῦμι. Ὁ Ταχὴρ ἤτανε σκύλος μαζί σου!

Ὁ Γιῶργος γέλασε.

— Αὐτὸς θὰ γίνη χίλια κομμάτια χωρὶς νὰ μπορέση νὰ μ' ἀγγίξη μιὰ τρίχα. Τὸν Γιῶργο δὲν τὸν πιάνει τὸ κακό!

Ὁ γέρο-Μπότσαρης τὸν κύτταξε καλὰ στὰ λόγια αὐτά. Κάτι, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ καθορίση, τοῦ θύμιζε τὸν Σαμουήλ. Ἀστεῖο! Ἴσως νἄμοιαζαν κατὰ σύμπτωσι τὰ λόγια. Μὰ ὄχι, τὸ νέο αὐτὸ παλληκάρι ξάπλωνε καὶ μιὰν ἀτμόσφαιρα γύρω του, ποὺ δὲν ἔρχονταν μόνο ἀπὸ νιότη καὶ λεβεντιά. Κάτι σὰν μαγικό, κάτι σὰν κυρίαρχο, ποὺ ὁ γέρο-καπετάνιος δὲν ἤξερε νὰ τὸ ὁρίση. Κάτι παρόμοιο σὰν δίχτυ μεταξωτὸ κι' ἀόρατο!

— Μωρὲ Γιῶργο, γιὰ θυμήσου τὸν Ἀλῆ μὲ τὶς ἰδέες του γιὰ τὸ Βοναπάρτη.

— Τ' ἄλλο ὅμως τὸ πιὸ σπουδαῖο δὲν τὸ ξέρεις! Μοῦ τὄλεγε ἡ Βασιλική, σὰν μ' ἔβγαλε κρυφὰ ἀπὸ τὴ φυλακή. Ἔστειλε στὸ Γάλλο καὶ ζητοῦσε νὰ γίνη ὑποτελής του μὲ τὴ συμφωνία νὰ τοῦ δώση τὰ Ἑφτάνησα.

— Τί, ἀναταράχτηκε ὁ γέρο-Μπότσαρης, τὰ Ἑφτάνησα; Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάγη! Σὰν πάρη ὁ Ἀλῆς καὶ τὸ στερνὸ αὐτὸ κομμάτι τῆς γῆς, ποὺ εἶναι παρηγοριὰ καὶ καταφύγιό μας, χαθήκαμε! Πονηρὸ σκυλὶ εἶναι ὁ Ἀλῆς... Καὶ τί ἔγινε, μωρὲ Γιῶργο, ἔπειτα; Ξέρεις;

Οἱ ἄλλοι ἄκουγαν περίεργοι καὶ ἀνυπόμονοι.

— Ὁ Γάλλος τοῦ ἀπάντησε νὰ καθίση στ' αὐγά του, γιατὶ ἀλλοιῶς θὰ τὰ μαντατέψη ὅλα στὴν Μεγάλη Πόρτα.

— Μπράβο, μπράβο! φώναξαν οἱ ἄλλοι ἀνασαίνοντας.

— Μᾶρκο, λέγει πάλι ὁ Γιῶργος, ποὺ τὸν κυρίεψαν οἱ ἀναμνήσεις, θυμᾶσαι τὸν πρόξενο Πουκεβίλ; Πάντα χαμογελοῦσε σὰν μᾶς ἔβλεπε καὶ μιὰ φορὰ εἶπε στὸν Ἀλῆ πὼς θρέφει λύκους στὴν αὐλή του καὶ φίδια στὸν κόρφο του.

— Ἄδικο νὰ σοῦ πῶ δὲν εἶχε, λέγει ὁ Λεπενιώτης, ποὺ ὥς τὰ τώρα ἄκουγε σιωπηλός.

— Κάλεσε λοιπὸν αὐτὸν τὸν μουσιοὺ Πουκεβὶλ καὶ μὲ μεγάλη τέχνη, κρύβοντας τὴ λύσσα του, λέγει μὲ τὴ φωνή του ἐκείνη τὶ γλυκειά: Γιατὶ ὁ Ἀλῆς ἔχει ἕνα ἐρμάρι ἀπὸ φωνὲς καὶ μάσκες. Κατὰ τὴν περίστασι. «Ὁ Βοναπάρτης, τοῦ λέγει, εἶναι ὠργισμένος μαζί μου, ἀλλὰ σὲ παρακαλῶ νὰ γράψῃς, πὼς ἂν ὁ μεγάλος αὐτὸς ἄνδρας μὲ διώξῃ ἀπὸ τὴν πόρτα, θὰ γυρίσω ἀπὸ τὸ παράθυρο, γιατὶ θέλω νὰ πεθάνω δοῦλος του. Τὰ δίκαια τοῦ ἀνθρώπου!...».

Οἱ ἄλλοι ξέσπασαν σὲ γέλια.

— Τὰ δίκαια τοῦ ἀνθρώπου, κι' αὐτὸ ἕνα μπουκαλάκι ἀπὸ τὶς ρετσέτες του! εἶπε ὁ Μᾶρκος. Ξέρεις, ἐγὼ ἀπὸ τότε θυμᾶμαι τὰ λόγια τοῦ Καποδίστρια: «Μόνο ἐλευθερία ποὺ θὰ φκιάξουμε ἐμεῖς θὰ εἶναι ἐλευθερία!».

— Ἔτσι εἶναι, συμφώνησαν ὅλοι.

Τὸ κορίτσι, ἡ Γκόλφω, ἔφερε πάνω σ' ἕνα δίσκο κρασί, μέσα σ' ἕνα χωματένιο δοχεῖο. Τοὺς κέρασε ὅλους μὲ τὴν ἡλικία κατὰ σειρά. Καθένας σήκωνε τὸ κανάτι καὶ χαιρετῶντας μὲ τό: «ὁ Θεὸς βοηθός» τραβοῦσε μιὰ καλὴ γουλιά. Μὰ στὸν πιὸ νεαρόν, τὸν Γιῶργο, τὸ κανάτι εἶχε ἀδειάσει. Ὁ Γιῶργος κύτταξε πρῶτα καλὰ στὰ μάτια τὸ κορίτσι — ἔμοιαζε πολὺ τοῦ Μάρκου καὶ γι' αὐτὸ σὰν νὰ τὴν ἤξερε ἀπὸ χρόνια — κύτταξε καὶ στὸ δοχεῖο, τῆς χαμογέλασε.

Αὐτὴ ἔφυγε σβέλτα κι' ἀλαφρὴ καὶ σὲ λίγο γύρισε μὲ νέο κανάτι. Ὁ Γιῶργος τὸ πῆρε, τὴν ξανακύτταξε ἐπίμονα καὶ λέγει σιγά: «στὴν ὑγειά σου» καὶ τὄβαλε στὸ στόμα. Πίνοντας δὲν εἶχε ξεκολλήσει τὰ μάτια ἀπὸ τὰ δικά της κι' ἔτσι κόντεψε ν' ἀδειάσῃ τὸ κανάτι ἀφηρημένος. Ἦτανε ἀπὸ τοὺς νιούς, ποὺ δὲν περιφρονοῦν δυὸ μάτια τόσο ὡραῖα, ὅσο κι' ἂν οὐρλιάζῃ ὄξω ἀπὸ τὸ χωριὸ ὁ συρφετὸς τοῦ Ἀλῆ. Ὅπως τὸ κρασὶ κι' ὁ ἥλιος εἶναι δῶρα τοῦ Θεοῦ, τὸ ἴδιο καὶ τὰ μάτια μιᾶς κοπέλλας.

Συζητοῦσαν τώρα ὅλοι μαζί. Σχέδια πάνω σὲ σχέδια... Πῶς θὰ στενοχωροῦσαν κι' αὐτοὶ τὸν Ἀλῆ, μὲ τὶ πονηριὲς καὶ μὲ τί κόλπα θὰ τὸν ἀνάγκαζαν νὰ λύσῃ πάλι τὴν πολιορκία σὰν καὶ κάθε φορὰ τώρα καὶ εἴκοσι χρόνια.

— Θὰ λυσσάξῃ ἂν μάθῃ πὼς εἶμαι κι' ἐγὼ ἐδῶ! Θὰ ἦτανε ἱκανὸς νὰ σφάξῃ τὴν ὄμορφη Βασιλική, ποὺ μ' ἔσωσε καὶ μ' ἔστειλε στὸ Λεπενιώτη, μ' ὅλο ποὺ λέγει πὼς τὴν ἀγαπᾷ, λέγει ὁ Γιῶργος γελῶντας.

— Γι' αὐτὸν δὲν ὑπάρχουν ἀγάπες! Σὰ γύρισε τὴν ἄλλη φορὰ ντροπιασμένος, λέγει ὁ Νότης Μπότσαρης, πῆγε ἡ γυναῖκα του ἡ Ἐμινὲ νὰ πῆ ἕνα λόγο γιὰ τοὺς Σουλιῶτες, ἕνα λόγο. Τὴν ἅρπαξε ἀπὸ τὸ λαιμὸ καὶ σὲ λίγες μέρες πέθανε κι' αὐτή. Καὶ τοὺς γυιούς του τοὺς ἔκανε τότε σκουπίδια, τοὺς ἔβρισε παραλυμένους καὶ γερασμένους, τοὺς εἶπε, ἀπὸ τὶς καταχρήσεις, ποὺ δὲν μποροῦν νὰ νικήσουν ἕνα τέτοιο σκυλολόγι σὰν κι' ἐμᾶς... Μάλιστα μπροστὰ στοὺς προξένους... τόση ἦτανε ἡ λύσσα του!

— Κι' ἀκόμα θ' ἀφρίσῃ, λέγει ὁ Κατσαντώνης.

Μὰ ὁ Λεπενιώτης, ποὺ ἦτανε πάντα πραχτικός, διέκοψε τὶς συζητήσεις αὐτὲς καὶ εἶπε:

— Τώρα πρέπει νὰ δοῦμε πῶς θὰ κατρακυλήσουμε τὰ στρατεύματα τοῦ πασᾶ λίγο παρακάτω.

— Ἀλήθεια, δὲν μποροῦμε νὰ ξεμυτίσωμε, λέγει πάλι ὁ γέρο-Μπότσαρης. Ἂν δὲν ἦτανε, ὅπως σᾶς ἔλεγα, ὁ Σαμουήλ, θἄμαστε πεθαμένοι.

— Αὔριο ἔρχεται κι' ὁ Βλαχάβας ἀπὸ τὴ Θεσσαλία, μὲ τρακόσους. Δὲν θὰ μποῦνε οἱ ἄνδρες του μέσα. Θὰ σταματήσουν μακρυὰ λίγο, σὲ κάτι κρυφὰ λημέρια, γιὰ νὰ δοῦμε τί θὰ γίνῃ, ἂν θὰ πρέπῃ νὰ μᾶς βοηθήσουνε χτυπῶντας ἀπ' ἔξω.

Μὰ σὲ λίγο, ἐνῷ συζητοῦσαν τὰ σχέδια τῆς μελλούμενης ἐπίθεσης, ἔφτασε κάποιος καὶ ἀνάγγειλε πὼς ὁ Βλαχάβας μπῆκε σὰν τσοπάνος ντυμένος στὸ Σοῦλι κι' ἔρχεται τώρα ἀπ' ἐδῶ. Οἱ ἄλλοι πρέπει νὰ τὸν περιμένουν, νὰ μὴ φύγουν ἀκόμη γιὰ ὕπνο.

Ἂν καὶ οἱ τρεῖς ξένοι ἦτανε φοβερὰ κουρασμένοι, περίμεναν ἀκόμα συζητῶντας. Ὁ Βλαχάβας εἶχε ὄνομα μεγάλο καὶ ποτὲς δὲν ἦρθε σὲ συμφωνία μὲ κανένα Τοῦρκο ἢ Ἀρβανίτη. Αὐτὸς ἦτανε πάντα ποὺ τόνιζε πὼς οἱ κλέφτες δὲν πρέπει νὰ δίνουν προσοχὴ στὶς δόλιες προτάσεις τοῦ Ἀλῆ, ποὺ πρέπει ὅλοι μαζί, ἀφίνοντας κατὰ μέρος τὰ προσωπικά, νὰ δουλέψουν γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσι.

(Ἀκολουθεῖ)

ΥΓΙΕΙΝΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Μιὰ ἀπὸ τὶς μεγάλες ἀρρώστειες ποὺ μαστίζουν τὴν Ἑλλάδα εἶναι οἱ ἑλώδεις πυρετοί, ποὺ μεταδίδονται ἀπὸ τὰ κουνούπια. Οἱ ἀνωφελεῖς κώνωπες — ἔτσι ὀνομάζονται αὐτοὶ ποὺ μεταδίδουν τὸ μικρόβιο — ὅταν κεντοῦν ἀνθρώπους πάσχοντας ἀπὸ ἑλώδεις πυρετούς, παίρνουν τὸ ἑλῶδες πλασμώδιον καὶ τὸ μεταφέρουν στοὺς ὑγιεῖς μὲ τὸ τσίμπημά τους. Ἐπειδὴ οἱ ἀνωφελεῖς κώνωπες (ποὺ μόνον οἱ θηλυκοὶ μεταδίδουν τὸ μικρόβιο) μοιάζουν μὲ τὰ κοινὰ κουνούπια, δὲν θὰ ἦταν ἄσκοπο νὰ ξέραμε πῶς ξεχωρίζεται τὸ ἕνα εἶδος ἀπὸ τὸ ἄλλο.

Ὁ ἀνωφελὴς κώνωψ λοιπὸν ἀπὸ τὸν κοινὸ διακρίνεται ἐκ τῆς στάσεως ποὺ ἔχει ὅταν στέκεται στὸν τοῖχο. Ὁ κοινὸς κρατεῖ τὸ σῶμα του παραλλήλως πρὸς τὸν τοῖχο. Ἐνῷ ὁ ἀνωφελὴς καθέτως περίπου πρὸς αὐτόν. Οἱ ἀρσενικοὶ πάλιν κώνωπες διακρίνον-

Δεξιά: Ἡ στάσις τοῦ κοινοῦ κώνωπος. Ἀριστερά: Τοῦ ἀνωφελοῦς

ται ἀπὸ τοὺς θηλυκοὺς γιατὶ φέρουν στὸ κεφάλι ζεῦγος μικρῶν πτερῶν σὰν μουστάκια. Τὰ θηλυκὰ εἰς τοὺς ἀνωφελεῖς διακρίνονται ἀπὸ τὰ θηλυκὰ τῶν κοινῶν ἐκ τῶν δύο λεπτῶν κεραιῶν ποὺ ἔχουν κοντὰ στὸ κεντρί τους.

Οἱ ἀνωφελεῖς κώνωπες γεννοῦν τὰ ὠάριά τους στὴν ἐπιφάνειαν τῶν στασίμων ὑδάτων. Ἀπὸ τὰ ὠάρια αὐτὰ βγαίνουν τὰ σκουλήκια (αἱ προνύμφαι ἢ κοινῶς σκουλήκια τοῦ νεροῦ). Ἂν εἶνε προνύμφες κοινῶν κωνώπων τοποθετοῦνται καθέτως πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ νεροῦ, ἐνῷ τῶν ἀνωφελῶν παραλλήλως. Τὰ σκουλήκια αὐτά, ἀφοῦ ζήσουν λίγον καιρὸ μέσα στὸ νερό, μεταβάλλονται σὲ κουνούπια.

Γιὰ νὰ προφυλαχθοῦμε ἀπὸ τοὺς ἑλώδεις πυρετοὺς πρέπει πρῶτα νὰ φροντίζωμε ὅσο τὸ δυνατὸν νὰ ἀποφεύγωμε τὰ τσιμπήματα τῶν κουνουπιῶν, καταστρέφοντάς τα διὰ τῶν τρόπων ποὺ ἀναφέρομεν κατωτέρω, καὶ δεύτερον νὰ παίρνωμε ταχτικὰ κινίνο.

Πῶς νὰ προφυλασσώμεθα ἀπὸ τὰ κουνούπια.

Τὰ κουνούπια καταστρέφονται εὐκολώτερα ὅταν βρίσκωνται μέσα στὸ νερὸ εἴτε μὲ ἀποξήρανσιν τῶν ἑλῶν εἴτε φονεύοντάς τα.

Κεφαλὴ θήλεος κοινοῦ κώνωπος — Κεφαλὴ ἄρρενος κοινοῦ κώνωπος

Τὰ ἕλη εἶναι μικρὰ καὶ μεγάλα. Τὰ μικρά, καθὼς εἶναι οἱ μικροὶ λάκκοι ἢ τὰ αὐλάκια ποὺ βρίσκονται γύρω στὰ σπίτια, τ' ἀποξηραίνομε εἴτε γεμίζοντάς τα μὲ πέτρες καὶ χῶμα, εἴτε τὰ κάνουμε ἀκίνδυνα σκοτώνοντας τὰ σκουλήκια μὲ κοινὸ ἄσβεστο ἀσβέστη ἢ ρίχνοντας μέσα πετρέλαιο.

Τὰ μεγάλα ἕλη τὰ ἀποξηραίνουμε μὲ κατάλληλη ἀποχέτευσι τῶν στασίμων νερῶν.

Τὰ κουνούπια ναρκώνονται μὲ κάθε εἴδους καπνό, ἰδιαίτερα ὅμως μὲ ἐντομοκτόνο σκόνη καὶ τὰ ἰδιοπαρασκευάσματα ποὺ πωλοῦνται στὸ ἐμπόριο μὲ διάφορα ὀνόματα (φλίτ, κατὸλ κ.λ.π.). Ἀπ' αὐτὰ ἄλλα εἶναι ρευστὰ καὶ μὲ εἰδικὸ ψεκαστῆρα ψεκάζουμε τὰ δωμάτια καὶ ἄλλα εἶναι καπνογόνα.

Ὅταν πρόκειται νὰ καπνίσωμε ἢ νὰ ραντίσωμε τὸ δωμάτιο, ἀρχίζουμε τὸ ράντισμα ἢ ἀνάβουμε τὸ

Κεφαλὴ θήλεος ἀνωφελοῦς — Κεφαλὴ ἄρρενος ἀνωφελοῦς

εἰδικὸ γιὰ παραγωγὴ καπνοῦ ἐντομοκτόνο μὲ ἀνοικτὰ τὰ παράθυρα, ὥστε νὰ φύγουν τὰ κουνούπια καὶ προτοῦ τελειώσωμε τὰ κλείνουμε πάλι, ὥστε νὰ μείνῃ μέσα στὸ δωμάτιο ποσότης καπνοῦ γιὰ νὰ ναρκώσῃ καὶ ὅσα τυχὸν ἐμείνανε μέσα.

Λίγη εὐθυμία

ΑΥΤΟ ΤΟΥ ΕΛΕΙΠΕ...

— Καὶ σὲ παρακαλῶ, νὰ περπατᾶς στὶς μύτες τῶν ποδιῶν σου... Ἔχουν ἄρρωστο στὸ κάτω πάτωμα καὶ τὸν πειράζει ὁ θόρυβος.

✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦

ΤΟ ΤΑΜΑ ΤΟΥ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΟΥ

Δυὸ Μουσουλμᾶνοι, ταξιδεύοντας κάποτε σὲ τρικυμισμένη θάλασσα καὶ κινδυνεύοντας νὰ πνιγοῦν, εἶχαν τάξει στὸν προφήτη τους τὸν Μωάμεθ, ἐὰν σωθοῦν, νὰ πᾶνε μὲ τὰ πόδια ἀπ' τὴ Μεδίνα ὣς τὴν ἱερὴ Μέκκα, ἀφοῦ βάλουν μέσα στὰ ὑποδήματά τους φακές.

Ὁπωσδήποτε, τὸ καράβι μὲ τὸ ὁποῖον ταξίδευαν διέφυγε τὸν κίνδυνο. Οἱ δυὸ Μουσουλμᾶνοι βγῆκαν σῶοι καὶ ἀβλαβεῖς στὴν ξηρὰ καὶ σὰν εὐλαβεῖς ἄνθρωποι σκέφθηκαν νὰ πραγματοποιήσουν τὸ τάμα τους.

Ἔφθασαν λοιπὸν στὴ Μεδίνα καὶ ἕνα πρωΐ, ἀφοῦ ἔβαλαν φακὲς μέσα στὰ ὑποδήματά τους, ξεκίνησαν μὲ τὰ πόδια γιὰ τὴ Μέκκα.

Ὁ ἕνας προχωροῦσε μὲ ἄνεσι καὶ κύτταζε εἰρωνικὰ τὸν ἄλλο ποὺ κούτσαινε καὶ ἄφινε σὲ κάθε βῆμα του ἐπιφωνήματα πόνου. Περπάτησαν 2-3 ὧρες, ἀλλὰ ὁ δεύτερος σταμάτησε. Ἦταν ἀδύνατο νὰ προχωρήσῃ.

— Αὐτὲς οἱ φακές, εἶπε, μοῦ τρυποῦν τὶς πατοῦσες σὰν νὰ εἶναι πρόκες. Ὑποφέρω φρικτά.

— Ὁπωσδήποτε πρέπει νὰ συνεχίσουμε, μὴ ξεχνᾶς τὸ τάμα.

— Καλὰ ἄνθρωπέ μου, ἀλλὰ ὅσο μπορῶ. Ἐσένα δὲν σὲ ἐνοχλοῦν οἱ φακές;

— Ὄχι!

— Ὄχι; Πῶς δὲν πονᾶς, βρὲ ἄνθρωπέ μου; Πέ μου, σὲ παρακαλῶ, τί πρέπει νὰ κάνω γιὰ νὰ μὴ πονῶ;

— Ὅ,τι ἔκανα καὶ γώ!

— Δηλαδή;

— Νὰ βράσῃς τὶς φακὲς κι' ἔπειτα νὰ τὶς βάλῃς μέσα στὰ ὑποδήματά σου...

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ...

Ἦσαν παλαιοὶ συμμαθηταὶ καὶ συνηντήθησαν ἔπειτα ἀπὸ πολλὰ χρόνια. Θυμήθηκαν τὰ παληά. Ἐνοστάλγησαν τὴ μαθητική τους ζωὴ καὶ συνέχισαν τὴ συζήτησί τους:

— Καὶ πῶς τὰ περνᾶς τώρα; Ἀπὸ ὑγεία καλά;

— Ἔτσι κι' ἔτσι. Πρὸ μηνὸς μὲ ξύπνησαν κατὰ τὰ μεσάνυχτα καὶ μοῦ εἶπαν ὅτι ὁ ἀδελφός μου ἦταν βαρειὰ ἄρρωστος. Λοιπὸν βγῆκα στὸ δρόμο νὰ πάω νὰ τὸν δῶ καὶ μὲ πάτησε ἕνα αὐτοκίνητον.

— Κακὸ αὐτό.

— Ὄχι καὶ τόσο. Ἔγινα καλὰ σὲ λίγες μέρες καὶ πῆρα ἀποζημίωσι, 10 χιλ. δραχμές.

— Ὡραῖα!

— Ἔτσι κι' ἔτσι. Γιατὶ ἔκανα τὴν ἀνοησία νὰ τὶς παίξω στὸν Ἱππόδρομο. Ἔχασα ὅλο τὸ ποσόν.

— Πολὺ κακό!

— Εἶχε ὅμως καὶ τὴν καλή του ἄποψι. Στὸν Ἱππόδρομο γνώρισα ἕνα πλούσιο ἐφοπλιστὴ ποὺ μὲ ἐξετίμησε ἀμέσως καὶ μὲ προσέλαβε ὡς λογιστὴ σ' ἕνα ὑπερωκεάνειό του.

— Περίφημα!

— Δυστυχῶς ἀγαπητέ μου τὸ ὑπερωκεάνειο βυθίστηκε στὸ πρῶτο ταξεῖδι.

— Τρομερόν!

— Εὐτυχῶς ὅμως σώθηκα. Ἔφθασα κολυμβῶντας σ' ἕνα νησὶ τοῦ Εἰρηνικοῦ.

— Μπράβο, ὡραῖα!

— Ἐκεῖ ὅμως ὑπῆρχαν καννίβαλοι. Μὲ ἔπιασαν καὶ μὲ ἔφαγαν.

— Φρικτόν!

— Εὐτυχῶς ὅμως ἀναστήθηκα.

— Ἔξοχα! Μὰ γιὰ στάσου, πῶς ἀναστήθηκες;

— Ἀγνοῶ. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἔφυγα ἔπειτα μὲ ἀεροπλάνο. Ἀλλὰ τὸ ἀεροπλάνο ἔπεσε καὶ σκοτώθηκα.

— Πολὺ λυπηρόν!

— Ἔπειτα ὅμως ἀναστήθηκα ἐκ νέου.

— Λαμπρά!

— Πάλι βιάζεσαι. Ἐπιστρέφοντας λοιπὸν στὴν Ἀθήνα, ἔγινα πάλι θῦμα αὐτοκινητικοῦ δυστυχήματος.

— Πολὺ κακό!

— Ὄχι, γιατὶ πῆρα πάλι ἀποζημίωσι.

— Θαυμάσια.

— Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως ὑπέκυψα εἰς τὰ τραύματα ποὺ μοῦ εἶχε προξενήσει τὸ αὐτοκίνητο. Ἀπέθανα φίλε μου.

— Τρομερόν. Καὶ ξαναναστήθηκες;

— Ὄχι! Ἁπλῶς ξύπνησα!...

✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦

ΕΙΧΕ ΤΟΝ ΛΟΓΟΝ ΤΟΥ...

— Τί περιμένεις; Πυροβόλησε!

— Ὄχι, ἀγαπητέ μου! Θέλω νὰ τὸν πιάσω ζωντανό, γιατὶ πρόκειται νὰ τὸν φᾶμε ὕστερα ἀπὸ μιὰ ἑβδομάδα...

ΤΟΝ ΕΦΩΤΙΣΕ!

— Ἐσὺ μικρέ μου θὰ ξέρῃς, ἀφοῦ εἶσαι γυιὸς τοῦ σταθμάρχου. Πότε φεύγει τὸ τραῖνο;

— Μά... ὅταν σφυρίξῃ ὁ πατέρας, κύριε!

✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦✦

ΤΟΝ ΚΑΘΗΣΥΧΑΣΕ...

Στὸν κινηματογράφο ὁ κ. Γκρινιάρης διαμαρτύρεται ἐντόνως, ἐπειδὴ κάποιος ἄλλος, ἐπωφελούμενος ὀλιγολέπτου ἀπουσίας του, τοῦ ἐπῆρε τὴ θέσι.

— Μὰ κύριε, αὐτὴ ἡ θέσι εἶναι δική μου, λέγει ἀγανακτημένος. Πρὸ ὀλίγου καθόμουν ἐδῶ καὶ ἀπόδειξις ὅτι εἶχα ἀφήσει τὸ καπέλλο μου στὴ θέσι, ἕνα ὁλοκαίνουργο ἡμίψηλο!

— Ἔννοια σας, ἔννοια σας, τὸ καπέλλο σας εἶναι ἀκόμη ἐκεῖ ποὺ τὸ βάλατε...

ΛΟΓΙΚΟΝ!

Ὁ δεκανεύς: Ὅταν σημαδεύῃς γιατὶ κλείνεις τὸ ἕνα μάτι;

Ὁ νεοσύλλεκτος: Γιατὶ ἂν ἔκλεινα καὶ τὰ δυὸ δὲν θἄβλεπα!

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Γιατὶ φορᾶς τὶς κάλτσες σου ἀπὸ τὴν ἀνάποδη;

— Γιατὶ εἶναι τρύπιες ἀπ' τὴν καλή!

★

— Κώστα, παιδί μου, ξέρεις ποῦ κάθεται ὁ δάσκαλός σου;

— Στὴν ἕδρα, μπαμπᾶ!

★

Ὁ Δημητράκης κτύπησε τὸ μικρὸ Λεωνίδα στὸ μάτι. Κι' αὐτὸς γεμᾶτος θυμὸ τοῦ φωνάζει:

— Ἂν μοῦ τὄβγαζες... θὰ μοῦ τὸ πλήρωνες!

★

— Τάκη, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἔχει νὰ φάῃ 48 μέρες.

— Ἀλήθεια; Καὶ πῶς ζῇ;

— Κουτέ. Τρώει τὴ νύχτα.

★

Ὁ Δάσκαλος: «Ἔγραψα». Τί χρόνος εἶναι, Νῖκο;

Ὁ Νῖκος: 1939!

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Εἰς τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ἀλ. Κανελλόπουλον ηὐδόκησαν νὰ ἀποστείλουν τὰ κάτωθι τηλεγραφήματα ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς καὶ αἱ Α. Α. Β. Β. Υ. Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος καὶ αἱ Πριγκήπισσαι Φρειδερίκη καὶ Εἰρήνη, εἰς ἀπάντησιν τῶν εὐχῶν τὰς ὁποίας εὐλαβῶς ὑπέβαλεν ἐπὶ τῷ Νέῳ Ἔτει:

Εὐχαριστῶ ἐγκαρδίως.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Β΄

Ὑμᾶς, βαθμοφόρους καὶ μέλη Ε. Ο. Ν. εὐχαριστῶ ἐγκαρδίως.

ΠΑΥΛΟΣ ΔΙΑΔΟΧΟΣ

Ὑμᾶς, βαθμοφόρους καὶ μέλη Ε. Ο. Ν. εὐχαριστῶ ἐγκαρδίως.

ΦΡΕΙΔΕΡΙΚΗ

Ὑμᾶς καὶ ἅπαντα τὰ μέλη καὶ βαθμοφόρους τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας εὐχαριστῶ θερμότατα, εὐχομένη ὑγιὲς καὶ εὐτυχὲς τὸ Νέον Ἔτος.

ΕΙΡΗΝΗ

Η ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΤΟΥ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν ἐδόθη τὴν ἑσπέραν τῆς παρελθούσης Δευτέρας ἡ διάλεξις τοῦ Ὑφυπουργοῦ Τύπου καὶ Τουρισμοῦ κ. Νικολούδη, περὶ Ἐθνικοῦ Κράτους.

Πρὸ τοῦ «Παρνασσοῦ» εἶχε παραταχθῆ τμῆμα φαλαγγιτῶν διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν τιμῶν.

Ἐκ τῶν ἐπισήμων παρέστησαν εἰς τὴν διάλεξιν ὁλόκληρον τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον μὲ τὸν Ἀρχηγὸν ἐπὶ κεφαλῆς, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ Γεν. Ἐπιτελείου κ. Παπάγος, ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Νεολαίας κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος, ὁ πρύτανις καὶ καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, τοῦ Πολυτεχνείου, τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Ἐμπορικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν, οἱ ἀρχηγοὶ Ἀστυνομίας Πόλεων καὶ Χωροφυλακῆς, ὁ φρούραρχος Ἀθηνῶν, ὁ Γεν. Γραμματεὺς καὶ οἱ Διευθυνταὶ τῶν γραφείων τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Ε. Ο. Ν., οἱ περιφερειακοὶ Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι καὶ ἅπαντες οἱ ἀνώτατοι βαθμοφόροι τῆς Ὀργανώσεως, πλεῖστοι ἀνώτεροι καὶ κατώτεροι ἀξιωματικοὶ τοῦ στρατοῦ ξηρᾶς, θαλάσσης καὶ ἀέρος, διευθυνταὶ ἐφημερίδων καὶ δημοσιογράφοι καὶ ἐκλεκτὴ μερὶς κόσμου τῆς ἀθηναϊκῆς κοινωνίας.

Τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Ἀρχηγοῦ, ὁ ὁποῖος ἀφίκετο τὴν 7.30΄, ὑπεδέχθησαν τὰ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς αἰθούσης συγκεντρωμένα πλήθη μὲ ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις. Ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἡ ἀτμόσφαιρα ἐδονεῖτο ἀπὸ τὰς ζητωκραυγὰς τοῦ πλήθους καὶ τῶν φαλαγγιτῶν. Μόλις ὁ κ. Μεταξᾶς ἔλαβε θέσιν ἐντὸς τῆς αἰθούσης, ἀνῆλθεν ἐπὶ τοῦ βήματος ὁ Ὑφυπουργὸς Τύπου καὶ Τουρισμοῦ κ. Θ. Νικολούδης, ὁ ὁποῖος ὡμίλησε περὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Ἐθνικοῦ Κράτους μὲ τὴν γνωστὴν ἐμβρίθειαν καὶ δεξιοτεχνίαν, ἥτις τὸν διακρίνει ὡς ὁμιλητήν. Ἡ διάλεξις αὐτὴ εἶναι ἡ τρίτη κατὰ σειρὰν ἀπὸ τὰς ὀργανωθείσας ὑπὸ τῆς Ε. Ο. Ν.

ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΘΗΛΕΩΝ ΠΑΡΑ ΤΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙ

Κατόπιν Διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε. Ο. Ν. ἐτοποθετήθη ἡ Διοικήτρια τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Πρωτευούσης ὡς εἰσηγήτρια θηλέων παρὰ τῇ Κεντρικῇ Διοικήσει.

ΕΥΧΑΙ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΡΧΗΓΟΝ

Μὲ θερμότατο καὶ γεμᾶτο ἀπὸ ἐνθουσιασμὸ τηλεγράφημα οἱ Φαλαγγῖτες καὶ Φαλαγγίτισσες τῶν Ἰωαννίνων ὑπέβαλον τὰς εὐχάς των πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ του.

Τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν 9ην Ἰανουαρίου καὶ ὥραν 12.15΄ εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῶν ὑποδοχῶν τῶν Ἀνακτόρων τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἐγένετο ἡ βάπτισις τῆς πριγκηπίσσης θυγατρὸς τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου. Κατ' αὐτὴν παρέστησαν ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεύς, Αἱ Α. Α. Β. Β. Υ. Υ. οἱ Ὑψηλοὶ γονεῖς τῆς νεοφωτίστου, αἱ Α. Α. Β. Β. Υ. Υ. αἱ πριγκήπισσαι Εἰρήνη καὶ Αἰκατερίνη, ἡ Α. Β. Υ. ἡ πριγκήπισσα Ἑλένη, αἱ Α. Α. Β. Β. Υ. Υ. ὁ δοὺξ καὶ ἡ δούκισσα τοῦ Μπροῦνσβιγκ καὶ τοῦ Λούνεμπουργκ, καὶ οἱ πρίγκηπες Γεώργιος, Γουλιέλμος καὶ Γουέφος - Ἐρρῖκος τοῦ Ἀννοβέρου, ἀδελφοὶ τῆς πριγκηπίσσης Φρειδερίκης, μετὰ τῶν ἀκολουθιῶν αὐτῶν, οἱ πρεσβευταὶ Ἀγγλίας καὶ Ἰταλίας, ὁ πρόεδρος καὶ τὰ μέλη τοῦ Ὑπουργ. Συμβουλίου κλπ.

Ἀνάδοχοι ἦσαν ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεύς, αἱ Α. Α. Μ. Μ. ἡ Βασίλισσα τῆς Δανίας, ἡ Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας, ἡ Βασίλισσα τῆς Ἰταλίας καὶ ἡ Α. Β. Υ. ἡ πριγκήπισσα Εἰρήνη. Τὴν βάπτισιν ἐτέλεσεν ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν κ. Χρύσανθος. Εἰς τὴν νεοφώτιστον ἐδόθη τὸ ὄνομα Σοφία.

Ἐπὶ τῷ εὐτυχεῖ γεγονότι τῆς βαπτίσεως τῆς μικρᾶς πριγκηπίσσης Σοφίας, θυγατρὸς τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου καὶ τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσσης Φρειδερίκης, ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε. Ο. Ν. ἀπέστειλε τὰ κάτωθι τηλεγραφήματα ἐκ μέρους τῆς Διασκέψεως τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν, τῶν βαθμοφόρων καὶ τῶν μελῶν τῆς Ὀργανώσεως.

«Α. Β. Υ. Διάδοχον Παῦλον. Περιφερειακοὶ Διοικηταί, Διοικήτριαι Ε. Ο. Ν. Ἑλλάδος, συνελθόντες εἰς πρώτην διάσκεψιν, εὐλαβῶς παρακαλοῦν τὴν Υ. Β. Υ. ὅπως εὐδοκήσῃ καὶ δεχθῇ ἔκφρασιν τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ τῆς βαθυτάτης συγκινήσεως τῶν μελῶν ἐπὶ τῇ βαπτίσει τῆς Α. Β. Υ. πριγκηπίσσης Σοφίας καὶ πριγκηπίσσης Σκαπανίσσης τῆς Ε. Ο. Ν. Διοικηταί, Διοικήτριαι, βαθμοφόροι, Φαλαγγῖται, Φαλαγγίτισσαι, Σκαπανεῖς, Σκαπάνισσαι καὶ ἐγὼ προσωπικῶς δραττόμεθα εὐκαιρίας ἵνα καὶ αὖθις ὑποβάλωμεν εὐλαβῶς τὴν ἔκφρασιν τῶν αἰσθημάτων τῆς βαθυτάτης πίστεως καὶ ὑπερτάτης ἀφοσιώσεως τῆς Ε.Ο.Ν. πρὸς τὴν Υ. Β. Υ. καὶ Ἐθνικὴν Δυναστείαν μετὰ τῶν πλέον ὁλοψύχων εὐχῶν καὶ συγχαρητηρίων. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Νεολαίας».

«Α. Β. Υ. Πριγκήπισσαν Διαδόχου Φρειδερίκην. Περιφερειακοὶ Διοικηταί, Διοικήτριαι Ε.Ο.Ν. Ἑλλάδος, συνελθόντες εἰς πρώτην διάσκεψιν εὐλαβῶς παρακαλοῦν Υ. Β. Υ. ὅπως εὐδοκήσῃ καὶ δεχθῇ τὴν ἔκφρασιν τοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ βαθυτάτης συγκινήσεως πάντων τῶν μελῶν, ἐπὶ τῷ εὐτυχεῖ γεγονότι τῆς βαπτίσεως τῆς Α. Β. Υ. πριγκηπίσσης Σοφίας καὶ πριγκηπίσσης Σκαπανίσσης Ε. Ο. Ν., Διοικηταί, Διοικήτριαι, βαθμοφόροι, Φαλαγγῖται, Φαλαγγίτισσαι, Σκαπανεῖς, Σκαπάνισσαι καὶ ἐγὼ προσωπικῶς δραττόμεθα εὐκαιρίας ἵνα καὶ αὖθις ὑποβάλωμεν τὴν ἔκφρασιν τῶν αἰσθημάτων τῆς βαθυτάτης πίστεως καὶ ὑπερτάτης ἀφοσιώσεως τῆς Ε. Ο. Ν. πρὸς τὴν Υ. Β. Υ., Ἐπίτιμον Γενικὸν Διοικητὴν αὐτῆς. Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος Ε.Ο.Ν.».

Ἐπίσης τὴν 5ην μ. μ. τῆς ἰδίας ἡμέρας τμήματα Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, ἀποτελούμενα ἐκ 2.000, ἀνελθόντα εἰς τὰ ἐν Ψυχικῷ ἀνάκτορα τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου καὶ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ε.Ο.Ν., παρετάχθησαν ἔμπροσθεν τῶν ἀνακτόρων καὶ προέβησαν εἰς ἐνθουσιωδεστάτας ἐκδηλώσεις. Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος, συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσσης Διαδόχου Φρειδερίκης, ἐξῆλθε τῶν Ἀνακτόρων καὶ ἐπεθεώρησε τὰ παρατεταγμένα τμήματα, ἐνῷ οἱ Φαλαγγῖται καὶ αἱ Φαλαγγίτισσαι ἐν ἐξάλλῳ ἐνθουσιασμῷ ἐξητωκραύγαζον ὑπὲρ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου, τῆς Α. Β. Υ. τῆς πριγκηπίσσης Σοφίας.

Η Α' ΔΙΑΣΚΕΨΙΣ

ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΡΙΩΝ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Τὴν 4 Ἰανουαρίου καὶ ὥραν 10 π. μ. ἐγένετο ἡ ἐπίσημος ἔναρξις εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης τῶν ἐργασιῶν τῆς Α' Διασκέψεως τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας τῆς Ἑλλάδος.

Ο ΔΙΑΚΟΣΜΟΣ

Ἡ αἴθουσα τῆς Διασκέψεως εἶχε διακοσμηθῆ θαυμασίως μὲ σημαίας καὶ τὰ ἐμβλήματα τῆς Ε. Ο. Ν., τὰς εἰκόνας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Ἡ ἐξέδρα, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐκηρύχθη ἡ ἔναρξις τῶν ἐργασιῶν τῆς Διασκέψεως, εἶχεν ἐπενδυθῆ διὰ τῶν ἑλληνικῶν διασήμων, ἔνθεν καὶ ἔνθεν δὲ αὐτῆς εἶχον τοποθετηθῆ αἱ σημαῖαι τῶν Φαλάγγων τῶν Σχηματισμῶν Πρωτευούσης, ἄνωθεν δὲ καὶ εἰς τὸ κέντρον τὸ ἔμβλημα τῆς Ὀργανώσεως μὲ τὰς λέξεις: «ΠΙΣΤΙΣ — ΑΓΩΝ — ΝΙΚΗ» καὶ ὑπεράνω αὐτοῦ πελώριον φωτεινὸν Στέμμα.

Εἰς τὰ θεωρεῖα ἐξ ἄλλου εἶχε λάβει θέσιν τμῆμα τῆς Μουσικῆς τοῦ Δήμου Ἀθηναίων καὶ χορῳδία Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν.

Πρὸ τῆς ἐξέδρας εἶχον τοποθετηθῆ εἰδικὰ ἀνάκλιντρα διὰ τὴν Α. Β. Υ. τὸν Διάδοχον, τὰς Α. Α. Β. Β. Υ. Υ. τὰς Πριγκηπίσσας Φρειδερίκην καὶ Εἰρήνην καὶ τὸν Ἀρχηγόν. Ἐπίσης εἶχον διακοσμηθῆ διὰ σημαιῶν καὶ ἐμβλημάτων τῆς Ε. Ο. Ν. τὰ κιγκλιδώματα καὶ ὁ χῶρος τοῦ περιβόλου τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης. Ὁ ὅλος διάκοσμος, πρωτοφανοῦς ἐπιβλητικότητος, ἐνεποίησεν ἀρίστην ἐντύπωσιν καὶ προεκάλεσε τὸν ζωηρὸν ἐνθουσιασμὸν ὄχι μόνον τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦ λαοῦ, ὅστις εἶχε κατακλύσει τὰ πεζοδρόμια τῆς ὁδοῦ Σταδίου, χειροκροτῶν καὶ ζητωκραυγάζων ὑπὲρ τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ τῶν ἑκάστοτε προσερχομένων.

Η ΠΑΡΑΤΑΞΙΣ

Ἀπὸ τῆς πρωΐας εἶχον παραταχθῆ πρὸ τοῦ Ὑπουργείου πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν πρὸς τοὺς προσερχομένους ἀνὰ εἷς λόχος τῶν Ὑποδιοικήσεων Ἀρρένων καὶ Θηλέων, μία ὁμὰς Φαλαγγιτῶν τῆς Δ. Α. Σ. καὶ μία ὁμὰς Λόχων Ἐργασίας. Εἰς τὸν περίβολον εἶχεν ἐπίσης παραταχθῆ ἡ μουσικὴ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων.

Εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου, ὀλίγον πρὸ τῆς ἀφίξεως τῶν ἐπισήμων, ἡ κίνησις εἶχε καταστῆ ἀδύνατος, δύναμις δὲ ἀστυνομικῶν ἐτήρει τὴν τάξιν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ Κολοκοτρώνη μέχρι τῆς ὁδοῦ Ἐδ. Λῶ.

Ὁ Δήμαρχος κ. Πλυτᾶς, ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Α. Κανελλόπουλος καὶ οἱ Περιφερειακοὶ Διοικηταὶ κατὰ τὸ δοθὲν γεῦμα ὑπὸ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων.

Η ΑΦΙΞΙΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΗΜΩΝ

Πρῶτος ἀφίχθη τὴν 9.40' ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ἀλέξ. Κανελλόπουλος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ὑπασπιστοῦ του, ὅστις ἐγένετο ἀντικείμενον ἐνθουσιωδῶν ἐκδηλώσεων ἐκ μέρους τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν Φαλαγγιτισσῶν. Τὴν 9.50 ἀφίχθη ὁ Ἀρχηγὸς ἐν μέσῳ θυέλλης χειροκροτημάτων καὶ ζητωκραυγῶν.

Τὰ εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου συγκεντρωμένα πλήθη, ἅμα τῇ ἐμφανίσει τοῦ πρωθυπουργικοῦ αὐτοκινήτου, ἐξέσπασαν εἰς οὐρανομήκεις ζητωκραυγὰς καὶ χειροκροτήματα διαρκέσαντα ἐπὶ μακρόν, ἐνῷ ἡ μουσικὴ τοῦ Δήμου καὶ τὰ παρατεταγμένα τμήματα τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ τῶν Φαλαγγιτισσῶν ἀπέδιδον τιμάς. Ὁ Ἀρχηγός, κατελθὼν τοῦ αὐτοκινήτου, ἀνῆλθε διὰ τῆς κεντρικῆς κλίμακος τοῦ Ὑπουργείου εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Διασκέψεως, ὅπου ἄλλη θύελλα ἐνθουσιασμοῦ χειροκροτημάτων καὶ ζητωκραυγῶν ἐξέσπασεν εἰς τὴν θέαν τοῦ μεγάλου Ἀρχηγοῦ, ἐνῷ αἱ ἐκδηλώσεις τοῦ πλήθους ἐξηκολούθουν ἐνθουσιωδέστεραι. Τὸν Ἀρχηγὸν ὑπεδέχθη ἐντὸς τῆς αἰθούσης ὁ Κυβ. Ἐπίτροπος τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ἀλέξ. Κανελλόπουλος, ἐνῷ ἅπαντες οἱ ἐν τῇ αἰθούσῃ ὄρθιοι προέβαινον εἰς ἀπεριγράπτου ἐνθουσιασμοῦ ἐκδηλώσεις, χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγάς.

Ἀπὸ τὸ πρῶτον παρατεθὲν γεῦμα εἰς τοὺς Περιφερειακοὺς Διοικητὰς εἰς τὸ ἑστιατόριον «Ἀβέρωφ», καθ' ἣν στιγμὴν ὁμιλεῖ ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια Πρωτευούσης κ. Λ. Μαντζούφα.

Τὴν 10 ἀκριβῶς νέα θύελλα χειροκροτημάτων καὶ ζητωκραυγῶν, καλύπτουσα τὸ βασιλικὸν ἐμβατήριον, ἀνήγγειλε τὴν ἄφιξιν τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου, Γεν. Ἀρχηγοῦ τῆς Ε. Ο. Ν., τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσσης Φρειδερίκης, ἐπιτίμου Γεν. Διοικητοῦ, καὶ τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσσης Εἰρήνης, ἐπιτίμου Γεν. Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Σχηματισμῶν Θηλέων τῆς Ε. Ο. Ν. Αἱ Α. Α. Β. Β. Υ. Υ., συνοδευόμεναι παρὰ τῶν ὑπασπιστῶν καὶ τῶν ἐπὶ τῶν τιμῶν κυριῶν, εἰσῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου τὰς ὑπεδέχθη ὁ Ἀρχηγός.

Ἐντὸς τῆς αἰθούσης εἶχον συγκεντρωθῆ ὅλοι οἱ Περιφερειακοὶ Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι τῆς Ἑλλάδος, ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς καὶ οἱ Διευθυνταὶ Γραφείων τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, ὁ Διοικητὴς Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ οἱ ἀνώτατοι βαθμοφόροι τῆς Ὀργανώσεως. Ἐπίσης παρέστησαν ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης κ. Ταμπακόπουλος, ὁ ὑφυπουργὸς τοῦ Πολ. Γραφείου κ. Μπουρμπούλης, ὁ Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Ἐθν. Παιδείας κ. Σπέντζας, ὁ διοικητὴς τοῦ Α' Σώματος Στρατοῦ στρατηγὸς κ. Πιτσίκας, ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων κ. Πλυτᾶς, οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Τύπου κ. ἄ.

Η ΠΡΩΤΗ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ
(4η Ἰανουαρίου)

Ἡ κήρυξις τῆς ἐνάρξεως τῆς Διασκέψεως

Εὐθὺς μετὰ τὴν ἄφιξιν τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου, ὁ βοηθὸς Ἐπίσκοπος Ἅγιος Ταλαντίου ἐτέλεσε τὸν Ἁγιασμόν.

Μετὰ τὴν ἱεροτελεστίαν ἀνῆλθεν εἰς τὸ βῆμα ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Κανελλόπουλος

Ὁ Ὑφυπουργὸς Τύπου καὶ Τουρισμοῦ κ. Νικολούδης ἀνάμεσα σὲ Φαλαγγίτες καὶ Φαλαγγίτισσες στὴν ἐκδρομὴ τοῦ Μαραθῶνος.

καὶ ἀνέγνωσε τὸν κατάλογον τῶν περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν τῆς Ε. Ο. Ν. Ἑλλάδος.

Μεθ' ὃ ἀνῆλθεν εἰς τὸ βῆμα ὑπὸ τὰ χειροκροτήματα καὶ τὰς ζητωκραυγὰς τῶν παρισταμένων ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος. Ἡ μουσικὴ ἀνέκρουσε τὸν Ὕμνον τῆς Νεολαίας, τῇ συνοδείᾳ χορῳδίας Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν. Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος ἐκήρυξε τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Διασκέψεως εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

«Κηρύσσω τὴν ἔναρξιν τῆς Α΄ Διασκέψεως τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν Νεολαίας».

Ἀκολούθως ἀνῆλθεν εἰς τὸ βῆμα ὁ Ἀρχηγὸς ἐν μέσῳ ραγδαίων χειροκροτημάτων καὶ ὡμίλησε πρὸς τὰ μέλη τῆς Διασκέψεως. Τὸν λόγον τοῦ Ἀρχηγοῦ δημοσιεύομεν ὁλόκληρον εἰς τὰς πρώτας σελίδας.

Τὸ πέρας τῆς ὁμιλίας τοῦ Ἀρχηγοῦ ἐκάλυψαν οὐρανομήκεις ζητωκραυγαὶ καὶ χειροκροτήματα καὶ ἐνθουσιωδέσταται ἐκδηλώσεις. Ἐπηκολούθησεν ἡ ἐκτέλεσις τοῦ Ἐθνικοῦ Ὕμνου ὑπὸ τῆς Χορῳδίας τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, τῇ συνοδείᾳ τῆς ἐντὸς τῆς αἰθούσης εὑρισκομένης μουσικῆς τοῦ Δήμου, μετὰ ταῦτα δὲ ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος καὶ αἱ Α. Α. Β. Β. Υ. Υ. αἱ Πριγκήπισσαι ἀνεχώρησαν, συνοδευόμεναι ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε. Ο. Ν. Τὰ ἔξωθεν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης πλήθη προέβησαν εἰς ἐνθουσιωδεστάτας ἐκδηλώσεις. Ὁ Ἀρχηγός, μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Διασκέψεως, ὅπου συνεχίσθησαν ἐντονώτεραι αἱ ἐκδηλώσεις καὶ ζητωκραυγαὶ ἐκ μέρους τῶν περιφερ. Διοικητῶν καὶ τῶν λοιπῶν παρευρισκομένων. Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐζητωκραύγασεν ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας, ἀνεχώρησε δὲ προπεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε. Ο. Ν. Τὰ πλήθη ἐπευφήμησαν ἐνθουσιωδέστατα τὸν ἀπερχόμενον Ἐθνικὸν Κυβερνήτην. Μετὰ ταῦτα οἱ περιφ. Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι μετέβησαν ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης συντεταγμένοι καὶ μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν μουσικὴν τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, διὰ τῶν ὁδῶν Σταδίου καὶ Βουκουρεστίου, εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, ἔνθα εἶχε παραταχθῆ δύναμις Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν. Ὁ περιφερειακὸς Διοικητὴς καὶ ἡ Διοικήτρια Ἀχαΐας, ἐκπροσωποῦντες ἐν προκειμένῳ ἁπάσας τὰς Περιφ. Διοικήσεις Ἀρρένων καὶ Θηλέων τῆς Ἑλλάδος, κατέθεσαν στέφανον, ἐνῷ ἡ μουσικὴ τοῦ Δήμου ἀνέκρουε τὸν Ἐθνικὸν Ὕμνον καὶ τοὺς Ὕμνους τῆς Νεολαίας καὶ τῆς 4ης Αὐγούστου. Ἐκεῖθεν συντεταγμένοι μετέβησαν εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, ὅπου καὶ διελύθησαν.

Τὴν 1.30΄ μ. μ. οἱ περιφ. Διοικηταὶ καὶ αἱ περιφ. Διοικήτριαι παρεκάθησαν εἰς γεῦμα εἰς τὸ Ἑστιατόριον «Ἀβέρωφ», δοθὲν ὑπὸ τοῦ περιφ. Διοικητοῦ καὶ τῆς περιφ. Διοικητρίας Πρωτευούσης. Εἰς τὸ γεῦμα παρεκάθησαν ἐπίσης καὶ ἀνώτατοι βαθμοφόροι τῆς Ὀργανώσεως, ἠγέρθησαν δὲ προπόσεις ἐκ μέρους τοῦ περιφ. Διοικητοῦ Πρωτευούσης, ἐκφράσαντος τὴν χαράν του διὰ τὴν τιμὴν ἥτις ἔλαχεν εἰς τὰς Περιφ. Διοικήσεις Πρωτευούσης νὰ φιλοξενήσουν, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς πρώτης Διασκέψεως, τοὺς συναγωνιστὰς καὶ τὰς συναγωνιστρίας ὅλης τῆς Χώρας, ὡς ἐπίσης καὶ τὰς μεγάλας ἠθικὰς ὑποχρεώσεις μὲ τὰς ὁποίας εἶναι ἐπιφορτισμένοι οἱ περιφ. Διοικηταὶ εἰς τὸ ἔργον των, διὰ τὸ ὁποῖον πρῶτος ἐργάζεται καὶ μοχθεῖ ὁ ἐμπνευσμένος Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως. Ἐπίσης προπόσεις ἤγειραν ἡ περιφ. Διοικήτρια Πρωτευούσης, οἱ περιφ. Διοικηταὶ Θεσσαλονίκης, Ἡρακλείου, Καλαμῶν, Κυκλάδων καὶ ἡ περιφ. Διοικήτρια Λέσβου.

Τὴν 4 μ. μ. συνεχίσθησαν αἱ ἐργασίαι τῆς Διασκέψεως εἰς τὴν αὐτὴν αἴθουσαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, παρουσίᾳ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου. ὡμίλησε δὲ ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ἀλέξ. Ν. Κανελλόπουλος, διαγράψας τὰς κατευθύνσεις εἰς ἕκαστον τομέα ἐργασίας τῆς Ὀργανώσεως, διακοπτόμενος συνεχῶς ἀπὸ τὰ χειροκροτήματα καὶ τὰς ἐκδηλώσεις τῶν παρευρισκομένων. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ λόγου τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος ἀνεχώρησε συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ ὑπὸ τὰς ἐπευφημίας τῶν περιφ. Διοικητῶν.

Αἱ ἐργασίαι τῆς Διασκέψεως συνεχίσθησαν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε. Ο. Ν. μὲ Γραμματέα τὸν Διευθυντὴν τοῦ Γεν. Ἀρχείου καὶ Διεκπεραιώσεως τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως.

Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ
(5η Ἰανουαρίου)

Τὴν 9ην π. μ. ἐπανελήφθησαν αἱ ἐργασίαι τῆς Διασκέψεως τῶν περιφερειακῶν Διοικητῶν τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. Ἀλεξ. Ν. Κανελλοπούλου, συνεζητήθησαν δὲ ζητήματα ἀναγόμενα εἰς τὴν στρατιωτικὴν προπαίδευσιν, ἅτινα ἀνέπτυξε διὰ μακρῶν ὁ Διευθυντὴς τοῦ Γραφείου Στρατιωτικῆς Προπαιδεύσεως τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως.

ΤΟ ΓΕΥΜΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Τὴν 1.30΄ μ. μ. παρετέθη γεῦμα εἰς τὸ «Ἀκροπὸλ Παλλὰς» ὑπὸ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων πρὸς τιμὴν τῶν περιφερειακῶν Διοικητῶν, εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν οἱ Ὑπουργοὶ Δικαιοσύνης κ. Ταμπακόπουλος, Ἐσωτερικῶν κ. Δουρέντης, Γεωργίας κ. Κυριακός, Συγκοινωνίας κ. Οἰκονόμου, Σιδηροδρόμων κ. Νικολαΐδης, οἱ Ὑφυπουργοὶ Ἐργασίας κ. Δημητρᾶτος, Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας κ. Τζῖφος, ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ἀλ. Ν. Κανελλόπουλος, οἱ περιφερειακοὶ Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι, ὁ Γεν. Γραμματεὺς καὶ οἱ Διευθυνταὶ τῶν Γραφείων τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως καὶ ἀνώτατοι βαθμοφόροι τῆς Ὀργανώσεως. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος ἡ μουσικὴ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων ἐπαιάνιζε διάφορα μουσικὰ τεμάχια. Ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων κ. Πλυτᾶς ἤγειρε πρόποσιν εἰπών:

«Εὐχαριστῶ θερμῶς τοὺς κ. κ. Ὑπουργοὺς οἱ ὁποῖοι μᾶς ἔκαμαν τὴν χαρὰν καὶ τὴν εὐχαρίστησιν νὰ τιμήσουν τὸ σημερινόν μας πρόγευμα. Εὐχαριστῶ προσέτι καὶ ἐκ μέρους τῶν συνδαιτημόνων, ὡς ἐκπροσώπων τῆς Νεολαίας.

Ἐκπρόσωποι τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας:

Ἡ Ἀθήνα χαιρετίζει τὴν σημερινὴ συγκέντρωσί σας μὲ τὸν ἱερώτερο παλμὸ τῆς Ἐθνικῆς ψυχῆς. Ἡ συγκέντρωσις αὐτὴ τῶν ἐκπροσώπων τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας καὶ ἐκείνων ποὺ ζοῦν ἐδῶ δὲν εἶναι ἕνα ἁπλὸ πανηγυρικὸ γεγονός. Φανερώνει ὅτι ὅλη ἡ ἄλκιμη γενεὰ συντεταγμένη, πειθαρχική, ἐνθουσιώδης, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὴν Αὐτοῦ Βασιλικὴν Ὑψηλότητα τὸν Διάδοχον τοῦ Θρόνου καὶ τὰς Α. Β. Υ. τὰς Πριγκηπίσσας, ὅλοι μὲ ψυχικὴν ὑγείαν, μὲ ἀναπτερωμένη τὴ σκέψι, μὲ ἐπίγνωσι τοῦ ὅρκου ποὺ ἔχετε δώσει, βαδίζει ἐνθουσιωδῶς στὸ δρόμο ποὺ ἐχάραξεν ὁ Ἐθνικὸς αὐτὸς Κυβερνήτης. Καὶ δείχνει

Ἀπὸ τὴν ἐκδρομὴν εἰς τὸν Μαραθῶνα.

ἀκόμη στὰ μάτια καὶ τοῦ πιὸ διστακτικοῦ, ποὺ μπορεῖ νὰ ὑπῆρχεν ὡς τὰ χθές, ὅτι ἡ πίστις στὴν πατριωτικὴ ἰδέα ἐρρίζωσε μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ Ἕλληνος καὶ ὅτι ὅλοι μὲ σταθερὸ βῆμα — αὐτὸ τὸ βῆμα ποὺ ἀκούεται τώρα βαρὺ καὶ ρυθμικὸ ἀπὸ τὶς Φάλαγγες τῆς Νεολαίας — συνεχίζουν τὴν πορείαν ἡ ὁποία ἄρχισε τὴν 4ην Αὐγούστου. Καὶ τὴν συνεχίζουν μὲ τὸν ὡραῖον ἐνθουσιασμὸν ποὺ μεταδίδουν στὶς καρδιὲς τῶν Ἑλλήνων οἱ ἡγέται σας καὶ μὲ τὸ τραγούδι στὴν ψυχὴ καὶ στὰ χείλη: «Ἐμπρὸς γιὰ μιὰ Ἑλλάδα Νέα». Γιὰ μιὰ Ἑλλάδα πιὸ δυνατή, πιὸ εὐτυχισμένη, τὴν Ἑλλάδα ποὺ ὠνειρευθήκαμε ὅλες οἱ Ἑλληνικὲς γενεές. Ὅλοι εἴμεθα μέλη τῆς ἰδίας Μεγάλης Οἰκογενείας ποὺ λέγεται ΠΑΤΡΙΣ, ὅπως εἶπε ὁ Μεγάλος μας Ἀρχηγὸς τοῦ Κράτους, ὁ ἀναμορφωτὴς τῆς Ἑλλάδος, χωρὶς διακρίσεις, πλούσιοι, πτωχοί, ἀγρόται, ἀστοί, ὅλοι μὲ τὰ ἴδια δικαιώματα.

Σεῖς μεθαύριον ποὺ θὰ παραδώσετε τὴν Σημαίαν τῆς Ἐθνικῆς Ἀναγεννήσεως εἰς τοὺς νεωτέρους, αὐτοὺς ποὺ πρέπει νὰ συγκροτήσουν τὰς πυκνὰς φάλαγγας τῆς αὐριανῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας θὰ τοὺς ἔχετε μυήσει εἰς τὸ πατριωτικὸν σύνθημα ποὺ σᾶς ἔδωσεν ὁ σημερινὸς Ἀρχηγὸς τοῦ Κράτους: «Ἀμύνεσθαι περὶ Πάτρης». Καὶ αὐτοὶ μὲ τὴν καρδιὰ θερμὴ καὶ παλλόμενη ἀπὸ τὸν δικόν μας ἐνθουσιασμὸν θὰ προχωρήσουν στὸν δρόμο ποὺ ὀνειροπολοῦμεν καὶ οἱ ἐκπροσωποῦντες τὸ παρὸν καὶ οἱ συμβολίζοντες τὰς ἐλπίδας τοῦ μέλλοντος».

Μετὰ τὸν κ. Δήμαρχον ἤγειρε πρόποσιν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Κανελλόπουλος, εὐχαριστήσας τὸν κ. Δήμαρχον τόσον διὰ τὸ γεῦμα καὶ τοὺς λόγους του, ὅσον καὶ διὰ τὴν εὐκαιρίαν τὴν ὁποίαν παρέσχεν ὥστε οἱ διοικοῦντες ἄνω τῶν 500.000 Ἑλληνόπουλα νὰ ἔλθουν εἰς ἄμεσον ἐπαφὴν μὲ τὸν Δήμαρχον Ἀθηναίων καὶ μὲ τὰ μέλη τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως, τοὺς πολυτίμους συναγωνιστὰς τοῦ Ἀρχηγοῦ, τοὺς ὁποίους θεωρεῖ καὶ ἡ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας ὡς συναγωνιστὰς της. Ηὐχαρίστησε κατόπιν τοὺς κ. κ. Ὑπουργοὺς διὰ τὴν τεραστίαν βοήθειαν καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τὴν ὁποίαν παρέχουν εἰς τὴν Ὀργάνωσιν, ὡς καὶ τὸν Ὑφυπουργὸν τῆς Ἐργασίας ὡς Γενικὸν Γραμματέα τῆς Συνομοσπονδίας τῶν Ἐργατικῶν Σωματείων διὰ τὸ τηλεγράφημα πρὸς τὴν Α' Διάσκεψιν τῶν Περιφ. Διοικητῶν τῆς Ὀργανώσεως ἐκ μέρους τῶν ἐργατῶν, ἤγειρε δὲ τὸ κύπελλον εἰς ὑγείαν τοῦ κ. Δημάρχου καὶ τῶν κ. κ. Ὑπουργῶν.

Μετὰ τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον τῆς Ε. Ο. Ν. ἤγειρε πρόποσιν ὁ περιφερ. Διοικητὴς Ἡρακλείου Κρήτης, εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

Πολλὲς φορὲς διαβάζοντας ἔχω σταματήσει μὲ θαυμασμὸ καὶ κατάνυξι μπρὸς σὲ ἄρρητες ὡμορφιὲς καὶ πολλὲς φορὲς ἀπόμεινα κατάπληκτος μπρὸς στὴν πανώρια μεγαλωσύνη ἀνθρώπων τοῦ πνεύματος.

Ἕνα τέτοιο σταμάτημα ἐσημείωσα πρὸ μηνὸς διαβάζοντας τὴν πολιτικὴ διαθήκη τοῦ Κεμὰλ Ἀτατούρκ.

Μιὰ φράσις του μὲ κράτησε σκεπτικὸ γιὰ ὧρες. Ἡ ἑξῆς: «Τὴν πλήρη χαρὰ καὶ τὴν πλήρη εὐτυχία στὴ ζωὴ μπορεῖ νὰ γνωρίσῃ κανείς, μόνον ὅταν ἐργάζεται γιὰ τὴν ὕπαρξι, τὴν τιμὴ καὶ τὴν εὐτυχία τῶν γενεῶν ποὺ ἔρχονται». Αὐτὸ ποὺ λέει ὁ Κεμὰλ εἶναι κάτι πολὺ ὡραῖο. Σκεφθῆτέ το. Παίρνει τὸ εὖρος τῆς θειότητος, τοῦ πανανθρωπισμοῦ, τοῦ ἀπολύτου καλοῦ. Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἐξήλεψα καὶ ἡ σιωπηλὴ σκέψις μου μοὔφερε γρήγορα σὰν σὲ κινηματογραφικὴ ταινία ὅλη τὴν μακρά μας ἱστορία, γιὰ νὰ σταματήσω χαρούμενος σ' ἕνα μεγάλο ἔργο. Στὸ ἔργο τοῦ Μεταξᾶ. Προτοῦ ἀκόμα διαβάσῃ ὁ Μεγάλος Ἀρχηγός μας τὴ διαθήκη τοῦ Τούρκου ἀναμορφωτοῦ, μὲ τὸ ἀνώτερο πνεῦμα του καὶ μὲ τὴ δυνατὴ ψυχή του, ἐπραγματοποίησε κάτι ποὺ γιὰ τὸν Κεμὰλ ἀπετέλεσε ὄνειρο, ἐλπίδα, πόθο. Ἐζήτησε τὴν ἀνακλαστικὴ εὐτυχία δημιουργῶντας ἀπὸ τώρα ὕπαρξι, τιμὴ καὶ εὐτυχία γιὰ τὶς γενεὲς ποὺ ἔρχονται. Τὸ ἔργον του εἶναι τρομερὰ μεγάλο. Δὲν τὸ καταλαβαίνουν ἀκόμα πολλοί, ποὺ δὲν εἶναι μεμυημένοι στὴ μεγάλη Ἐθνικὴ μυσταγωγία, ποὺ καλούμαστε καὶ μεῖς ὡς μικροὶ μυσταγωγοί. Μὰ θὰ τὸ αἰσθανθοῦν καὶ θὰ τὸ νοιώσουν μιὰ μέρα ὅλοι καὶ θὰ τὸν τιμήσουν διπλᾶ, γιατὶ ἀρχίζει τὸ Μεγάλο Ἐθνικό Του Οἰκοδόμημα ἀπὸ τὰ θεμέλια μὲ τ' ἀκάτεχα, τ' ἀνίδεα, τ' ἀγνὰ Ἑλληνόπουλα. Μὲ τὸ ἔργο του αὐτὸ ὁ Μεγάλος Ἀναδημιουργὸς ὁλοκληρώνει τὴν ἀνωτερότητα τῆς φυλῆς μας καὶ συνεχίζει τὴν προσπάθεια τῶν Μινωϊκῶν ποὖχε ἀπότοκο τὴν ἀνδροποίησι τῶν Σπαρτιατῶν. Εἶναι εὐτύχημα τὸ ὅτι ἡ προσπάθειά του αὐτὴ ἔχει ἀφετηρία τὴ σκιὰ τῆς Ἀκροπόλεως, γιατὶ μόνο ἔτσι ἡ ψυχικὴ ἐνδυνάμωσις τῶν νέων τῆς Ἑλλάδος θάχῃ καὶ τὴν ἐξιδανίκευσι τῆς πνευματικῆς ἀνωτερότητος. Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς εἶναι ὁ Μεγάλος Ἀρχιτέκτων. Εἶναι ὁ Πρωτομάστορας. Καὶ μεῖς; Εὐτυχεῖς ἂν κριθοῦμε ἄξιοι γιὰ νὰ πάρωμε τὸν τίτλον τοῦ ἁπλοῦ μαστόρου. Τὸ νὰ μᾶς κρίνῃ ἀξίους τῆς τιμῆς τοῦ συνεργάτου ὁ Δυνατὸς Ἀναδημιουργὸς καὶ Μεγάλος Ἀναμορφωτής, μᾶς δημιουργεῖ καθήκοντα εὐγνωμοσύνης. Γι' αὐτό, ἐπωφελούμενοι ἀπὸ τὴ συγκέντρωσι ποὺ ὁ εὐγενικὸς καὶ ἐκλεκτὸς Δήμαρχος Ἀθηναίων κ. Πλυτᾶς ὠργάνωσε σήμερα καὶ γιὰ τὴν ὁποίαν τὸν εὐχαριστοῦμε θερμότατα, σηκώνω τὸ ποτῆρι μου καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ πιοῦμε ὅλοι στὴν ὑγειὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Πρωτομάστορα, τοῦ Μεγάλου Ὁραματιστοῦ.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν προπόσεων ἐγένοντο ζωηραὶ ἐκδηλώσεις ἐκ μέρους τῶν συνδαιτημόνων ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους, τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου, τοῦ Ἐθνικοῦ μας Κυβερνήτου κ.λ.π. Κατὰ τὸ τέλος τοῦ γεύματος ἡ μουσικὴ τοῦ Δήμου ἀνέκρουσε τὸν

Ἀπὸ τὴν ἐκδρομὴν τοῦ Μαραθῶνος.

Ἐθνικὸν Ὕμνον καὶ τοὺς Ὕμνους τῆς Νεολαίας καὶ τῆς 4ης Αὐγούστου, τοὺς ὁποίους ἔψαλον καὶ οἱ συνδαιτημόνες.

Τὴν 4ην μ. μ. συνεχίσθησαν αἱ ἐργασίαι τῆς Διασκέψεως εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης παρουσίᾳ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου καὶ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ε. Ο. Ν., συνεζητήθησαν δὲ ζητήματα ἀναγόμενα εἰς τὴν ἀθλητικὴν ἐξόρμησιν τῆς Ὀργανώσεως καὶ τὸν ἀθλητισμὸν ἐν γένει, κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Γραφείου Φυσικῆς Ἀγωγῆς τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, ἐπηκολούθησε δὲ ἀνάλυσις ἑνὸς ἑκάστου κεφαλαίου.

Κατὰ τὴν γενομένην 10λεπτον διακοπὴν ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, παρέμεινεν εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. Αἱ ἐργασίαι τῆς συνεδριάσεως ἐπανελήφθησαν, παρουσίᾳ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου, διεξήχθη δὲ συζήτησις μεταξὺ τῶν συνέδρων ἐπὶ τῶν ἀθλητικῶν ζητημάτων.

Τόσον κατὰ τὴν ἄφιξιν, ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου οἱ περιφερειακοὶ Διοικηταὶ καὶ οἱ παρακολουθοῦντες τὴν Διάσκεψιν βαθμοφόροι τῆς Ε. Ο. Ν. προέβησαν εἰς ἐνθουσιωδεστάτας ἐκδηλώσεις.

Τὴν 7ην μ. μ. οἱ περιφ. Διοικηταὶ καὶ οἱ ἀνώτατοι βαθμοφόροι τῆς Ὀργανώσεως παρηκολούθησαν διάλεξιν εἰς τὸν «Παρνασσὸν» τοῦ περιφερειακοῦ Διοικητοῦ Κοζάνης κ. Δ. Γλυκοφρύδη, ὁμιλήσαντος μὲ θέμα: «Ἰω-

άννης Μεταξᾶς — Σκιαγραφία τοῦ 'Αρχηγοῦ», τὴν δὲ 10ην μ. μ. παρηκολούθησαν παράστασιν εἰς τὸ θέατρον Κοτοπούλη.

Η ΤΡΙΤΗ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ
(6η Ἰανουαρίου)

Τὴν μεγαλοπρεπῆ τελετὴν τῆς καταδύσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ εἰς τὸν Πειραιᾶ παρηκολούθησαν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ἀλέξ. Κανελλόπουλος μετὰ τοῦ ὑπασπιστοῦ του, οἱ περιφερειακοὶ Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀνώτατοι βαθμοφόροι τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως. Εἰς τὴν στρατιωτικὴν παράταξιν συμμετέσχον καὶ δύο Φάλαγγες ἐκ δύο χιλιάδων περίπου Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Πειραιῶς. Μετὰ τὸ πέρας τῆς τελετῆς οἱ περιφερειακοὶ Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι μετέβησαν συντεταγμένοι καὶ μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τμῆμα τῆς μουσικῆς τῆς Ὑποδιοικήσεως Πειραιῶς εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ὑποδιοικήσεως. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Ἀλεξ. Κανελλόπουλος, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τῆς Ὑποδιοικήσεως Πειραιῶς, προέβη εἰς ἐπιθεώρησιν τῶν μετασχόντων εἰς τὴν παράταξιν τμημάτων τῆς Ε. Ο. Ν. τῆς Ὑποδιοικήσεως Πειραιῶς.

Τὴν 4ην μ. μ. συνεχίσθησαν αἱ ἐργασίαι τῆς Διασκέψεως τῶν περιφερειακῶν Διοικητῶν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, παρουσίᾳ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου, συνεζητήθησαν δὲ οἰκονομικὰ ἐν γένει ζητήματα, εἰσηγουμένου διὰ μακρῶν τοῦ Διευθυντοῦ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως.

ΤΟ ΓΕΥΜΑ ΤΟΥ κ. ΣΠΕΝΤΖΑ

Τὴν ἑσπέραν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ «Μαξίμ» ἐδόθη γεῦμα ὑπὸ τοῦ Γ. Γραμμ. τοῦ Ὑπουργ. Ἐθν. Παιδείας κ. Σπέντζα, εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ἀλέξ. Κανελλόπουλος, οἱ περιφερειακοὶ Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι καὶ ἀνώτατοι βαθμοφόροι τῆς Ὀργανώσεως. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος ὁ κ. Σπέντζας ἤγειρε πρόποσιν εἰπών:

«Κύριε Κυβερνητικὲ Ἐπίτροπε, κύριοι περιφερειακοὶ Διοικηταὶ καὶ κυρίαι Διοικήτριαι,

»Αἰσθάνομαι ἰδιαιτέραν χαρὰν καὶ τιμὴν διότι μοῦ παρεσχέθη ἡ εὐκαιρία νὰ παρευρεθῶ μεταξὺ τῶν πρωτοπόρων καὶ καθοδηγητῶν τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας. Ἀπὸ τῆς θέσεως τὴν ὁποίαν μοῦ ἐνεπιστεύθη ὁ Μεγάλος μας Κυβερνήτης καὶ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως, ἐκφράζω τὴν εὐγνωμοσύνην μου διὰ τὴν βοήθειαν τὴν ὁποίαν μᾶς παρέχετε εἰς τὴν διαπαιδαγώγησιν τῆς Νεολαίας. Βεβαίως συναντήσατε εἰς τὸν δρόμον σας ἀντιδράσεις καὶ σκοπέλους, ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ὅμως τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας δὲν θὰ συναντήσετε πλέον τώρα οὐδεμίαν ἀντίδρασιν, ἀλλὰ ὑποσχόμεθα νὰ σᾶς παράσχωμεν κάθε εὐκολίαν μετὰ προθυμίας καὶ ἐνθουσιασμοῦ. Θὰ εὕρετε τὴν Παιδείαν παρὰ τὸ πλευρόν σας, μὲ χαρὰν δὲ βλέπω ἀνωτάτους ἐκπαιδευτικοὺς νὰ φέρουν τὴν τιμίαν στολὴν τοῦ Φαλαγγίτου. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁλόκληρος ὁ ἐκπαιδευτικὸς κόσμος ὅστις διακρίνεται διὰ τὰ πατριωτικὰ καὶ ἐθνικά του αἰσθήματα, ὑπὸ τὴν θερμουργὸν πνοὴν τοῦ Ἀρχηγοῦ μας, θὰ σᾶς βοηθήσῃ εἰς τὸ ἔργον τῆς ἐθνικῆς διαπαιδαγωγήσεως τῆς Νεολαίας, διότι τὸ ἔργον τοῦτο δὲν εἶναι ἄλλο τι παρὰ συμπλήρωμα τοῦ σχολείου καὶ Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεολαίας καὶ Σχολεῖον ἀλληλοσυμπληροῦνται».

Μιὰ χαρούμενη ὁμὰς ἀπὸ Φαλαγγίτισσες κατὰ τὴν ἐκδρομὴν τοῦ Μαραθῶνος.

Τὸν λόγον τοῦ κ. Σπέντζα ἐκάλυψαν οὐρανομήκεις ζητωκραυγαὶ καὶ θύελλα χειροκροτημάτων. Μετὰ ταῦτα ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς:

«Στὸν διακεκριμένο καὶ ἄξιο συνεργάτη τοῦ Ἀρχηγοῦ, τὸν ὁποῖον ἔχω τὴν τιμὴν νὰ θεωρῶ καὶ προσωπικὸν φίλον, ἀλλὰ καὶ φίλον καὶ συναγωνιστὴν τῆς Ε. Ο. Ν., ἐκφράζω τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας δι' ὅσα ὑπὲρ αὐτῆς πράττει, εἰς ἔνδειξιν δὲ τῆς εὐγνωμοσύνης τῆς Ὀργανώσεως τοῦ ἀπονέμω τὸ χρυσοῦν σῆμα τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας».

Ἐν μέσῳ θυελλωδῶν χειροκροτημάτων καὶ παντοίων ἐνθουσιωδεστάτων ἐκδηλώσεων ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος ἐνεχείρισε τὸ διακριτικὸν σῆμα τῆς Ὀργανώσεως εἰς τὸν Γεν. Γραμματέα τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας.

Ἤγειρε δὲ τὸ κύπελλον ὑπὲρ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως κ. Σπέντζα.

Τὴν 12ην μεσονύκτιον ἀκριβῶς ἐν μέσῳ θυελλωδῶν χειροκροτημάτων, ζητωκραυγῶν καὶ ἐκδηλώσεων ἀνωτέρων πάσης περιγραφῆς, ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος ἤγειρε τὸ κύπελλον εἰς ὑγείαν τοῦ ἑορτάζοντος Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως, ἐνῷ ἡ ὀρχήστρα ἔπαιζε τὸν Ὕμνον τῆς Νεολαίας καὶ τὸν Ὕμνον τῆς 4ης Αὐγούστου, τοὺς ὁποίους ἔψαλαν ταυτοχρόνως πάντες οἱ συνδαιτυμόνες.

Η ΤΕΤΑΡΤΗ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ
Η ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ
(7η Ἰανουαρίου)

Ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἰωάννου Μεταξᾶ ἡ Διάσκεψις τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν τῆς Ε. Ο. Ν. Ἑλλάδος συνῆλθεν εἰς πανηγυρικὴν συνεδρίαν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης. Εἰς ταύτην παρέστησαν ἅπαντες οἱ περιφερειακοὶ Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι τῆς Ε. Ο. Ν. Ἑλλάδος καὶ οἱ ἀνώτατοι βαθμοφόροι τῆς Ὀργανώσεως, ὡμίλησε δὲ ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος, ἐν μέσῳ θυέλλης χειροκροτημάτων, ζητωκραυγῶν καὶ ἐνθουσιωδεστάτων ἐκδηλώσεων, ἐξάρας τὴν προσωπικότητα καὶ τὸ ἔργον τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου. Εἰς τὴν γενομένην δοξολογίαν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῷ παρέστησαν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε. Ο. Ν., οἱ περιφ. Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι καὶ οἱ ἀνώτατοι βαθμοφόροι τῆς Ὀργανώσεως. Μετὰ τὸ πέρας τῆς δοξολογίας οἱ περιφ. Διοικηταὶ μετέβησαν καὶ ἐνεγράφησαν εἰς τὸ βιβλίον τῶν συγχαρητηρίων. Τὴν μεσημβρίαν ὁ Κυβερν. Ἐπίτροπος τῆς Ε. Ο. Ν., συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν ἐπιτελῶν του, ἀνῆλθεν εἰς Κηφισιὰν καὶ ὑπέβαλε τὰς εὐχὰς τῆς Ὀργανώσεως εἰς τὸν ἑορτάζοντα Ἀρχηγὸν τῆς Κυβερνήσεως. Εἰς Κηφισιὰν ἐπίσης ἀνῆλθον Φαλαγγῖται σπουδασταὶ τῆς Ὑποδιοικήσεως τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου καὶ διὰ προσωπικῆς ἐργασίας ἀνήγειραν εἰκονοστάσιον ἔμπροσθεν τῆς οἰκίας τοῦ Ἀρχηγοῦ.

Κατόπιν διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ, ἡ ἀποφασισθεῖσα παράταξις καὶ παρέλασις 10 Φαλάγγων τῶν Περιφ. Διοικήσεων Πρωτευούσης, ἐκ 10.000 Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, ἐματαιώθη, λόγῳ τοῦ καιροῦ, τὰ δὲ συγκεντρωθέντα ἀπὸ πρωΐας τμήματα διελύθησαν.

Τὴν 1.30' μ. μ. παρετέθη γεῦμα εἰς τὸ «Ἀκροπόλ—Παλλὰς» ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ἀλ. Κανελλοπούλου, ἐπὶ τῇ ὀνομαστικῇ ἑορτῇ τοῦ Ἐθνικοῦ Κυβερνήτου, εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν ὁ ὑπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας κ. Οἰκονόμου, οἱ ὑφυπουργοὶ Τύπου καὶ Τουρισμοῦ κ. Νικολούδης, Ἀγορανομίας κ. Ζαφειρόπουλος, Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας κ. Τζίφος, ὁ γεν. γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Σπέντζας, ὁ γεν. γραμματεὺς καὶ οἱ διευθυνταὶ τῶν γραφείων τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως τῆς Ε. Ο. Ν., οἱ περιφ. Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι, οἱ Διοικηταὶ καὶ Ὑποδιοικηταὶ τῶν Διοικήσεων καὶ Ὑποδιοικήσεων Ἀρρένων καὶ Θη-

λέων τῆς Περιφερείας Πρωτευούσης, τὰ ἐπιτελεῖα τῶν καὶ ἄλλοι ἀνώτεροι βαθμοφόροι τῆς Ὀργανώσεως. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ γεύματος ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος ἤγειρε πρόποσιν ἐν μέσῳ ἐνθουσιωδεστάτων ἐκδηλώσεων, ζητωκραυγῶν καὶ χειροκροτημάτων.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΑΡΑΘΩΝΑ

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ γεύματος οἱ περιφερειακοὶ Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι μετὰ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου καὶ τῶν ἄλλων βαθμοφόρων τῆς Ὀργανώσεως ἐξέδραμον εἰς τὰ ἔργα τοῦ Μαραθῶνος, ὅπου παρετέθη εἰς τὸ ἐκεῖ περίπτερον Τουρισμοῦ τέϊον ὑπὸ τοῦ ὑφυπουργοῦ Τύπου καὶ Τουρισμοῦ κ. Θ. Νικολούδη, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου προσεφώνησε τὸν κ. Νικολούδην ὁ περιφερειακὸς Διοικητὴς Ἀχαΐας.

Ὁ κ. Νικολούδης ὑπὸ τὰ χειροκροτήματα καὶ τὰς ζητωκραυγὰς τῶν μελῶν τῆς Ε. Ο. Ν., ἀπήντησε, διακοπτόμενος διαρκῶς ἀπὸ παταγώδη χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγάς, ἐκφράσας τὴν χαρὰν του ποὺ εὑρίσκεται μεταξὺ τῆς Νεολαίας, εἰς μίαν ἑορτὴν οἰκογενειακὴν καὶ ἐθνικήν. Οἰκογενειακὴν μὲν διότι ἑορτάζει ὁ γεννήτωρ τῆς Ὀργανώσεως τῆς Νεολαίας, ἐθνικὴν δὲ διότι ἱστορικαὶ φυσιογνωμίαι ὡς ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς παίρνουν διαστάσεις συμβόλων, πέριξ τῶν ὁποίων στρέφεται ἡ ἐθνικὴ συνείδησις. Ἀνέπτυξεν ἀκολούθως τὴν σημασίαν ποὺ ἀποδίδει ὁ κ. Πρωθυπουργὸς εἰς τὴν Ὀργάνωσιν τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ ἐξιστόρησε τοὺς διαφόρους σταθμοὺς τοῦ κυβερνητικοῦ ἔργου ἀπὸ 2 ½ ἐτῶν, τονίσας ὅτι ἡ Ἑλλὰς εἶναι σήμερον Κράτος συγκεκροτημένον κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ δύναται νὰ βασίζεται ὄχι μόνον ἐπὶ τοῦ δικαίου, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ἰδικῆς της ἰσχύος, ὡς προσφάτως ἀπέδειξε. Ἐπεραίωσε δὲ τὴν ἀπάντησιν, τονίζων ὅτι εὐθὺς ὡς ἡ Ἑλλὰς λύσῃ τὰ οἰκονομικά, τὰ παραγωγικὰ καὶ τὰ τεχνικὰ ζητήματα, θὰ βαδίσῃ πλέον πρὸς τὸν ἄκραῖον σταθμὸν τῶν ἀντικειμενικῶν της σκοπῶν, ὅστις θὰ εἶναι μία νέα Ἑλληνική, Ἠθικὴ καὶ Πνευματικὴ Αὐτοκρατορία. Τοὺς λόγους τοῦ κ. Νικολούδη ἐκάλυψε θύελλα ζητωκραυγῶν καὶ χειροκροτημάτων μὲ ἐκδηλώσεις ἀνωτέρας πάσης περιγραφῆς ὑπὲρ τοῦ Ἔθνους, τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως, τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ, τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου. Μὲ ἀκράτητον ἐνθουσιασμὸν οἱ παριστάμενοι ἔψαλαν εὐθὺς τοὺς Ὕμνους τῆς Νεολαίας καὶ τῆς 4ης Αὐγούστου. Τὰ μέλη τῆς Νεολαίας, ἐνθουσιασμένα ἀπὸ τὴν ὑποδοχὴν καὶ τὴν φιλοξενίαν ἧς ἔτυχον ἐκ μέρους τοῦ κ. Νικολούδη, ἐτραγούδησαν πατριωτικὰ ᾄσματα καὶ ἐχόρευσαν ἑλληνικοὺς χορούς, ἀνεχώρησαν δὲ μὲ τὰς ἀρίστας τῶν ἐντυπώσεων.

ΕΙΣ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Κατὰ τὴν ἐπάνοδον τὰ αὐτοκίνητα, τῶν ὁποίων ἐπέβαινον οἱ ἐκδρομεῖς τῆς Ε. Ο. Ν., διῆλθον ἐκ τῆς ἐν Κηφισιᾷ οἰκίας τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ κ. Μεταξᾶς, ἀπουσιάζων καὶ εἰδοποιηθεὶς τηλεφωνικῶς, ἔδωσεν ἐντολὴν ὅπως τὸν ἀναμένουν, κατέφθασε δὲ μετὰ πάροδον ἑνὸς τετάρτου τῆς ὥρας. Αἱ ἐκδηλώσεις τῶν

Ἡ Ὑποδιοικήτρια Ἀθηνῶν μὲ τὸ ἐπιτελεῖον της εἰς τὸ δεῖπνον ποὺ ἐδόθη στὸ «Ἀκροπὸλ» πρὸς τοὺς Περιφερειακοὺς Διοικητάς.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Α. Κανελλόπουλος ὁμιλεῖ πρὸς τοὺς κεκλημένους του κατὰ τὸ δοθὲν πρὸς τιμὴν τοῦ ἑορτάζοντος Ἀρχηγοῦ μας Ἰωάννου Μεταξᾶ δεῖπνον εἰς τὸ «Ἀκροπὸλ».

μελῶν τῆς Ε. Ο. Ν. ἅμα τῇ ἐμφανίσει τοῦ Ἀρχηγοῦ των ὑπῆρξαν ἀνώτεραι πάσης περιγραφῆς. Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως ἐχαιρέτησεν ἰδιαιτέρως ἕνα ἕκαστον διὰ χειραψίας.

Τὴν 9.30 μ. μ. οἱ περιφερειακοὶ Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι καὶ οἱ ἀνώτατοι βαθμοφόροι τῆς Ὀργανώσεως παρηκολούθησαν τὴν παράστασιν τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου, μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας ἐπηκολούθησε δεξίωσις εἰς τὸ φουαγιὲ τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου, δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ κ. Μπαστιᾶ.

Η ΠΕΜΠΤΗ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ
(8η Ἰανουαρίου)

Τὴν πρωΐαν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης συνεχίσθησαν αἱ ἐργασίαι τῆς Α΄ Διασκέψεως τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν τῆς Ε. Ο. Ν. Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. Ἀλεξάνδρου Ν. Κανελλοπούλου, συνεζητήθησαν δὲ ζητήματα τῆς Διευθύνσεως Ὑγειονομικοῦ, κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ ἁρμοδίου διευθυντοῦ τοῦ οἰκείου Γραφείου τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως.

Τὴν 4ην μ. μ., παρουσίᾳ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου καὶ Γενικοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ε. Ο. Ν., ἐπανελήφθησαν αἱ ἐργασίαι τῆς Διασκέψεως μὲ συζήτησιν ἐπὶ θεμάτων ἀναγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ΙΙΙ Γραφείου τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, ἤτοι Τύπου καὶ Ἐκδόσεων, Ἰδεολογικῆς Διαφωτίσεως κλπ., εἰσηγηθέντων διὰ μακρῶν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ΙΙΙ Γραφείου τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως καὶ τῶν διευθυντῶν τῶν ἁρμοδίων Γραφείων.

Τὴν ἑσπέραν παρετέθη φιλικὸν γεῦμα ὑπὸ τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος, οἱ περιφερ. Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι καὶ ἀνώτατοι βαθμοφόροι τῆς Ὀργανώσεως.

Η ΕΚΤΗ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ
(9η Ἰανουαρίου)

Τὴν πρωΐαν ἐπανελήφθησαν αἱ ἐργασίαι τῆς Διασκέψεως εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης. Τὴν διάσκεψιν ἀπησχόλησαν ζητήματα ἀναγόμενα εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Γραφείου Προνοίας τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, ἅτινα ἀνέπτυξεν ὁ ἁρμόδιος διευθυντής.

Μετὰ μεσημβρίαν συνεχίσθη ἡ συζήτησις ἐπὶ τῶν θεμάτων τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ΙΙΙ Γραφείου τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως.

Τὴν 7.30΄ μ. μ. ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ ἅπαντες οἱ βαθμοφόροι παρηκολούθησαν τὴν γενομένην διάλεξιν εἰς τὸν «Παρνασσὸν» ὑπὸ τοῦ ὑφυπουργοῦ Τύπου καὶ Τουρισμοῦ κ. Νικολούδη καὶ περὶ τῆς ὁποίας γράφομεν εἰς ἄλλην σελίδα.

ΤΟ ΓΕΥΜΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Τὴν 9 καὶ 30΄ μ. μ. εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ ξενοδοχείου «Βασιλεὺς Γεώργιος» παρετέθη γεῦμα ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως καὶ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ι. Μεταξᾶ, εἰς τοὺς περιφερειακοὺς Διοικητὰς καὶ Διοικητρίας τῆς Ε. Ο. Ν. Ἑλλάδος. Εἰς τὸ γεῦμα

παρεκάθησαν ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως, οἱ Ὑπουργοὶ Γεωργίας, Συγκοινωνίας, Ἐσωτερικῶν, οἱ Ὑφυπουργοὶ Τύπου καὶ Τουρισμοῦ, Ἀσφαλείας, Στρατιωτικῶν, Ναυτικῶν, Ἐργασίας, Ἀγορανομίας, ὁ γεν. γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας, ὁ γεν. γραμματεὺς τοῦ Ὑπουργείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς, ὁ διοικητὴς τοῦ Α΄ Σώματος Στρατοῦ, ὁ διοικητὴς τῆς ΙΙ Μεραρχίας, ὁ φρούραρχος Ἀθηνῶν, ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως, ὁ Νομάρχης Ἀττικοβοιωτίας καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι.

Ἐπίσης παρεκάθησαν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε. Ο. Ν. κ. Ἀλέξ. Κανελλόπουλος, ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς καὶ οἱ Διευθυνταὶ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, οἱ περιφερειακοὶ Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι, οἱ Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι τῶν Διοικήσεων καὶ Ὑποδιοικήσεων τῆς περιφερείας Πρωτευούσης, οἱ συνεργάται τῆς Ὀργανώσεως, τὰ Ἐπιτελεῖα τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, τῶν Διοικήσεων καὶ Ὑποδιοικήσεων, οἱ Διοικηταὶ τῶν Τομέων καὶ Ὑποτομέων καὶ ἄλλοι βαθμοφόροι τῆς Ὀργανώσεως.

Κατὰ τὸ τέλος τοῦ γεύματος ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Ἀλέξ. Κανελλόπουλος προσέφερεν εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Κυβερνήσεως τὸ δῶρον τῆς Ὀργανώσεως ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀρχηγοῦ, ἀποτελούμενον ἐκ πολυτελεστάτου λευκώματος περιέχοντος φωτογραφίας τῆς ὅλης κινήσεως ἐν γένει τῆς Ε. Ο. Ν. κατὰ τὸ ἔτος 1938. Δῶρα ἐπίσης προσέφερον εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Κυβερνήσεως ὁ περιφ. Διοικητὴς Ἰωαννίνων λεύκωμα μὲ ἀργυρᾶν ἐπένδυσιν ἐκ μέρους τῶν μελῶν τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἰωαννίνων τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ ἀργυροῦν δίσκον ἐκ μέρους τῶν ἐργαζομένων Φαλαγγιτῶν Ἰωαννίνων, ἀμφότερα λεπτοτάτης ἠπειρωτικῆς τέχνης, ἡ περιφ. Διοικήτρια Λέσβου δύο θαυμάσια ἀνθοδοχεῖα, ὁ περιφ Διοικητὴς Ἀργολιδοκορινθίας καὶ ἄλλοι.

Κατόπιν ἐν μέσῳ θυελλωδῶν χειροκροτημάτων καὶ ζητωκραυγῶν προσεφώνησαν τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Κυβερνήσεως οἱ περιφ. Διοικηταὶ Ἀχαΐας, Ἰωαννίνων, Θεσσαλονίκης καὶ Λακωνίας. Ὡσαύτως τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Κυβερνήσεως προσεφώνησεν ὁ περιφ. Διοικητὴς Ἡρακλείου Κρήτης ὡς ἑξῆς:

«Ἀρχηγέ,

»Εἶμαι εὐτυχής, γιατὶ δόθηκε σὲ μένα ἡ τιμητικὴ εὐκαιρία νὰ σᾶς μεταφέρω τὸν χαιρετισμὸ τοῦ Κρητικοῦ Λαοῦ καὶ τὴν ἰαχὴ τῶν φαλάγγων τοῦ ὀπτασιασμοῦ σας.

»Πιστέψετέ με, Ἀρχηγέ, ὅταν σᾶς λέγω πὼς ὁ Κρητικὸς Λαὸς πάλλεται ἀπὸ ἕνα ἰσχυρὸ πατριωτικὸ παλμὸ καὶ ἀπὸ ἕναν ἀναλλοίωτο πόθο νὰ γίνῃ εἰρηνικὸς παραστάτης τῆς νέας ἀναδημιουργικῆς προσπαθείας σας.

»Τοῦ παλμοῦ του αὐτοῦ ὁ μεγαλείτερος συντελεστὴς εἶναι ἡ βαθειά του ἀγάπη γιὰ σᾶς.

»Ἂν εἶχα τὴν εὐτυχία νὰ μὲ ἀκούσετε αὔριο τὸ ἀπόγευμα σὰν θὰ μιλήσω στοὺς ἀγαπητούς μου συναγωνιστὰς γιὰ τὴν Κρητικὴ ψυχή, θὰ σᾶς ἔκανα νὰ πεισθῆτε πὼς σᾶς ἀγαπᾶ καὶ νὰ καταλάβετε γιατὶ σᾶς ἀγαπᾶ.

»Ἀγαπῶντας σας, ἀγαπᾶ τὴν ἴδια τὴ δική του ψυχικότητα, τὴν ἴδια τὴ δική του δυναμικότητα. Εἶσαι ὁ δυνατός, εἶσαι ὁ ἐμψυχωτής, εἶσαι τὸ παλληκάρι ποὺ δὲν φοβήθηκε νὰ κονταροχτυπήσῃ τὸ δράκο τοῦ ὀλέθρου. Εἶσαι ὁ νικητὴς σ᾿ ἕνα μεγάλον ἀγῶνα, γι᾿ αὐτὸ καὶ ὁ Κρητικὸς Λαὸς χαίρεται ποὺ σ᾿ ἀκολουθεῖ.

»Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνο ὁ συντελεστὴς αὐτὸς τῆς ἀγάπης του. Εἶναι καὶ κάποιος ἄλλος ποὺ τὸν ξέρετε. Ἡ ἀγάπη σας γι᾿ αὐτόν, ποὺ δὲν κατώρθωσε καμμιὰ ἀταξία του νὰ σᾶς τὴν κλονίσῃ.

»Γιὰ συμπλήρωσι τῶν λόγων μου, θὰ σᾶς πῶ δυὸ δίστιχα, ἀφοῦ ἐμεῖς οἱ Κρητικοὶ ζοῦμε καὶ πεθαίνουμε μέσα στὴ ρίμα καὶ στὸ μέτρο:

Θέλεις νὰ δῇς ἂν σ᾿ ἀγαπῶ;
Γιὰ κύτταξέ με πρῶτα.
Τὰ δυό μου χείλη μὴ ρωτᾷς,
τὰ δυό μου μάτια ρώτα.
Ἂν θὲς νὰ δῇς ἂν σ᾿ ἀγαπῶ,
ρώτηξε τὴν καρδιά σου,
ὡς μ᾿ ἀγαπᾷς ἔτσα ᾿γαπῶ
καὶ ᾿γὼ τὴν ἀφεδιά σου!

Προσεφώνησεν ἐπίσης τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Κυβερνήσεως ὁ περιφ. Διοικητὴς Κυκλάδων ὡς ἑξῆς:

«Ἀρχηγέ μας,

»Σοῦ μιλῶ πρόχειρα, γιατὶ μὲ τὴν προχειρότητα ζητῶ νὰ δώσω τὸ ἀληθινό. Μὲ τὴ ριπὴ τοῦ Αἰγαιοπελαγίτικου ἀνέμου σοῦ στέλνει ἡ Νεότης τῶν νησιῶν τοῦ Ἀρχιπελάγους τὸν βαθὺ σεβασμό της καὶ τὴν ἀναλλοίωτη ἀφοσίωσί της. Ἡ Νεότης αὐτή, ποὺ στάθηκε ἁγνὴ καὶ πεντακάθαρη, ποὺ δὲν λεκιάστηκε ἀπὸ τίποτα ἀντιτιθέμενο σ᾿ ὅ,τι χρειάζεται γιὰ τὴν ἀναστήλωσι τῆς Πατρίδος, σοῦ φέρνει τὰ νειᾶτα της καὶ σοῦ ὑπόσχεται πὼς μαζί σου θὰ τραβήξῃ θαρρετὰ τὸν δρόμο τῆς ἐργασίας γιὰ τὴν διαιώνισι τῆς Ἑλλάδος. Μαζί μας, Ἀρχηγέ, μιλεῖ ὁλόκληρη ἡ Ἑλληνικὴ Νεότης! Ριχμένη ἕως χθὲς κατ᾿ ἀνέμου, ζητοῦσε τὴν ἠθικὴ πλήρωσι, ποὺ τὴν βρῆκε μονάχα σὲ σένα καὶ μὲ τὶς ἠθικὲς ἀξίες ποὺ ἐθεσμοθέτησες. Ἡ Ἑλληνικὴ Νεότης, ζωντανή, ξεκινάει ξυπνημένη σὲ ὁράματα, πόθους, ὄνειρα. Τὰ ὁράματα, οἱ πόθοι καὶ τὰ ὄνειρα, ποὺ τώρα μᾶς συγκλονίζουν, εἶναι δικά σου, Ἀρχηγέ! Ἔχε πεποίθησι σ᾿ ἐμᾶς. Θὰ δουλέψουμε μὲ πίστι, θὰ δουλέψουμε μ᾿ ἐνθουσιασμὸ καὶ θὰ ἐπιτύχουμε. Θὰ ἐπιτύχουμε γιατὶ τὸ θέλουμε, γιατὶ τὸ θέλεις ἐσύ. Καὶ τώρα θὰ παρακαλέσω νὰ ἀναφωνήσωμε «ζήτω» γιὰ τὸν Ἀρχηγό. Ἀφοῦ ζῇ καὶ θὰ ζήσῃ μέσα στὴν ψυχή μας, ἀφοῦ ζῇ καὶ θὰ ζήσῃ μέσα στὶς ψυχὲς τῶν μυριάδων Νέων, ποὺ ἀντιπροσωπεύουμε, ἀφοῦ θὰ ζήσῃ μέσα στοὺς αἰῶνες ποὺ θὰ διανύσῃ ἡ Ἑλληνικὴ Πατρίδα, ἀφοῦ καὶ ἡ Ἱστορία ἔκπληκτη τοῦ ἀνοίγει τὶς σελίδες της γιὰ νὰ ἀναγράψῃ τὰ θαύματά του, οἱ κραυγές μας θἄναι φτωχὲς σὲ ἔκτασι. Τοῦτο μόνον νὰ κάνουμε: Ἂς ἐπαναλάβουμε τὸν ὅρκο μας, τὸν ὅρκο ποὺ ἐδώσαμε ἄλλοτε, ὅτι ἐμεῖς θὰ συνεχίσουμε καὶ θὰ στερεώσουμε τὸ ἔργο του».

Τέλος ὁ περιφ. Διοικητὴς Κεφαλληνίας προσεφώνησε τὸν Ἀρχηγόν, εἰπὼν ὅτι φέρει τὸν χαιρετισμὸν τῆς ἱστορικῆς του πατρίδος, ζητωκραυγάσας ἐν τέλει ὑπὲρ τοῦ Ἰωάν. Μεταξᾶ. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν προσφωνήσεων ἅπαντες οἱ παριστάμενοι προέβαινον εἰς ἐνθουσιωδεστάτας ἐκδηλώσεις, ζητωκραυγάζοντες καὶ χειροκροτοῦντες μὲ ἀκράτητον ἐνθουσιασμόν, ἡ δὲ ὀρχήστρα εἰς τὸ τέλος τῶν προσφωνήσεων ἀνέκρουσε τὸν Ἐθνικὸν Ὕμνον καὶ τοὺς Ὕμνους τῆς Νεολαίας καὶ τῆς 4ης Αὐγούστου, τοὺς ὁποίους ἔψαλαν συγχρόνως οἱ βαθμοφόροι καὶ τὰ μέλη τῆς Ὀργανώσεως.

Μετὰ τὰς προσφωνήσεις, ὡμίλησεν ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως κ. Ι. Μεταξᾶς, διακοπτόμενος ἀπὸ θυελλώδη χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγάς. Ὁ λόγος τοῦ Ἀρχηγοῦ θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον. Κατὰ τὸ πέρας τοῦ γεύματος ὁ Ἀρχηγός, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, περιῆλθε τὴν αἴθουσαν εἰς τὴν ὁποίαν παρετέθη τὸ γεῦμα καὶ συνωμίλησεν ἐπ᾿ ὀλίγον μὲ ἕνα ἕκαστον τῶν περιφ. Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν, ζητήσας διαφόρους πληροφορίας, ἀνεχώρησε δὲ ὑπὸ τὰς ἐνθουσιώδεις ζητωκραυγὰς καὶ τὰ παρατεταμένα χειροκροτήματα τῶν συνδαιτημόνων.

Η ΕΒΔΟΜΗ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ

(10η Ἰανουαρίου)

Τὴν πρωΐαν οἱ περιφερειακοὶ Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι τῆς Ε. Ο. Ν. Ἑλλάδος ἐπεσκέφθησαν τὰ γραφεῖα τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως καὶ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως τῆς Ε. Ο. Ν. Πρωτευούσης.

Τὸ ἀπόγευμα, παρουσίᾳ τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου, συνεχίσθησαν αἱ ἐργασίαι τῆς Διασκέψεως εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης. Περὶ τὸ τέλος τῆς Διασκέψεως ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος ὡμίλησε πρὸς τοὺς περιφερειακοὺς Διοικητάς, ἀνεχώρησε δὲ μετὰ ταῦτα ὑπὸ τὰς ζωηρὰς ἐπευφημίας τῶν συνέδρων.

Τὴν 8ην μ. μ. οἱ περιφερειακοὶ Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι παρηκολούθησαν κινηματογραφικὴν παράστασιν εἰς τὸ Κινηματοθέατρον «Οὔφα», καθ᾿ ἣν προεβλήθησαν ταινίαι ἐκ τοῦ στρατοπέδου τῆς Ε. Ο. Ν. «ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ», τῆς μεγαλοπρεποῦς τελετῆς τῆς παραδόσεως τῶν Σημαιῶν εἰς τὰς Φάλαγγας τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς τὸ Πεδίον τοῦ Ἄρεως κ. ἄ. Κατὰ τὰ διαλείμματα χορῳδία Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ διευθυντοῦ τῶν χορῳδιῶν τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως κ. Γλυκοφρύδη, ἐτραγούδησε διάφορα πατριωτικὰ ᾄσματα.

Τὴν 10 μ. μ. ἐγένετο δεξίωσις, ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως, τῶν περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ κέντρου «Μαξίμ».

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΚΕΨΕΩΣ

(11η Ἰανουαρίου)

Μετὰ τῆς αὐτῆς ἐπισημότητος καὶ μεγαλοπρεπείας ἐκηρύχθησαν τὴν πρωΐαν περατωθεῖσαι αἱ ἐργασίαι τῆς Α΄ Διασκέψεως τῶν Περιφ. Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν τῆς Ε. Ο. Ν. Ἑλλάδος. Αἱ Σημαῖαι τῶν Φαλάγγων εἶχον τοποθετηθῆ ἐπὶ τῆς διακεκοσμημένης ἐξέδρας τῆς αἰθούσης τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης. Εἰς τὸ προαύλιον εἶχον παραταχθῆ δύο λόχοι τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀρρένων καὶ εἷς λόχος τῆς Ὑποδιοικήσεως Θηλέων Πρωτευούσης, ὡς καὶ τμῆμα τῆς Μουσικῆς τοῦ Δήμου πρὸς ἀπόδοσιν τιμῶν.

Τὴν 10ην π. μ. ἤρχισεν ἡ συνεδρία παρόντων ὅλων τῶν περιφ. Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν, τοῦ Γεν. Γραμματέως καὶ τῶν Διευθυντῶν τῶν Γραφείων τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως καὶ τῶν ἀνωτάτων βαθμοφόρων τῆς Ὀργανώσεως. Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος, ἀνελθὼν εἰς τὸ βῆμα, ὡμίλησε διὰ μακρῶν, ἀναλύσας τὰ πορίσματα τῆς Διασκέψεως, ἐν μέσῳ διαρκῶν χειροκροτημάτων καὶ ζητωκραυγῶν.

Τὴν 11 καὶ 20΄ ἀφίχθη ὁ Ἀρχηγός, γενόμενος δεκτὸς μὲ φρενίτιδα ἐνθουσιασμοῦ καὶ θυελλώδη χειροκροτήματα, ἐνῷ ἡ Μουσικὴ τοῦ Δήμου καὶ τὰ παρατεταγμένα τμήματα τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν ἀπέδιδον τιμάς. Ὀλίγον ἀργότερον ἀφίχθη ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος, συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσσης Διαδόχου Φρειδερίκης καὶ τῶν ὑπασπιστῶν Του. Ἡ Μουσικὴ τοῦ Δήμου ἀνέκρουσε τὸ Βασιλικὸν Ἐμβατήριον, τὰ τμήματα ἀπέδιδον τιμάς, ἐνῷ τὰ εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου συγκεντρωμένα πλήθη προέβαινον εἰς ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις. Εἰς τὴν εἴσοδον Τὸν ὑπεδέχθησαν ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος μετὰ τῶν ἐπιτελῶν του καὶ ὑπὸ πανδαιμόνιον ζητωκραυγῶν ἀνῆλθεν εἰς τὸ βῆμα, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ὡμίλησε δι' ὀλίγων, τονίσας τὴν ὑψίστην σημασίαν ἣν ἀποδίδει εἰς τὴν ἀγωγὴν τῶν νέων καὶ ἐπιστήσας τὴν προσοχὴν πάντων εἰς τὴν πιστὴν ἐκτέλεσιν τῶν κατὰ τὴν Διάσκεψιν ἀποφασισθέντων. Τέλος ἐκήρυξε τὴν λῆξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Α΄ Διασκέψεως τῶν Περιφ. Διοικητῶν, ζητωκραυγάσας ὑπὲρ τῆς Νεολαίας καὶ προσθέσας: «Καὶ τώρα, Νεολαία, ἐμπρὸς γιὰ μιὰ Ἑλλάδα Νέα!».

Θύελλα ζητωκραυγῶν ἐκάλυψε τοὺς λόγους τοῦ Ὑψηλοῦ Γεν. Ἀρχηγοῦ τῆς Ε. Ο. Ν., ἐνῷ συγχρόνως ἀνεκρούετο ὁ Ὕμνος τῆς Νεολαίας καὶ ὁ Ἐθνικὸς Ὕμνος.

Τὴν Α. Β. Υ. τὸν Διάδοχον ἀπερχόμενον συνώδευσαν ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος.

Πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του ὁ Ἀρχηγὸς ἀπεχαιρέτησε τοὺς περιφερ. Διοικητὰς ἕνα ἕκαστον ἰδιαιτέρως καλούμενον κατὰ σειρὰν δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, δίδων εἰς αὐτοὺς μετὰ τῶν ἀποχαιρετισμῶν του καὶ τὰς πατρικὰς αὐτοῦ συμβουλὰς διὰ τὴν πληρεστέραν εὐόδωσιν τοῦ ἔργου εἰς τὰς περιφερείας των.

Ἡ ἀναχώρησις τοῦ Ἀρχηγοῦ μετὰ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. Κανελλοπούλου ἐγένετο ὑπὸ τὰ θυελλώδη χειροκροτήματα καὶ τὰς ζητωκραυγὰς τῶν μελῶν καὶ τοῦ παρισταμένου πλήθους.

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΛΗΞΙΝ

Μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συγκινητικῆς ταύτης τελευταίας συνεδριάσεως οἱ ἐκπαιδευτικοὶ περιφ. Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι ἐπεσκέφθησαν τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας.

Ὀλίγον πρὸ μεσημβρίας ἅπαντες μετέβησαν εἰς τὸ παρὰ τὸν Ἅγ. Ἀνδρέαν «Στρατόπεδον Ι. Μεταξᾶ», ἐπισκεφθέντες τὰς ἐκεῖ ἐγκαταστάσεις.

Τὴν 5ην μ. μ. οἱ περιφ. Διοικηταὶ παρηκολούθησαν παιδικὴν παράστασιν εἰς τὸ θέατρον Ἀνδρεάδου.

Τὴν 7ην μ. μ. παρέστησαν εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς «Πήττας», δοθεῖσαν εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Ὑποδιοικήσεως Ἀθηνῶν, ὑπὸ τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀρρένων Πρωτευούσης.

ΤΟ ΓΕΥΜΑ ΤΟΥ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΗΣ Δ. ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Τὴν 10 μ. μ. παρετέθη γεῦμα ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργοῦ Δημοσίας Ἀσφαλείας κ. Μανιαδάκη εἰς τὸ «Μαξίμ», εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν οἱ κ. κ. Ὑπουργοί, οἱ Γενικοὶ Γραμματεῖς τῶν Ὑπουργείων, οἱ ἀνώτατοι ἀξιωματικοὶ τοῦ Στρατοῦ, τοῦ Ναυτικοῦ, τῆς Ἀεροπορίας, τῆς Βασιλικῆς Χωροφυλακῆς, τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων κλπ., οἱ διευθυνταὶ τῶν ἐφημερίδων καὶ ἅπαντες οἱ ἀνώτατοι καὶ ἀνώτεροι βαθμοφόροι τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας. Τὸ γεῦμα τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ Ἀσφαλείας ἐδόθη πρὸς τιμὴν τῶν κ. κ. περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν τῆς Ε. Ο. Ν. Ἑλλάδος, τῶν μετασχόντων εἰς τὴν Α΄ Διάσκεψιν.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΡΣΑΚΗΣ

(Συνέχεια ἀπὸ σελίδα 468)

Κατὰ τὸ 1836 ὁ τότε Ἐπιθεωρητὴς Ἐκπαιδεύσεως Ἀθηνῶν Ἰωάννης Κοκκώνης ἀνέλαβε τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἱδρύσεως μιᾶς ἑταιρείας, τὴν ὁποίαν ὠνόμασε «Φιλεκπαιδευτικὴν» καὶ σκοπὸς τῆς ὁποίας ἦταν ἡ μόρφωσις τῆς Ἑλληνίδος καὶ ἰδιαιτέρως ἡ δημιουργία διδασκαλισσῶν, ποὺ ὡς «νελιδόνες θὰ ἔφερον εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος τὸ ἔαρ τῆς πνευματικῆς ἐλευθερίας». Πρῶτος πρόεδρος τῆς Ἑταιρείας ὁρίζεται ὁ Γ. Κουντουριώτης καὶ ἐκ τῶν πρώτων μελῶν ὁ Ἀνδρέας Μεταξᾶς — ἀνήκων καὶ αὐτὸς εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν Μεταξᾶ τῆς Κεφαλληνίας, εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Μεγάλου μας Ἀρχηγοῦ.

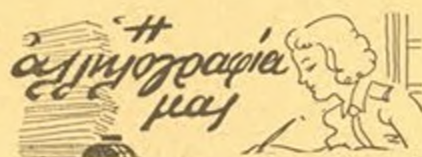
Ὁ Ἀπ. Ἀρσάκης εἰς τὴν θετήν του πατρίδα δὲν ξιππάζεται ἀπὸ τὰ μεγαλεῖα τῶν ἀξιωμάτων του. Κάθε ἄλλο. Ἀνεβαίνει μὲ σταθερὸ βῆμα τὰ ἀνώτατα ἀξιώματα, μὰ ἡ ψυχή του «δὲν λησμονάει πὼς ἐπλάσθη ἑλληνική».

Καὶ παρακολουθεῖ τῆς Ἑλλάδος τὴν ἀναγέννησι μὲ ἀληθινὴ στοργή. Ἀναγαλλιάζει μὲ τοὺς θριάμβους καὶ οἱ ἀνάγκες τῆς πατρίδος τὸν βρίσκουν μὲ ἀνοικτὸ τὸ βαλάντιον. Ὑπόσχεται 200 χιλιάδες δραχμὲς ὑπὲρ τῆς ἀναγεννωμένης Ἑλλάδος, ἀλλὰ τὰς δίδει στὴν «Φιλεκπαιδευτικὴ Ἑταιρεία». Ὁ Ἀρσάκης ἀνακηρύσσεται ἕνας ἀπὸ τοὺς πρώτους εὐεργέτας της.

Μὰ ἡ «Φιλεκπαιδευτικὴ Ἑταιρεία» δὲν ἔχει τὸ ἱερὸν τέμενός της, τὴν καλὴν ἄμπελον, «ἥτις διὰ τῆς ἐπιμεμελημένης καλλιεργείας της ἀπέδωσε καλόν, ὥριμον καὶ ἄφθονον καρπὸν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κοινωνίαν».

Ὁ Ἀρσάκης βρίσκεται καὶ πάλιν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς κινήσεως. Προσφέρει τὰς πρώτας 291 χιλιάδας δραχμῶν καὶ κτίζεται τὸ κτίριον τῶν ὁδῶν Σταδίου καὶ Πανεπιστημίου. Καὶ εἰς τὰ 1866 προσφέρει ἑτέρας 200 χιλιάδας. Τέλος τῷ 1871 προσφέρει τὴν τρίτην διὰ τὰ κτίρια εἰσφορὰν ἀπὸ 75 χιλιάδας δραχμῶν, ποσά, σημειώσατε, τεράστια διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ποὺ ἡ ἀγοραστικὴ ἀξία τῆς δραχμῆς ἦτο τριακονταπλασία καὶ πλέον τῆς σημερινῆς. Καὶ ἔτσι τελειώνει τὸ ἱερὸν τέμενος τῆς γυναικείας ἐκπαιδεύσεως, μέσα ἀπὸ τὸ ὁποῖον παρήλασαν ἕνα ὁλόκληρο αἰῶνα γυναῖκες ποὺ σὰν ἱέρειες κράτησαν ἄσβεστη τὴ φλόγα τῆς ἐθνικῆς συνειδήσεως. Καὶ ἔδωσαν στὴ χώρα καλὲς Ἑλληνίδες καὶ καλὲς μητέρες.

Ἄγγελ. Μεταξᾶς

Σπύρον Παρασκευᾶν Κομοτινήν. Καλό. Χωλαίνει σὲ μερικὰ σημεῖα. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἔχει σημασία. Σημασία ἔχει μόνο τὸ γεγονὸς ὅτι ἔχει μέσα του ὅλον τὸ πατριωτικὸ ἐνθουσιασμὸ τῆς σημερινῆς Νεολαίας.— Γ. Ἰακώβου, Λάρνακα. Ἡ ἐπιστολή σας διεβιβάσθη εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν τῆς Ε.Ο.Ν. ἁρμοδίαν διὰ νὰ σᾶς στείλῃ τὸ ζητηθὲν σῶμα.— Χρῆστον Θ. Παπαδόπουλον μαθητήν. Τὸ ποίημά σου δὲν εἶναι ἀκόμη γιὰ δημοσίευμα. Ἀλλὰ οἱ στίχοι ποὺ γράφεις ἀποδεικνύουν πὼς μιὰ μέρα θὰ μπορέσῃς νὰ γράψῃς κάτι καλλίτερο. Ἂν θελήσῃς νὰ διαβάσῃς, νὰ ἐργασθῇς φιλότιμα μιὰ μέρα θὰ γίνῃς καλὸς ποιητής. — Δημήτριον Κουτσουλέλον μαθητήν. Ἐδιαβάσαμε τὴν ἐπιστολή σου. Σὲ συγχαίρομεν δι' ὅσα γράφεις, ἀλλὰ ταὐτοχρόνως σοῦ δίνουμε μιὰ συμβουλή. Μὴν ἀραδιάζεις φράσεις καὶ λέξεις ποὺ δὲν ἔχουν τὴν κυριολεξία τους στὸ νόημα ποὺ διατυπώνεις. Φρόντισε νὰ γράφῃς πιὸ ἁπλᾶ καὶ πιὸ μετρημένα. Πάντως σὲ συγχαίρομεν διὰ τὰ αἰσθήματά σου γιὰ τὸν ἀρχηγό! — Ἀντ. Παράσχην καὶ Α. Ραγκαβόπουλον. Ἐλήφθη τὸ συγχαρητήριον τηλεγράφημά σας πρὸς τὸν ἀρχηγόν. — Κ. Σωτηρίου, Ναύπακτον. Ἐλήφθη τὸ σταυρόλεξόν σας καὶ ἐδόθη εἰς τὸν ἁρμόδιον συντάκτην, ὁ ὁποῖος θὰ σᾶς ξαναπαντήσῃ ἀπὸ τῆς ἰδίας στήλης.

Τύποις «ΠΥΡΣΟΥ» Α. Ε.

Η ΝΕΟΛΑΙΑ

**ΟΡΓΑΝΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ, ΗΘΙΚΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ**

ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ καὶ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ἐπιμελείᾳ τῆς Διευθύνσεως Τύπου τῆς Γενικῆς Γραμματείας τῆς Ε.Ο.Ν.

ΕΤΟΣ 1. — ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ:
Πλατεῖα Συντάγματος, Καραγεώργη 4

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Γ' ὄροφος)

Αρ. Τεύχ. 14 • 14 Ἰανουαρίου 1939
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΠΙΣΗΜΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

	Μελῶν καὶ μαθητῶν	Μὴ μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ) Δρ.	160	200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ » »	80	100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ »	40	50

ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λίρα Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Λίρα 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας):
ΕΤΗΣΙΑ (μέχρι 1ης Ἀπριλίου ἐ. ἔ.) Δρ. 200

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ - ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ:
Περιοδικὸν «Ἡ ΝΕΟΛΑΙΑ» Κεντρικὴ Διοίκησις Ε.Ο.Ν. Πλατεῖα Συντάγματος, Ἀθῆναι

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ

Παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τῆς Ὀργανώσεως νὰ παρέχῃ εἰς τὴν ἐλαχίστην τιμὴν τὰ τεύχη τοῦ Περιοδικοῦ εἰς τοὺς συνδρομητὰς καὶ τοὺς ἀναγνώστας, παρετηρήθη ὅτι ἡ ἀρχικῶς καθορισθεῖσα τιμὴ καὶ συνδρομαὶ τῆς «Νεολαίας» καθίσταται ἀδύνατον νὰ διατηρηθοῦν, διότι παρὰ τὴν ἀθρόαν ἐγγραφὴν συνδρομητῶν καὶ πώλησιν, ἡ ἔκδοσις δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς μεγίστας δαπάνας της. Ἡ ἰσχύσασα μέχρι τοῦδε τιμὴ τῶν 3 δραχμῶν καὶ ἡ 100δραχμος ἐτησία συνδρομὴ δὲν ἐκάλυπτε τὸ κόστος ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ, ἀλλ' ἄφηνε ζημίαν καὶ ἡ ζημία ηὔξανεν ὅσον περισσότερον ηὔξανεν ἡ ζήτησις τοῦ περιοδικοῦ. Πλὴν τούτου, ἡ διατήρησις τῶν ὁρισθεισῶν ἀρχικῶς τιμῶν καὶ ἂν ἀκόμη ἤρκουν αὗται νὰ καλύψουν τὰς δαπάνας τοῦ περιοδικοῦ πάλιν θὰ ἦτο ἀδύνατος λόγῳ κωλύματος ἐκ τοῦ Νόμου, τοῦ καθορίζοντος τὰ κατώτερα ὅρια πωλήσεως τῶν περιοδικῶν καὶ ἐφημερίδων, πρὸς τὸν ὁποῖον ὀφείλει νὰ συμμορφωθῇ καὶ ἡ «Νεολαία».

Τούτου ἕνεκα ἐθεωρήθη ἀπαραίτητος ἡ αὔξησις τῆς τιμῆς τῆς πωλήσεως καὶ τῶν συνδρομῶν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου ἀρχομένου ἔτους, ὡς ἕπεται:

Συνδρομαὶ	Ἐτησ.	Ἑξάμ.	Τρ
α) Φαλαγγιτῶν, μαθητῶν καὶ στρατιωτῶν	160	80	40
» β) Ἰδιωτῶν	200	100	50
» γ) Δήμων, Κοινοτήτων, Σχολ. Ἐφορ., Νομ. Προσ. Ἰδιωτ. καὶ Δημοσ. Δικ.	300	150	75
» Ἐξωτερικοῦ γενικῶς		£	1
» Ἀμερικῆς		$	6
» Αἰγύπτου		Λ. Αἰγυπτ.	1

Πάντες οἱ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1939 ἐγγραφόμενοι νέοι συνδρομηταί, ὡς καὶ οἱ ἐγγεγραμμένοι δι' ὁσονδήποτε χρόνον καὶ μὴ πληρώσαντες ὑπάγονται εἰς τὰ ἀνωτέρω τιμολόγια συνδρομῶν.

Οἱ καταβαλόντες τὰς συνδρομάς των βάσει τῶν παλαιῶν τιμολογίων εἰς οὐδεμίαν πρόσθετον καταβολὴν ὑποχρεοῦνται, μέχρι λήξεώς των.

Ἐξαιρετικῶς οἱ Δῆμοι, Κοινότητες, Νομ. Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ὡς καὶ αἱ Σχολικαὶ Ἐφορεῖαι ὑπάγονται εἰς τὸ παλαιὸν τιμολόγιον μέχρι τέλους Μαρτίου 1939, ἤτοι μέχρι λήξεως τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους, ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου δὲ παρακαλοῦμεν νὰ ἔχωσιν ὑπ' ὄψιν ὅτι θὰ χρεοῦνται διὰ νέου τιμολογίου, ἤτοι δραχ. 300, ὥστε νὰ προβλέψωσι τοῦτο εἰς τοὺς νέους προϋπολογισμούς των.

